

СВОБОДА МИР ДРУЖБА

VII ФЕСТИВАЛЬ • ВІДЕНЬ • 1959

diasporiana.org.ua

У К Р А Ї Н А

СУЧАСНЕ І МАЙБУТНЄ

ЗБІРНИК СТАТЕЙ

1959

**Видав: Відділ Преси й Інформації Генерального Секретаріату
Закордонних Справ Української Головної Визвольної Ради
У. Г. В. Р.**

ВІД РЕДАКЦІЇ

У цій збірці пропонуємо читачеві вибір статей з "Інформаційного Бюлетеня", що його видає Відділ преси й інформації Генерального секретаріату закордонних справ Української Головної Визвольної Ради (УГВР). Генеральний секретаріат закордонних справ був створений на основуючих зборах Української Головної Визвольної Ради в липні 1944 р. у підніллі, в Україні. В 1945 р. з доручення президії УГВР в Україні виїхали закордон: Закордонне Представництво УГВР, на чолі з о. д-р Іваном Гриньохом і, генеральний секретар закордонних справ УГВР, Микола Лебедь для ведення зовнішньо-політичної діяльності на користь української визвольної боротьби.

Від того часу аж по сьогодні Генеральний секретаріат закордонних справ сповняє завдання шляхом: дипломатичних акцій на користь визволення українського народу від московсько-більшовицького поневолення; веде інформаційні акції серед чужинців; підтримує і розбудовує зв'язки з представниками чужих народів; веде студійно-видавничу діяльність.

Таким чином Генеральний секретаріат закордонних справ УГВР виконує частину тих завдань, що належать до праць міністерства закордонних справ кожної суверенної держави. Такі завдання він узяв на себе тому, що їх взагалі не виконує міністерство закордонних справ УРСР. Як відомо, воно, як і весь уряд УРСР, в цілому підпорядковані наказам Москви, не ведуть ніякої української політики, не мають ні одного дипломатичного, чи навіть консульського представництва в будь-якій державі.

Крім вище згаданих праць — Генеральний секретаріат закордонних справ УГВР почав з січня 1957 р. видавати "Інформаційний Бюлетень", призначений для українців на

батьківщині. Метою бюлетеню є: подавати правдиві відомості про українську політичну еміграцію і про події в світі, що їх промовчує або фальшує радянська преса. У вільному світі нікому не заборонено читати радянську пресу і слухати радянське радіо. Вважаємо, що таке ж саме право повинно прислужувати і громадянам УРСР і тому висилаємо їм наш бюлетень. Від численних читачів нашого бюлетеня ми одержали за останні роки листи, в яких вони дають вияв одностигідности з поглядами нашого бюлетеня. Ми одержали теж листи — очевидячки подиктовані режимом, повні лайки і стандартної більшовицької пропаганди. В них ми не знайшли, подібно зрештою, як у радянській пресі, ані одної спроби аргументами протиставитись нашим твердженням. Це і зрозуміле: хто не має аргументів, той намагається криком і лайкою прикрити свою безпомічність. "Інформаційний Бюлетень" розсилається виключно на адреси, які є подані в радянській пресі й радіомовленні. Якщо хтось, хто одержує наш бюлетень, не бажає його отримувати і про це повідомить редакцію, йому негайно затримується висилку.

В збірці читач знайде статті на основні теми української визвольної політики, статті програмового характеру, інформаційні про життя, політичну і культурну діяльність українців закордоном. І хоча від написання цих статей минуло відносно багато часу, вони не втратили своєї актуальності. Не втратили тому, бо в Україні сьогодні і далі панує ЦК КПСР, бо УРСР не є суверенною державою, бо українці не є господарями на власній землі. Тож — як довго не має український народ волі, так довго триватиме українська визвольна боротьба, так довго буде допомагати цій боротьбі українська еміграція, так довго вестиме свою діяльність Генеральний секретаріат закордонних справ.

І. ДО ПРОГРАМОВИХ ПИТАНЬ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ

НАША ПРОГРАМА

Боротьба, що її веде український народ, це боротьба за остаточне і повне національне і соціальне визволення. Коли форми цієї боротьби є змінливі й залежні від політичної тактики та стратегії, то незмінними zostаються цілі: українська незалежна держава, у формі Української Народної Республіки, побудована на принципі народної влади, вільна від опіки “старших братів”, і з налаштованими добросусідськими взаєминами з суміжними народами, а в тому числі — і з російським народом, на принципі рівності і державної незалежності.

Сучасна форма української держави — УРСР була встановлена Москвою після повалення нею незалежної Української Народної Республіки, 1918 — 20 року. УРСР сьогодні керована Москвою і ЦК КПРС, а український народ перебуває під кормогою колоніального поневолення і насильної русифікації. Спроби власної самобутності, намагання розвивати українську національну культуру, науку і пресу, спроби оборонити від наявної експлуатації наземні і підземні багатства України, оклепує Москва і її наймити, як діяльність т. званого “буржуазного націоналізму”, і прозиває борців за визволення народу вислужниками капіталістів і Ватикану.

На більшовицькі лайки і наклепи ми, очевидно, не будемо відповідати і тільки нагадаємо основні пункти програми Української Головної Визвольної Ради — УГВР. Ця програма була прийнята на установчому конгресі 14 липня 1944 р. і виправдовує себе в боротьбі за повну незалежність України.

Основні пункти програми:

1. Незалежна українська держава з непофальшованим демократичним устроєм, збудованим за постановами вільно вибраного парламенту України;

2. Цілковите забезпечення всіх політичних прав: як одиниці, так і суспільних груп, на основі рівності перед законом всіх громадян;

3. Свобода слова, думки, релігії, зборів і політичних партій;

4. Відокремлення законодавчої влади від виконавчої та повна незалежність суду від влади. Ліквідація МВД, КГБ і концентраційних таборів;

5. Власна українська армія для оборони країни;

6. Справедливий, вільний від будь-якої експлуатації, соціальний лад, на основі свободи професійних спілок робітників, на вільній організації селян, трудової інтелігенції і працівників культури;

7. Побудова економічного ладу на підставах: а) передачі землі у власність селянству, з повною свободою вибору форм землекористування, б) забезпечення всім робітникам права вільного договору про працю і права на страйк та участь у керуванні виробництвами, в) державної власності на підземні скарби, важку промисловість, і передачі середньої — місцевим органам самоврядування і кооперації, г) свободи приватної, дрібної промисловости і торгівлі в нормованих законом межах.

На допомогу українському народові і його визвольній боротьбі діє за кордоном, висланий УГВР в 1944 р., Генеральний секретаріят закордонних справ і Закордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради.

"Інформаційний Бюлетень" ч. 2, 1957.

ЗА ЯКИЙ ЛАД В УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ БОРЕМОСЯ?

З ініціативи Української Повстанчої Армії відбувся в Україні 11 — 15 липня 1944 р. установчий конгрес українського визвольного руху, що, під назвою УКРАЇНСЬКА

ГОЛОВНА ВИЗВОЛЬНА РАДА (УГВР), уконституювався як керівний орган визвольної боротьби українського народу. В першому пункті прийнятої на цьому конгресі програми УГВР читаємо, що ціль української визвольної боротьби — це: “незалежна українська держава з непофальшованим демократичним устроєм”. Таке визначення найголовнішої цілі УГВР було б вистачальне і ясне, коли б Москва не зловживала сьогодні поняттям суверенітету і демократії і не прикривала цими термінами політичного поневолення українського народу та безоглядну тоталітарну диктатуру. Потрібно, отже, дати вняснення, бо як слушно пише із УРСР один читач нашого Бюлетеня в листі до редакції: “Наш чоловік вже стільки наслухався про “суверенітет” і “демократію”, що це слово осталося без змісту”.

Насамперед треба сказати, що боремося за повну державну незалежність України від Москви і від будьякого іншого можливого окупанта. Вважаємо, що тільки тоді, коли український народ стане господарем своєї землі, він буде справді вільний і тільки тоді зможе збудувати свій державний устрій на основі незфальшованої демократії.

Що таке демократія? Саме слово запозичене з грецької мови (демос — народ; кратео — панувати), по-українськи означає народоправство. Говорити, отже, як це роблять більшовики, про “народню демократію” є безглуздом, бо в слові демократія вже є наголошене володіння народом. УГВР змагає до того, щоб у незалежній українській державі народ сам був творцем своїх політичних й соціальних форм життя і щоб ним, народом, не керувала якась одна група, партія чи клас. На сторожі і для забезпечення народоправства буде поставлена прийнята українськими установчими зборами конституція, обов'язкова і для всіх громадян, і для всіх органів влади.

Щоб конституція справді відзеркалювала волю народу, установчі збори, що будуть її приймати, мусять бути справжнім речником народу. Для того треба буде повернути громадянам природні права людини. УГВР бореться за те, щоб ті природні права, до яких в першу чергу належить свобода усного і писаного слова і право критики, були повернені

українським громадянам. Без свободи слова, без права критики свого уряду нема демократії, є неволя.

Дальшим дуже істотним елементом демократичного устрою є право на збори і об'єднання і то не лише професійні, громадські, церковні і т. п., але і право на ПОЛІТИЧНІ об'єднання, тобто партії, що змагатимуться між собою за найкраще служіння народові і за репрезентацію в установчих зборах, а згодом у вибраному народом парламенті чи державній раді.

Крім визнання, здійснення і оборони природніх прав людини, другою основною підвалиною незфальшованої демократичної системи є чітке розмежування трьох влад в державі: законодавчої, виконавчої і судової.

Законодавча влада, як це ми вже зазначили вгорі, належить виключно народові. Цю владу він виконує шляхом державної ради, тобто парламенту, до якого народ вислав своїх вибраних депутатів. Щоб депутату дійсно були речницями своїх виборців, мусить бути забезпечене: 1) право вільного висування кандидатів як партіями, так і позапартійними групами; 2) право вільного обговорення і критики кандидатів та програм їх партій; 3) врешті, найважливіша передумова — забезпечення таємного голосування.

Виконавча влада складається з голови держави, обраного всенароднім голосуванням на юкреслений конституцією час. Він призначає голову уряду, який формує кабінет і відповідає разом із своїм кабінетом міністрів за діяльність перед головою держави і парламентом.

Судова влада стоїть на сторожі конституції і закону. Покликана рішенням законодавчої і виконавчої влади, судова влада з моменту свого утворення стає незалежною від них обидвох.

Уже цей дуже загальний перегляд основних елементів справжньої демократичної системи показує, що між т. зв. "советською демократією" і незфальшованою демократією, за яку бореться УГВР, є така сама різниця як між огнем і водою. В СРСР влада не належить народові, а тільки одній партії — є, отже, диктатура. Советська конституція не відзеркалює волі народу, а тільки і виключно — партії. Ясно ж

писав Ленін: “Ми повинні знати і пам’ятати, що партія всім управляє, все призначає і будує”. (Ленін, Твори, т. 18, стор. 181). Напряму Леніна застосували найточніше його наступники і довели до того, що воля партії, воля чотирьох процентів цілого населення СРСР — членів КПРС, чи точніше ЦК партії, рішає сьогодні про життя і смерть цілих народів. Нема сьогодні в СРСР свободи слова. Всяке вільне слово придушене сьогодні на всіх просторах, де панує Москва, а за найменшу критику уряду людей переслідують, засилають на Сибір, а то й карають смертю. А якою ж комедією є советські “вибори” з обов’язковим вислідом 99,99% на користь уряду?! І чи можна назвати Верховну Раду СРСР парламентом, коли вона не тільки не є вільно вибраним представництвом волі народу але навіть в тому складі, як її подиктувала партія, вона не опрацьовує сама законів, а тільки й робить, що два рази в рік збирається для піднесення рук і затвердження ухвалених Центральним Комітетом КПРС постанов.

Проти такої фальшивої советської демократії, що на ділі являє собою абсолютну диктатуру, схожу на панування найчорнішої феодальної реакції чи на часи єгипетських фараонів і самодержавних московських царів, бореться УГВР. Ціль її боротьби і визначає перший пункт програми, де говориться про незфальшовану демократію.

“І. Б.” ч. 4/5, 1958

НАРОДОПРАВСТВО

“Ми повинні знати і пам’ятати, що вся юридична і фактична конституція Радянського Союзу спирається на тому, що партія все виправляє, призначає і будує за одним принципом”. (Ленін, Твори, т. XVIII, ч. 2, стор. 181). Так учив Ленін, і на його вченні побудована вся советська система однопартійної диктатури, що зветься зрештою до панування — вже навіть не партії, а партійної кліки — ЦК КПРС, ордену “луччих людей”, замкненої касты советського дворянства. Маленька горстка нових дворян узурпувала для себе в Радянському Союзі виключне право не лише на ке-

рування політичним життям, але, наче спрут, охопила своїми лапами все життя народу, влазить у душу своїх громадян, позбавляє їх права вільного вияву своєї волі. З шумного гасла жовтневої революції “влада — радам” остався сьогодні тільки спогад, а сама ідея народоправства звиродніла у фарсі “совєтської демократії”. Навіть члени партії, крім права “схвалювати” директиви ЦК і підіймати за них руки, мало що мають сказати в теперішній системі. Їх роля — це функція погоничів. Виключивши вплив на державні справи більшості населення, звільнившись від будьякого контролю і відповідальності, більшовицька партія затримала процес історії і унеможлиблює народам СРСР організувати державне життя згідно з сучасним станом культури і цивілізації, згідно з ідеєю народоправства або демократії, що в нашу лобу **ЄДИНА УПРАВНЮЄ МОДЕРНУ ДЕРЖАВУ.**

Проти такого залишку давно віджилої епохи тиранів і царів, проти однопартійної диктатури, комуністичної чи будь-якої іншої, бореться український визвольний рух. В основу його політичної програми лягла ідея народоправства, за якої державні справи рішає більшість, а не самозванча кліка. Народ через обраний парламент ухвалює конституцію, встановляє закони, які є одиноко обов'язкові і для уряду і для населення.

Система народоправства дає населенню змогу організувати вільні політичні об'єднання, партії, допускає до змагання різних груп населення за кращу постановку і розв'язку проблем важливих для найширших народніх мас. Народоправство виключає можливість тоталітарного накидання поглядів кліки цілому народові, уможлиблює вільну, конструктивну критику і гарантує основні свободи.

Демократична система, що користується механізмом партій як засобом кристалізації поглядів народу на важливі національні і державні справи, не є легка. Буди простіше наказувати і терором змушувати до сліпого послуху, ніж керувати державою шляхом компромісів між поодинокими партіями, і бути при тому під огнем вільної критики з боку населення. Але це і є, власне, цей вищий ступінь організації людського суспільства і зовнішнього його оформлен-

ня — державного життя. Це є та система, за яку на протя-зі останніх двох сторічч народи проляли стільки крові, щоб визволитись із ролі “неповнолітних дітей”, за яких думають і якими керують “вожді” чи “батьки народу” (вчора це було царське дворянство а сьогодні більшовицькі партійні вельможі).

Народоправство глибоко закорінене, природня риса українського народу, якому завжди був чужий деспотизм російських царів, їх безправ'я і насилля. В нашій історичній традиції, в добу київської Русі, в добу Козаччини, чи в Українській Народній Республіці 1917 — 1920 рр. рівність, свобода і народоправство - демократія були основами, на яких будувався державний порядок. Також і політична програма, прийнята на зборах Української Головної Визвольної Ради в 1944 р. підкреслює: “Цілковите забезпечення всіх політичних прав: як одиниці так і суспільних груп, на основі рівності перед законом”.

Український визвольний рух вважає, що тільки принцип народоправства, опертий на свободі політичних об'єднань-партій відкриває перед громадянами України можливість користуватись повнотою політичних прав, дасть їм таку державну систему, яка виключить рецидив будьякого деспотизму. Водночас український визвольний рух свідомий того, що зловживання демократичними свободами і ставлення партійних групових інтересів над інтересами народу можуть призвести до розпорошення народніх сил і послаблення ефективності державного устрою.

“І. Б.” ч. 5 - 6/16 - 17, 1958.

НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШОСТІ В УКРАЇНІ І УКРАЇНСЬКИЙ ВИЗВОЛЬНИЙ РУХ

Поруч українців в УРСР живуть сьогодні численні національні меншості: росіяни, євреї, поляки, греки, болгар, молдаване та інші. За даними “Економической Географии СССР” (Москва 1957), ці меншості творять 25% населення Української РСР.

Як відомо, УРСР не охоплює всієї української етногра-

фічної території з абсолютною більшістю українського населення. За підрахунками відомого українського географа і демографа проф. В. Кубійовича, на територіях включених до РСФСР (частина Вороніжчини, Курщини, Донеччина та західне Передкавказзя) живе 3,3 мільйонів українців, що творять там 66% населення, отже, абсолютну більшість. Крім того, поза межами української національної території в Радянському Союзі живе не менше як 5 мільйонів українців. Українці, що живуть поза межами УРСР позбавлені будьяких прав національних меншостей, вони не мають ні власних українських шкіл, ні преси, ні видавництв, ні театрів і в цілому є засуджені на русифікацію. Москва навіть утруднює доставку української літератури з УРСР для тих відірваних від матірнього пня українців. В той час російська меншість в Україні має всі свої російські заклади культури.

Завжди, коли український народ був вільний, то були вільними і національні меншості в Україні. Коли сорок років тому була створена Українська Народня Республіка, її законами були зразу забезпечені рівні права всіх національних меншостей. Представники національних меншостей становили тоді в Центральній Раді, парламенті України, 30% всіх депутатів, хоча відсоток національних меншостей до цілого населення не переходив 20%. Членами Генерального Секретаріату, тодішнього уряду України, стали також представники національних меншостей: росіянин О. Зарубін, єврей І. Зільберфарб, поляк М. Міцкевич; неукраїнці були також на дипломатичній службі УНР, згадати б хоча А. Марголіна.

Український визвольний рух стояв і стоїть за рівні громадянські права для національних меншостей. В платформі Української Головної Визвольної Ради записано, що УГВР ставить своєю метою: "забезпечення громадянських прав усім національним меншостям на Україні". Подібну програму мала Українська Повстанча Армія (УПА), а в її рядах боролись також представники національних меншостей України проти спільного ворога, тобто німецьких фашистів і москвовських комуністів. Знов же в програмі Організації Українських Націоналістів читаємо: "ОУН бореться за рів-

ність усіх громадян України незалежно від їх національності”.

Московські великодержавні шовіністи всіляко намагаються перешкодити співпраці між українським народом і національними меншостями України. Вони пробують використати деякі невідповідальні елементи з поміж національних меншостей для того, щоб при їх допомозі економічно грабити й русифікувати Україну, гальмувати розвиток українського народу, тримати його в колоніальному приниженні. Царська Росія роздавала українські землі царським любимцям, насильно русифікувала міста України. Червона Росія за сорок років свого панування в Україні вигубила мільйони українців, а на їх місце населила свої русифікаторські елементи, намагаючись таким чином змінити етнографічне обличчя України, розпалити міжнаціональну ворожнечу. Вистачить згадати, що за переписом населення 1926 р. українці tworили 80% населення в УРСР, а сьогодні творять тільки 75%, дарма, що після 1926 р. прилучено до УРСР західні області і відсоток українців повинен був зрости.

Український народ відомий своєю гостинністю. Він радо вітає на своїй багатій землі і гостей, і тих неукраїнців, які в, або хочуть стати громадянами української держави. Але водночас український народ жде від національних меншостей дружби і співпраці, а також допомоги в боротьбі за спільне діло визволення України, за українську незалежну державу. В цій боротьбі український народ побороє всіх прислужників московських великодержавних шовіністів, незалежно від того чи ті прислужники формально вважають себе українцями чи неукраїнцями.

Українці! Зв'язуймо вузли дружби з усіма національними меншостями України і притягаймо їх до спільного фронту оборони від агресивного колоніалізму комуністичної Москви! Не даймо себе обдурити московським колонізаторам. Нашим ворогом є московські диктатори, є комуністична, рабовласницька, всіма вільними людьми зненавиджена система як і всі ті, хто їй вірно і сліпо служить. Не є нашим ворогом ні російський народ, ні інші народи.

Національні меншості України: Росіяни, євреї, поляки,

греки, болгари, молдавани! Московські великодержавні шовіністи намагаються декого з вас перетворити в інструмент їхньої колоніальної політики щодо українського народу. Ваш інтерес в тому, щоб Україна була справді самостійною державою, щоб плоди праці її громадян не грабувала жодна колоніальна імперія. Багато вас вислала Москва в Україну, де ви займаєте сьогодні визначні пости. Служіть українському народові, а не кремлівським тиранам. В одному фронті з українським народом боріться за інтереси України, за українську незалежну державу, бо в ній гарантовані будуть і ваші інтереси.

“І. Б.” ч. 9, 1957

ЗА ДРУЖБУ — НЕ ТЮРМУ НАРОДІВ

“Українсько буржуазні націоналісти докладають всіх зусиль до того, щоб оббрехати ідеї дружби народів, очорнити принципи пролетарського інтернаціоналізму, відторгнути Україну від Росії” — писав в “Радянській Україні”, від 7 квітня 1957 р., перший секретар КПУ О. Кириченко.

Погляньмо, як насправді виглядає ця “дружба” і що вона принесла українському народові за останні сорок років.

За весь час свого існування московська КПРС успіла виявити цю “дружбу” до українського, як і до інших народів, такими доказами “пролетарського інтернаціоналізму”:

Завдяки совітській “ідеї дружби народів”, знищено Українську Народну Республіку, що постала була в 1917 р. після знищення її, над її громадянами переведено:

М’ЯСОРУБКУ в тюрмах і концтаборах смерті;

ШТУЧНІ ГОЛОДИ і смерть мільйонів неповинних в 1921, 1933 і 1946 рр.;

НАСИЛЬНИЦЬКІ КОЛГОСПИ і рабство селян;

ПОТОГОННУ ПРАЦЮ РОБІТНИКІВ і заборону вільних профспілок;

ЛІКВІДАЦІЮ 220 письменників і 80 % українських діячів культури;

НАСИЛЬСТВО над творчою працею інтелігенції і змушування письменників і мистців славословити кремлівських шовіністичних вождів, партію, диктатуру і червоний колоніалізм;

СЕКСОТИЗМ і ламання душ молоді;

ЗАНЕПАД стану здоров'я в громадян України, що спричинює масову смертність від туберкульозу;

НИЩЕННЯ культурних надбань і **ФАЛЬШУВАННЯ** історії українського народу;

ЕКОНОМІЧНИЙ ГРАБУНОК, соціальне рабство, заборону основних громадських прав;

НАЦІОНАЛЬНУ НЕВОЛЮ.

І оце божевілля комуністичної системи проходило і проходить під маскою "дружби народів" і на підставі т. зв. "принципів пролетарського інтернаціоналізму!"

За даними навіть самої совітської статистики, число українців в СРСР зменшилося від 31,2 мільйона (1926) до 28,0 мільйонів (1939). Кількість населення Української РСР зменшилася з 41,0 мільйона (1940) до 40,6 мільйона (1956). Як показують дані з іншого совітського джерела (І. Є. Кравцев: "Марксистсько-ленінські принципи пролетарського інтернаціоналізму" — Київ 1956 р.) число учнів, що в 1956 році навчалися української мови, зменшилося, порівнюючи з 1940 р., на 10%. В 1940 р. таких учнів було 79%, а в 1956 р. тільки 69%. З усіх книжок, що надруковано в Україні, тільки 2.370 книжок, себто менше ніж 50% книжок, надруковано українською мовою; в РСФСР одна російська книжка припадає на 140 душ, в Україні одна українська книжка — на 651 душу.

По сьогоднішній день продовжуються вивози молоді і цілих родин з України, а в тюрмах і концтаборах далі перебувають сотні тисяч членів українського визвольного підпілля, членів УПА, ОУН, що вели боротьбу проти гітлерівських нацистів, а згодом проти МВД — МГБ, як і багато інших неповинних жертв. Панівною мовою і далі є російська мова, а головною стравою бараболя й олія; і далі проходить насилля над діячами української науки і культури, яких заставляють вихвалити власне ярмо і радіти неволею наро-

ду. Ще досі караються в Сибірі ієрархи української православної автокефальної і греко-католицької церков, а український народ живосилом заставлено ісповідувати шовіністичне російське православ'я.

І тому не тільки прозивані Кириченком "буржуазні націоналісти", але весь український народ — проти такої "дружби".

Дружба між народами, це благородні взаємовідносини, побудовані на принципах рівності, взаємної пошани і суверенності кожного народу. Такої справжньої дружби, а не московської тюрми народів, прагне український народ. За справжню дружбу і співпрацю з іншими, а в тому числі — і з російським народом, бореться український визвольний рух.

"І. Б." ч. 5, 1957.

НАШЕ СТАНОВИЩЕ ДО РОСІЙСЬКОГО НАРОДУ

Загально відомо, що протинародна політика гніту і економічної експлуатації широких трудящих мас, проходить на всій території СРСР, ютже — і на російських землях. В Україні, подібно, як і в інших неросійських республіках, до грабіжницької політики режиму приєднується також національне поневолення і розсварювання націй.

Щоб посіяти ворожнечу між українським і російським народами, червона Москва і її київські прислужники намагаються запламувати визвольну боротьбу українського народу, як нібито спрямовану проти російського народу. А як же — насправді?

Найкращу, вичерпливу і авторитетну відповідь на це питання, важливе в стосунках між нашими народами, дає українське визвольне підпілля в своїх зверненнях, за підписами керівництва УПА й ОУН. Ці публікації були в післявоєнні роки широко розповсюджені в Україні і на територіях СРСР.

В згаданих зверненнях читаємо:

"Українське визвольне підпілля бореться проти московсько-большевицьких імперіялістів, себто проти тих елемен-

тів російської та всіх інших національностей, які, спираючись на Москву, як центр своєї імперії, здійснюють свою глибоко протинародну політику національного гноблення й експлуатації України. **МИ В НИЯКІЙ МІРІ НЕ БОРЕМОСЬ ПРОТИ РОСІЙСЬКОГО НАРОДУ, ПРОТИ РОСІЙСЬКИХ НАРОДНИХ МАС.** До російського народу, до російських народних мас, що їх в минулому жорстоко гнобив і експлуатував царизм, а тепер гноблять й експлуатують більшовицькі імперіалісти, ми плекаємо щирі симпатії. Український народ, який бореться за свою національну незалежність, бажає щирої дружби і співпраці з нашим сусідом — російським народом.

Московсько-більшовицькими імперіалістами й колонізаторами вважаємо перш-за-все верхівку КПРС, без різниці національного чи соціального походження, яка мріє про панування над усім світом, шляхом поневолення народів-націй. До них зачисляємо також ті елементи, що служать більшовицькому режимові за ціну матеріяльних вигод, почестей та особистої кар'єри або стають знаряддям поневолення й гноблення”.

Прагнучи до повного національного і соціального визволення, яке може бути здійснене тільки в незалежній українській державі, побудованій на демократичних основах і з волі народу, ми бажаємо також російському народові повної незалежності і свободи. Одночасно ми протиставляємося всяким спробам Москви ширити ненависть серед національних меншин (росіян, поляків, євреїв, білорусинів та інших) — громадян України, як також і в цілому СРСР; зокрема ми проти всяких проявів антисемітизму і скидування вини за різні злочини чи неуспіхи режиму на єврейську меншину, як цілість.

Стоїмо твердо і непорушно на принципі, що кожний громадянин України має рівні права і обов'язки, і що тільки спільне зусилля всіх громадян України, а в дальшому — тісна співпраця народів СРСР і сателітних країн, т. зв. народних демократій, може успішно протиставитися колективним чи індивідуальним диктаторам ЦК КПРС і Москві, як центрові поневолення і гноблення народів.

Не націоналізм, що є здоровим виявом національного патріотизму, є ворогом порозуміння і дружби між народами, а тільки імперіялізм і централізм, накинтий усім поневоленим народам СРСР більшовицькою, протинародною клікою.

“І. Б.” ч. 5, 1957

ТРУДОВА ВЛАСНІСТЬ НА ЗЕМЛЮ

Передача землі у власність селянству, з повною свободою вибору форм землекористування — так звучить сьомий пункт програми Української Головної Визвольної Ради (гляди “Основні пункти програми УГВР”, стор. 2, п. 7), що її вважаємо за справедливу й доцільну розв'язку земельного питання. Наш висновок спирається на факти, що:

1. Земля є власність селян, себто тих, що на ній працюють. Вона була пограбована в селян комуністичною Москвою і тому вона мусить бути повернута пограбованому.

2. Неправдою є, ніби більшовики передали поміщицькі землі селянам. Землю і раніше обробляли селяни з тією тільки різницею, що тоді їх працю оплачував власник-поміщик по зговореній ціні, а тепер власник Москва платить скільки сама захоче. Тоді селянин був батраком у поміщика, але господарем у себе; тепер же він тільки батрак і закріпачений колгоспник Москви.

3. Неправдою є, ніби більшовики позбавили поміщиків права на землю, без її викупу: перед націоналізацією поміщицька земля в Україні була обтяжена державним боргом висотою до одного мільярда чотирьохсот мільйонів рублів, — сума, що в той час становила рівновартість усієї поміщицької землі. Отже, поміщики удержали гроші за землею ще раніше.

4. Наклепом і неправдою є твердження більшовиків, що Українська Головна Визвольна Рада хоче повероту поміщиків. УГВР відстоює погляд, що у вільній Україні землею буде володіти і на ній буде господарювати тільки трудове селянство. Держава своїми регулюючими законами, за-

бороною купівлі-продажу, обмеженням права роздрібнювання, встановленням норм землеволодіння в залежності від району і типу господарства — виключить можливість появи нових, нетрудових землевласників.

5. Дальшою підставою такої розв'язки земельного питання, яку пропонує УГВР, є те, що особисте господарювання селянина в своєму господарстві виявилось найбільше прогресивною формою сільськогосподарського виробництва. І навпаки: колгоспи привели до занепаду його. Наведемо кілька прикладів: в СРСР половина всього населення працює в хліборобстві і не в силі забезпечити країні належної кількості харчів. В цей самий час, в США, тільки сьома частина населення працює в сільському господарстві і не тільки задовольняє всі потреби населення, але ще й нагромаджує великі лишки. Навіть Н. С. Хрущов на недавній нараді колгоспників у Ленінграді визнав, що США втричі перевищують СРСР в продукції м'яса, а в півтори рази в продукції молока.

В 1928 р., ще перед колективізацією, в СРСР було 67 мільйонів рогатої худоби, а в той же час США мали її тільки 57 мільйонів. В 1955 р., отже після 25 років існування колгоспів, в СРСР і далі залишилося 67 мільйонів, коли в США кількість худоби зросла до 97 мільйонів. Подібно і з продукцією збіжжя. Ще до першої світової війни Росія продукувала понад 5 мільярдів пудів зерна. Після колективізації, і не дивлячись на те, що засівна площа значно збільшилася, не вдалося збільшити продукцію збіжжя. І тільки в останній рік, коштом розорювання 35 мільйонів гектарів нових земель, передвоєнна продукція була перевищена. Виходить, що тепер в СРСР пересічно збирають з гектара 55 — 60 пудів, як це було на початку XX сторіччя. Отже — ніякого поступу. А щодо скотарства, то, наприклад, в приватних господарствах Данії чи Західної Німеччини корови дають двічі більше молока, ніж у колективному господарстві СРСР.

Нерентабельність і протиприродність колективного господарства найкраще виявилася в т. зв. народних демократіях. На наказ із Москви, там здійснено часткову колективізацію, яка привела ці країни на межі економічної руйни.

І як тільки польський народ вибрав "власний шлях до соціалізму", то несповна на пів року від 12 тисяч колективних господарств там не зосталося навіть цілої тисячки.

Більшовики твердять, що колгоспи уможливили механізацію сільського господарства. Так, машин тепер незрівняно більше, ніж було колись, але продукція не зростає; з гектара і далі збирають ті самі 60 пудів зерна. Найбільшою ж неправдою є те, що механізація можлива тільки в колгоспному господарстві. В США і Канаді невеликі ферми, що їх обробляють силами однієї родини, користуються повним механічним устаткуванням, в чому мала змогу переконатися сільськогосподарська делегація СРСР, яка в 1955 р. побувала в США.

Отже, перехід від примусових колгоспів до особистого господарювання потрібний тому, що накинена Сталіном колгоспна система призвела до страшного виснаження селянства і до неприступно низької оплати за його працю; вона спричинила руїну сільського господарства.

Через те ми вважаємо: у вільній українській державі, що керуватиметься виключно інтересами народу, не може бути місця для такої системи виснаження селянства та його грабування. Це не означає, однак, що УГВР проти всякої спільної обробки землі. Ні, тільки про форми спільної обробки землі, у формі артілів чи колгоспів повинні рішати самі селяни.

"І. Б." ч. 6, 1957

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ПРАЦІ — ЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ПРОДУКТУ ПРАЦІ

Вимушені поступки Москви в сторону децентралізації, а особливо закон про передачу республікам і економічним районам оперативного керівництва промисловістю — це ще один доказ того, що в історії визвольної боротьби поневолених народів СРСР наступає нова, уже четверта фаза.

Першою фазою був "воєнний комунізм" (1918 — 1921), коли Москва вогнем і мечем завойовувала незалежні імперії

в 1917 році. Другою фазою був НЕП і нова національна політика, які запровадив Ленін, щоб здобути “передишку” в боротьбі із завойованими народами. Третьою фазою була сталінська політика насильницької колективізації, індустріалізації та терористичного погрому національних республік. Однак тисячоногий спрут московсько-сталінського великодержавного централізму здобув “піррову перемогу”, поставивши совітську імперію на край загибелі. Тому колективні диктатори — ці сталінські спроти — б'ючись між собою за трон “вождя”, пропонують кожний свій план порятунку диктатури. А тим часом гнів народів наростає.

В таких обставинах родилися куцо юбрізані “реформи”, що ними Хрущов надіється врятувати московсько-більшовицьку диктатуру і позначити своїм ім'ям нову фазу в історії СРСР. Чим викликані ті “реформи”?

Москва зовсім недобровільно передає оперативне керівництво промисловістю з рук московських міністерств у руки республік і економічних районів. Є дві могутні причини цього.

Перша причина: поневолені в СРСР народи, навчені 40-літнім досвідом політичного безправ'я, терору і жахливих злиднів, щодня і щогодини показують Москві, що вони не будуть далі без кінця терпіти те, що терпіли 40 років. Все на світі має свій кінець.

Друга причина: тисячоногий спрут московського великодержавного централізму давить живцем у своїх відногах економічне життя п'ятнадцяти національних республік і сотень областей та країв. Ідіотизм ленінсько-сталінського великодержавного централізму так скандально вийшов наверх, що про нього мусіли заговорити навіть самі кремлівські диктатори. Вони ясно бачать, що, не дай Бог, війна чи революція, то вся їхня потворна колоніально-централістична імперія розсиплеться значно швидше, як сипалась вона в 1941 — 42 роках.

Колективні диктатори бачать, що не децентралізувати управління неможна, бо економічне життя гниє, і грізно наростає незадоволення під'яремних народів. А децентралізувати страшно, бо це значить — дати самоуправу народам.

Москва ж за 300 років звикла не ділитися владою з підкореними їй людьми й народами. І рішено так, щоб і дитина родилась, і незайманість збереглась. Відціля такі безглузді речі в нових хрущовських реформах:

З одного боку — дозволяють комплексність господарства республік і районів, а з другого боку — скасовують ту комплексність криками про “місництво”, “автаркію”, строгою заборонаю “використовувати для задоволення місцевих потреб області, краю чи республіки більше коштів”. З одного боку, дають право і обов’язок оперативно керувати промисловістю, а з другого боку, віднімають право розпоряджатися продуктом праці, і всі прибутки та гроші бере Москва. З одного боку — “розширення прав республік”, а з другого боку — “не менший, а більший ступінь централізації” (як каже сам Хрущов). З одного боку, за законом Верховної Ради, раднаргоспи підлягають урядам союзних республік, а з другого боку, Булганін і Хрущов уже надали головам радгоспів права, які встановлено для всесоюзних міністрів, і раднаргоспами керує Москва.

Нема сумніву, що московський паразитарний централізм прикляде всіх сил, щоб фальшивою децентралізацією ще більше скріпити абсолютну владу московського централізму і перетворити самі раднаргоспи в свої опорні пункти для дальшої колоніальної експлуатації народів СРСР. Москва дарує республікам і районам працю, а собі централізує продукт праці і владу. Про це повинні пам’ятати й наші Кириченки, коли вони з усієї сили підтримують Хрущова. Але історія не стоїть на місці. Не тільки Хрущов, але й вся сила московських централістів з кожним днем програє бій із силами поневолених народів, які хочуть бути господарями не тільки своєї праці, але й продукту своєї праці.

Крах господарчого централізму Москви і його жалюгідні спроби фальшивої децентралізації показують, що вікове прагнення народів до самостійного життя — це не вигадка “буржуазних націоналістів”, але залізний закон життя, який не можна топтати безкарно.

Не можна закривати очей на те, що Москва хоче децентралізаторськими реформами врятувати свій централізм

і забезпечити дальшу колоніальну експлуатацію народів. Але не можна закривати очей і на те, що централізм Москви потерпів поразку, трохи відступив, і що відкрилося нове широке поле боротьби між силами паразитарного тиранічного централізму Москви і силами народів СРСР. Кожний громадянин України мусить усвідомити собі важливість цієї боротьби і своє місце в ній.

Історія працює проти потворного централізму на користь свободи народів. Помагаймо ж їй хто як може!

"І. Б." ч. 6, 1957.

ПРО СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

На ювілейній сесії Верховної Ради СРСР 6 листопада 1957 р. Н. С. Хрущов у своїй доповіді сказав:

"Марксизм-ленінізм учить, що поки існують класи експлуаторів та експлуатованих, справжньої рівності немає і не може бути. Велике значіння Жовтневої революції в тому і полягає, що вона привела до торжества соціалізму, до створення суспільства, в якому ліквідовано експлуаторські класи, знищено експлуатацію людини людиною".

"Найголовнішими функціями соціалістичної держави тепер є функції організації суспільного виробництва і керівництва економікою, господарством, культурою, здійснення в інтересах трудящих контролю за мірою праці і мірою споживання".

Н. С. Хрущов отже твердить, що в Радянському Союзі запанувала соціальна справедливість, тобто, що створено такі умови, в яких розподіл праці і продукту праці оснований на рівності, що один суспільний прошарок не є упосліджений на користь іншого.

Чи правду сказав Хрущов? Чи існує на ділі соціальна справедливість у Радянському Союзі? Чи є це соціально справедливо, що один розіжджає в розкішному урядовому авті, а інший проживає в бездоріжній околиці і немає чим відвезти хворої дитини до лікарні; що станції метро в Москві улаштовуються з розкішного мармору і коштом того, що десятки тисяч сел позбавлені будьяких обладнаних шляхів

і засобів транспорту; що жінки кремлівських вельмож можуть купляти діамантові персні за 32 тисячі карбованців, а колгоспниця в той сам час не може дістати бляшаного гузика до піджака?

Соціальна справедливість — одна з головних цілей українського визвольного руху.

Але не може бути й мови про будьяку соціальну справедливість там, де як СРСР, людину розцінюють тільки як робочу силу і цілком нехтують її права як споживача і як особу, що хоче мати свободу.

ДЕРЖАВНА ВЛАСНІСТЬ — ОСНОВНА ПРИЧИНА СОВЕТСЬКОЇ СОЦІАЛЬНОЇ НЕСПРАВЕДЛИВОСТІ

Пригляньмось тепер до причин тієї брутальної соціальної несправедливості, що панує в СРСР. Комуністи твердять, що головною причиною несправедливості є приватна власність на засоби виробництва; знищення її в комуністичних країнах, мовляв, забезпечує справедливі соціальні взаємини.

Таке твердження неправдиве! Власність на засоби виробництва, дійсно, уможливорює експлуатацію трудящого. Але таку можливість несе в собі всяка власність, в тому і державна, якщо влада не діє в інтересі народу і не контролюється народом. Більше того, у випадку державної власності, можливості соціальної несправедливості є значно більші, бо в руках власника-держави опиняються не тільки засоби виробництва, а й цілий державний адміністративно-поліційний апарат та можливість встановлювати будьякі закони для поневолення населення.

Український визвольний рух бореться за корінну зміну трудових відносин. Трудові відносини між робітниками і працедавцем, в тому числі і на державних підприємствах, повинні базуватися на цілком добровільній трудовій угоді, в якій обидві сторони є рівними партнерами. На сторожі здійснення тієї угоди має стояти — незалежний від державної виконавчої влади — суд. Закон не може зобов'язувати трудящого ні до самої праці ні до місця праці, він не може на-

кидувати робітникові професії і встановляти норми виробітку; договірна заплата не може бути нижчою прожиткового мінімум. Відповідальність працедавця перед законом за додержання часу робочого дня, за техніку безпеки виробничого процесу і взагалі умови праці, до унормування звільнення з праці включно, мусять бути гарантовані законом. В парі з тим мусить бути забезпечена незалежність від влади професійних спілок і повна свобода в складанні колективних договорів з правом колективної відмови робітників від праці (страйк), якщо вони незгідні на пропозиції працедавця при складанні договору або порушенні його.

Ані однієї із вище згаданих передумов соціальної справедливості нема в СРСР, нема там, отже, рівності сторін у трудових відносинах, а значить нема там соціальної справедливості.

СОВЕТСЬКЕ ДВОРЯНСТВО

Але соціальна несправедливість може виникнути не тільки через власність на засоби виробництва. Вона може виникнути і на базі соціально-правної нерівності.

Комуністи твердять, що, зліквідувавши клас капіталістів і великих землевласників, вони створили безкласове суспільство, знищили соціальне розшарування. Всім відомо, що це не так. По-перше, знищивши одні класи, комуністи створили новий клас рабів-в'язнів, жителів таборів примусової праці. Вони потворили соціальні прірви між класом власників — отих партійних чи адміністративних вельмож, і класом найманої праці. Ті прірви незрівняно глибші ніж ті, що панували в часи виникнення капіталізму.

По-друге, соціальна нерівність може виникати не тільки на класово-мастковій базі, але й на становій, при чому ця остання несе в собі ще більшу несправедливість.

Найбільше соціальне зло такої структури суспільства полягає в тому, що людині дає право виконувати певні соціальні функції не її особиста кваліфікація, не знання і досвід, а факт приналежності до стану, до касты. Так, наприклад, при царі на певні посади в державному апараті допускались тільки дворяни і, навпаки, приналежність до

селянського стану обмежувала право людини міняти місце проживання, користуватись загальним судом тощо.

Таким самим становим суспільством, опертим на соціально-правній нерівності, в сьогодні Радянський Союз. Новим дворянським станом стала там комуністична партія, за членами якої закріплене монопольне право виконувати керівні функції у суспільному житті, а для дітей її створено навіть окремі шкільні заклади, куди доступ дітям всіх інших соціальних груп СРСР закритий. Правно забезпечені привілеї цих нових дворян Радянського Союзу перевищують привілеї, що їх мали колись дворяни навіть за часів видання Катериною II "Указа о вольности дворянской".

Український визвольний рух вважає, що у звільненій Україні мусить бути знищена соціальна нерівність уже в побудові самої соціальної структури. Ані один соціальний прошарок не може дістати привілеї, ані бути обмеженим у правах. Тільки на підставі ОСОБИСТОЇ ВАРТОСТИ, ЗНАННЯ і ДОСВІДУ повинна людина здобувати право на виконання певної соціальної функції у суспільному житті.

СОВЕТСЬКИЙ ВИЗИСК РОБІТНИКА

Але сама соціальна перебудова ще не забезпечить соціальної справедливості. Докорінних змін потребує і наявна соціально-економічна система. З цілості цього питання візьмемо тут лише те, що безпосередньо зв'язане з соціальною справедливістю, в першу чергу систему оплати праці.

Комуністи називають свою систему — соціалістичною, мовляв: "від кожного береться по можливості і кожному оплачується по труду".

Що розумімо під оплатою "по труду"? Сама праця це витрата людиною життєвих сил для досягнення суспільно-корисних цілей. Таким чином оплата по труду це така оплата, яка уможлиблює відновлення витрачених сил, тобто, уможлиблює задоволення життєвих потреб. Такий зміст вкладали в так звану соціалістичну форму оплати праці основоположники соціалізму. Але нічого спільного не має з цим советська система оплати праці. Навпаки: не Радянський Союз, а індустріально розвинені країни світу мають

сьогодні право твердити, що в них, а не в СРСР, робітник оплачується по труду. Для прикладу, робітник металургійної промисловості Англії чи Сполучених Штатів Америки за ту саму працю одержує у 8 — 10 разів більшу плату ніж його товариш в СРСР. Якщо б допустити, що в Радянському Союзі металургійному робітникові дійсно дається винагорода за труд, то, виходило б, що в Англії чи в США робітник одержує у 8 — 10 разів більше ніж варта його праця. А воно не так! Значить — робітник в СРСР не одержує винагороду по труду, — а він є НЕЩАДНО ЕКСПЛУАТОВАНИЙ. І це ще одна ознака того, що советська система побудована на брутальному порушенні соціальної справедливості.

Отже, соціальна справедливість вимагає, щоб уся вартість робочої сили, оплачена ринком в ціні товару на найвищому її рівні, була повернута робітникові.

Український визвольний рух прагне до того, щоб у звільненій Українській Державі справа оплати праці була розв'язана на засадах справедливості. Яким способом? Критерієм для виміру справедливої заробітної плати за суспільно корисну працю є така винагорода, яка забезпечує робітникові задоволення тих потреб, що властиві цивілізаційному рівню суспільства, до якого він належить.

Український визвольний рух домагається, щоб у вільній українській державі одиницею виміру праці був в основі час, а не кількість продукції.

Праця всіх людей є явищем одного й того самого порядку і не повинна мати різних одиниць її виміру. Застосовуючи час, як одиницю виміру праці, одночасно застосовується різна оцінка цій одиниці праці залежно від кваліфікацій, складності виробничого процесу, вартості продукту і т. п. Це, власне, і є правильне й справедливе розуміння поняття: “від кожного по можливості”.

ПОДАТКОВІ ПОЛЕГШЕННЯ ДЛЯ СОВЕТСЬКИХ МІЛЬЙОНЕРІВ

Важливою для збереження соціальної справедливості в галузі трудових відносин є також СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ. Неправильне вилучення частини заробітку шляхом

податків призводить до соціальної несправедливості, так само як до цього призводить і несправедливий розподіл праці.

Що таке податок? Це та частина заробітку людини, яка теж іде на задоволення її потреб, але тих, які задовольняють загальні його потреби через суспільні заходи (шкільництво, охорона здоров'я, публичний порядок, і т. п.). Оподатковуватись може людина із свого заробітку, своїх грошей, а не із свого споживання. Податок може вилучити із заробітку лише ту його частину, що перевищує розмір задоволення найконечніших потреб.

Що вищий заробіток понад прожитковий мінімум, то більший повинен бути відсоток оподаткування. І, навпаки, той хто має лише на конечні прожиткові витрати, повинен бути звільнений від податку. Це так звана система прямого прогресивного оподаткування, яка віддавна визнана всіма течіями соціального прогресу за найбільше соціально справедливу. Ця система передбачає, що людина, яка заробляє в п'ять разів більше від іншої, має платити в десять разів більше податку. Діється це тому, що суспільні послуги, які робляться коштом оподаткування, не однакою мірою припадають усім людям, не однаково всі користуються суспільними витратами на освіту, на шляхи сполучення, на побутові вигоди і т. п. Крім того, цим способом вирівнюється життєвий рівень усього населення, обсяг його потреб, зменшується убогість одних і багатство інших. В усіх розвинених країнах світу більше чи менше повно застосовується ця система прямого прогресивного оподаткування. Її по праву можна зарахувати до здобутків соціального прогресу людства. Нема її тільки в Радянському Союзі! Там панує система найнесправедливішого оподаткування засуджена цілим прогресивним людством, засуджена колись самим марксизмом.

Всеобіймаюче значення має в Радянському Союзі непряме оподаткування, тобто таке оподаткування, в якому обмежується податками не заробіток, а споживання, шляхом так званих бюджетових націнок на товари. Далі, в Радянському Союзі, навіть при застосуванні прямого оподаткування, не респектується прожитковий мінімум, а тільки звіль-

няється від оподаткування певна частина заробітної платні, без огляду на те, чи вона покриває кошти прожиткового мінімуму. Для прикладу, родина з двох осіб, які заробляють по 300 карбованців, є звільнена від оподаткування. Натомість родина з трьох осіб, з яких працює тільки один і заробляє 400 карбованців, уже платить податок. Не дотримується в СРСР і принципу прогресивності в оподаткуванні. Тільки при заробітку висотою до 1000 карб. застосовується прогресивне оподаткування. Натомість заробіток понад 1000 карбованців і вище підпадає лише 13% оподаткуванні. Через те партійні вельможі, що отримують величезну заробітну платню, платять менший процент податку ніж робітники з жалюгідно малими заробітками. В наслідку в Радянському Союзі існує велика різниця в життєвому рівні, якої немає в жадній демократичній країні, навіть у такій, де є категорії дуже високої заробітної плати. У тих країнах немислимий такий випадок, як прикладом, з оподаткуванням Ескатерини Фурцевої. За її власним визнанням вона одержує місячно 18 тисяч карбованців крім безлічі всіляких інших одержань з державного фонду. Але податку Фурцева платить такий самий відсоток, як і людина, що заробляє 1000 карбованців. Коли б Фурцева жила в США і заробляла такі гроші, вона б платила не 13% податку як в СРСР, а 87%.

У капіталістичних країнах нетрудові доходи від капіталу у формі процентів чи дивідендів оподатковуються, а в СРСР — ні. Вельможа-мільйонер, а їх у Советському Союзі чимало, який з мільйона свого капіталу в банку одержує 50 тисяч карбованців нетрудового доходу в рік, не платить від цієї суми ані копійки податку, а робітник від 5 тисяч карбованців трудового доходу мусить платити річно 602 карбованці.

Але чи не найбільшу несправедливість спричиняє в Радянському Союзі система непрямого оподаткування шляхом бюджетових націнок на товари першої потреби. Тоді, коли в демократичних країнах бюджетові націнки накладаються лише на такі товари як горілка, тютюн, коштовні прикраси і т. п., тобто товари, споживання яких залежить від волі самої людини і які не належать до категорії пер-

ших потреб, в СРСР ними обтяжені в першу чергу товари низької ціни і щоденного вжитку. Для прикладу, в 1950 р. держава платила при заготовках коров'ячого масла 4 карбованці за кілограм, а продавала населенню той кілограм за 40 карбованців і 32 копійки. Уявім собі, що людина з заробітком трьох тисяч карбованців в місяць споживає 2 кілограми масла, а робітник із зарплатою 300 карбованців тільки одно кіло. І все ж із першого споживача, при вдвічі вищому задоволенні потреб беруть податку з його зарплати тільки 1%, а з робітника, що заробляє тільки 300 карбованців і що далеко менше задовольняє свої найперші потреби, беруть податку аж 5%! Або взяти приклад з молоком: для малої дитини конче потрібно один літр молока денно, не дивлячись на те чи це дитина колгоспника чи советського мільйонера. Через непряме оподаткування уряд бере з прохарчування дитини молоком на протязі місяця: з убіральної — 5% її заробітної плати, а з Фурцевої — тільки одну десяту процента! Таким чином Фурцева обтяжена податком у п'ятдесят разів менше, ніж прибиральниця на заводі. І так у всьому. Непряме оподаткування в СРСР є системою найбільшої соціальної несправедливості.

Тому то український визвольний рух стояв і стоїть за повне скасування цієї системи і домагається прямого прогресивного оподаткування.

**
*

Для забезпечення повної соціальної справедливості потрібно, щоб господарем у розподілі народного доходу була не стороння сила, а сам народ, який творить своїми руками народний дохід. Народний дохід України розподіляв Росія, яка рік-у-рік забирає з України величезні суми народного доходу до Москви на свої імперіальні й імперіалістичні потреби. Колоніальний визиск України — це одна з форм експлуатації нашого народу, це заперечення соціальної справедливості, це унеможливлення її.

Тому український визвольний рух розглядав і розглядає цю справу в нерозривному зв'язку з найголовнішим завданням українського народу: вибороти собі справжню на-

ціонально-державну суверенність і незалежність від будь-якого чужого господаря. Повна соціальна справедливість можлива тільки в суверенній державі, незалежній від Москви і від будь-якого іншого. За цю велику всеохопну мету безупинно боровся і бореться український вправольний рух, починаючи від Шевченка і Франка, через Револьюційну Українську Партію (РУП, 1900 — 1905), через Велику Українську Револьюцію 1917 — 21 років та після неї, через УПА і аж до наших днів. І ця боротьба не припиниться аж доти, доки трудяще населення України не стане повним господарем у своїй вітчизні.

Іван Франко ще в 1904 році писав до робітничого класу України: “Ваше соціальне положення може бути повністю розв’язане тільки у своїй самостійній державі”.

“І. Б.” ч. 11, 1957.

ВОНИ ПОЛЯГЛИ, ЩОБИ ЖИЛА УКРАЇНА

25 травня 1926 року, на Сен-Мішельському бульварі в Парижі, прощитий п'ятьма кулями підступного вбивці, впав член Директорії Української Народної Республіки, головний отаман української армії — СИМОН ВАСИЛЬОВИЧ ПЕТЛЮРА: історична постать української революції 1917 — 21 рр. Не було тоді українця, на батьківщині і за кордонами, в якого не зацеміло б серце, зокрема в тих, що могли вголос вимовляти його ім'я. Симон Петлюра ввійшов у нашу історію, як народний трибун, видатний державний муж і незламний борець за нашу державність.

13 травня 1933 р. від самогубного — в скроню — пострілу МИКОЛИ ХВИЛЬОВОГО здригнулася вся Україна. Бо це був символічний постріл у Москву, в її нищівну імперіалістичну політику, в її загарбність і забріханість. Це був крик протесту розтерзаної душі письменника, митця могутнього слова, яка всіма своїми фібрами відчула трагічність становища народу. Одночасно Микола Хвильовий своїм пострілом підкреслив правильність кинутого ним гасла: "ГЕТЬ ВІД МОСКВИ!"

23 травня 1938 р., на бульварі Куолсінгел в Роттердамі, пекельна машина більшовицького агента вбила колишнього командира корпусу Січових Стрільців, голову Організації Українських Націоналістів — ОУН, полковника ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ: безстрашного революціонера, талановитого політика, а передусім — справжню модерну українську людину. І знову здригнулися серця в Україні, бо згнув той, хто в найневідрадніших обставинах започаткував, організував і очолював підпільно-революційну боротьбу народу, і поклав відпечаток на збройній боротьбі сучасного покоління на рідних землях.

3 травня 1924 р., пострілом в скроню, вкоротив собі

життя МИКОЛА МІХНОВСЬКИЙ, основник Революційної української партії — Р.У.П., зацькований більшовицьким окупантом.

Більшовицькій Москві вдалося фізично ліквідувати або зацькувати до самовільної смерті визначних діячів українського національного відродження і визвольного руху, але не змогли вони здавити його самого. Не вдалося їм убити ідею, носіями якої були згадані попереду українські патріоти. Вони полягли, — щоб жила Україна.

ПАМ'ЯТІ ПОЛЯГЛИХ ЗА ДЕРЖАВНІСТЬ

“ШЛЯХ ЗВІЛЬНЕННЯ КОЖНОЇ НАЦІЇ ГУСТО КРОПИТЬСЯ КРОВ'Ю. КРОВ'Ю ЧУЖОЮ І СВОЮ. ВОРОЖОЮ І РІДНОЮ. КРОВ ЗАКІНЧУЄ ПРОЦЕСИ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕМОЦІЙ, УСВІДОМЛЕНЬ, ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ, ІДЕОЛОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ, ВСЬОГО ТОГО, ЩО НАЦІЯ І СВІДОМО І РАЦІОНАЛЬНО ВИКОРИСТОВУЄ ДЛЯ СТВЕРДЖЕННЯ СВОГО ПРАВА НА ДЕРЖАВНЕ ЖИТТЯ.”

“КРОВ ПРОЛИТА ДЛЯ ЦІЇ ВЕЛИЧНОЇ МЕТИ НЕ ЗАСИХАЄ. ТЕПЛО ЇЇ ВСЕ ТЕПЛИМ БУДЕ В ДУШІ НАЦІЇ, ВСЕ ВІДОГРАВАТИМЕ РОЛЮ НЕПОКОЮЧОГО, ТРИВОЖНОГО ФЕРМЕНТУ, ЩО НАГАДУЄ ПРО НЕСКІНЧЕНЕ І КЛИЧЕ НА ПРОДОВЖЕННЯ РОЗПОЧАТОГО.”

СИМОН ПЕТЛЮРА

..“І. Б.” ч. 16 - 17, 1958.

II. КРИТИКА КОМУНІЗМУ

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ — НАЙЖОРСТОКІШИЙ КРИМІНАЛЬНИЙ ЗЛОЧИН В ІСТОРІЇ РОСІЇ

Нижче подаємо уривки з творів трьох зовсім відмінних авторів, які, одначе, прийшли кожний окремо до однакового висновку про советську систему її режим. Є це найбільший советський поет Борис Пастернак: герой югославського комуністичного партизанського руху 1942 — 1945, недавній заступник Тіта і теоретик комунізму — Мільован Джілас: нарешті Осип Горновий, визначний публіцист українського підпілля 1942 — 1945 рр.

“ДОКТОР ЖІВАГО”

Після розторощувальної критики советської бюрократії в романі Володимира Дудінцева “Не самим тільки хлібом”, увагу громадської думки світу притягає нова поява на книжковому ринку — 700 сторінковий роман відомого советського письменника Бориса Пастернака “Доктор Жіваго”.

Знавці сучасної російської літератури ставлять творчість Бориса Пастернака поруч з творчістю Маяковського: навіть радянські критики ще недавно називали його “найбільшим сучасним поетом Росії” (слова критика Мірського). а Ілія Еренбург писав про нього: “Пастернак поклав підвалини під нову літературу”.

Останніх років повіривши у так звану “бідлигу”, Борис Пастернак закінчив свою найбільшу працю — труд десяти років — згаданий роман “Доктор Жіваго” і на переломі 1956/57 р. передав його державному видавництву в Москві, що спершу прийняло прихильно манускрипт. Тоді ж

таким італійським видавцем Фельтринеллі забезпечив собі у Мастернака право перекладу книжки на чужі мови і одержав одну копію роману. Але тим часом "відлига" почала заморожуватись, московські цензори познаходили в книзі "контрреволюцію", і Москва звернулась до Фельтринеллі, щоб він повернув манускрипт роману. Але Фельтринеллі, що після угорського повстання і московської м'ясорубки в Угорщині порвав з комунізмом, не захотів слухати ані голови італійської компартії Толіяті, ані переконувань головного політрука Советської спілки Письменників Суркова, що спеціально приїхав був до Мілану відібрати манускрипт.

Кілька місяців тому книжка вийшла італійською мовою і її перший наклад був розхоплений.

"Доктор Жіваго" — це історія російського інтелектуала, що пам'ятає ще "старі часи" і переживає советську тиранію аж по наші дні. Нижче містимо кілька уривків із роману, що говорять самі за себе і не потребують коментаря:

"Я думаю — каже Гордон (одні з героїв роману) — що колективізація була фальшивою реформою, яка цілком не вдалась. Але в цьому не можна було признатись. Щоб прикрити це банкрутство, треба було змусити їх бачити те, що не існувало, і сторч головою перевертати наявну дійсність. Звідціль безприкладний терор часів Ежова, звідціль проголошення конституції, про яку зарані було відомо, що її не застосують у практиці, звідціль нарешті вибори, що не мають нічого спільного з правдивими виборами. І тому, як вибухла війна, — її жорстокості, всі ж її небезпеки і безпосередня загроза смерті були добродійством в порівнянні з нелюдським пануванням абстракції, вона принесла полегшення, роблячи кінець диявольській силі мертвої букви".

В іншому місці роману читаємо оповідання молодшого лейтенанта Дудорова, колишнього в'язня табору ГУЛАГ-у Номер 92: "Ми не мали щастя. Ми причаїли в найстрашнішому концтаборі. З першого транспорту не багато осталось живими. Наш транспорт висадили на сніжній пустелі оподалік лісу і викидали в трикутник посеред поля, поставивши нас спинною проти сини, щоб не могли бачити один одного. Пролунав наказ упасти на коліна й (під за-

грозою зброї) не оглядатись. Почалась довга процедура обліку і перевірки, весь час на колінах. Нарешті дозволили нам устати і заявили: ось ваш табір, улаштовуйтеся як знаєте... Ми побачили голий пустир, в середині якого була прикріплена на стовпі таблиця, що інформувала: "Табір ГУЛАГ-у Номер 92". Оце й був увесь табір — жодного будинку... Довший час ми не знали, що в війна. Аж одного разу несподівано сповістили: "Хто хоче — може записатись на фронт. Тим, що переживуть фронт, буде дарована воля". А згодом? Згодом чергувалась атака за атакою, кілометри наелектризованих дротяних загород, міновані поля, довгі місяці пекельного вогню. І не дарма називали нас кандидатами смерті. Німці косили нас до останнього чоловіка. Сам не знаю, як я вийшов з цього пекла. А все ж таки запевняю тебе, що це пекло було разом проти страхіть концтабору. З почуттям справжнього щастя ми йшли на страшну, смертельну боротьбу, бо чекали від неї спасіння".

Совєтська цензура приховала від своїх громадян твір свого власного письменника, а натомість заставила Пастернака дати інтерв'ю чужинецькій пресі, мовляв, до роману вкрались помилки, що їх він мусить виправити. А політрук радянської літератури Сурков закидає письменникові: "Пастернак має сумніви навіть щодо жовтневої революції, яку він трактує так, неначе це був найжорстокіший кримінальний злочин в історії Росії". Такою вона і справді є!

ДОГМАТИЗМ В ЕКОНОМІЦІ

Мілован Джілас, герой юмуністичного партизанського руху в Югославії під час другої світової війни, один з провідних теоретиків комунізму своєї країни, до 1954 р. заступник Тіта і його найближчий співробітник, розірвав в 1955 р. з режимом і написав ґрунтовну нищівну критику комуністичної доктрини і практики під наголовком "Новий Клас". Сам автор перебуває тепер в югославській в'язниці засуджений за написання цієї книжки на сім років тюрми.

Нижче містимо переклад одного розділу із праці Джіласа.

“Комуністичні провідники дійсно вірять, що вони знають закони економіки і що вони можуть адмініструвати продукцією з науковою точністю. Але на ділі, єдине що вони знають, це перебрати контроль над економікою. Їхня здібність зробити це, подібно як перемога в революції, створила в їх умах ілюзію, що свою перемогу вони завдячують винятковим науковим здібностям. Це шабляновий дотеп, що комуністи насамперед прирівнюють економічні заходи до ідеї Маркса, і тільки потім приступають до виконання цих заходів. Догматизм — невід’ємна частина комуністичної системи. Однак насильне впи́хання економіки в догматичні форми не є спеціальною рисою комуністичної економічної системи. В цій економіці вожді є майстрами “пристосування” теорії: вони відходять від теорії, коли цього вимагає їхній інтерес.

Посилаючись на історичну доконечність швидкого переведення індустріалізації, комуністична бюрократія на додачу примушена створити такий тип економічної системи, який забезпечив би увіковічнення власної влади комуністичних бюрократів. Для ока, нібито для добра безкласового суспільства і для унеможливлення експлуатації, ця бюрократія створила економічну систему з такими формами власності, які уможливають партійне панування і монополію.

Сильна опозиція комуністів до всіх форм власності за винятком тієї, яку вони вважають соціалістичною, безсумнівно виявила їхнє рознуздане бажання здобути і затримати владу.

Примусова праця в комуністичній системі є наслідком монополію на право власності над усією, чи майже над усією національною власністю. Наслідком цього робітник опинився в такому становищі, що він навіть не має кому продати свою працю. Він мусить продати її на таких умовах, що є поза межами його контролю, бо він не може знайти собі ліпшого працедавця. Єдиний існуючий працедавець — це держава. Робітник не має іншого вибору як тільки пристати на пропозицію працедавця. Найгірший і найбільше шкідливий з погляду інтересів робітника елемент раннього капіталізму — ринок праці, замінила монополія на працю, що є правом

власності нового класу. А цей стан не зробив робітника більше вільним.

В комуністичній системі робітник технічно є вільний, але його можливості користуватись цією свободою незвичайно обмежені. Формальне обмеження свободи робітника є не притаманною рисою комунізму, а феноменом, що виник під пануванням комунізму. Це зокрема очевидне коли мова про працю і робочу силу. Робоча сила не може бути вільною в суспільстві, де всі матеріальні багатства монополізовані одною групою. Робоча сила є безпосередньою власністю тієї групи, хоч не цілком, бо робітник, як людська істота, вживає частину своєї робочої сили для себе. Говорячи абстрактно, робоча сила, взята як цілість, є фактором у загальній соціальній продукції. Новий панівний клас з його матеріальною і політичною монополією вживає цей фактор такою самою мірою, як і інші національні ресурси та елементи продукції, і трактує їх однаково не дивлячись на те, що це є людський фактор.

Трактуючи робочу силу як фактор продукції, бюрократія не цікавиться ані умовами праці в окремих підприємствах, ані співвідношенням між зарплатою і прибутками. Комуністи постійно змагаються за підвищення продуктивності індивідуального робітника, звертаючи малу увагу на продуктивність робочої сили як цілості. В такій системі встановлення способів заохочення робітника є необхідним і частим. Бюрократія дає всякого роду відзначення і премії, щоб протидіяти відсутності справжнього зацікавлення у робітника. Але поки комуністи не змінять систему як таку, доки вони триматимуть у своїх руках весь монополію на право власності і на владу — доти вони не будуть в силі заохотити індивідуального робітника до праці, а ще менше робітничу силу як таку.

В такій системі вільні профспілки є неможливі, а страйки можуть траплятись тільки дуже рідко і то такі, як от вибух робітничих незадовольнень у Східній Німеччині в 1953 році і в Познані в 1956 році.

Страйк у комуністичній системі неможливий тому, що існує тільки один власник, який розпоряджається всіма ба-

гатствами і всією робочою силою. І тому без участі всієї робочої сили у страйку всяка інша часткова акція проти монопольного працедавця була б мало ефективна.

Комуністична планова економіка є сама в собі анархією спеціального порядку. Не дивлячись на те, що вона планова, комуністична економіка є чи не найбільше марнотратною економікою в історії людських суспільств. Таке обвинувачення може здаватись безпідставним, зокрема коли хто має на увазі відносно швидкий розвиток різних економічних ділянок і совєтської економіки як цілості. Однак, таке твердження сперте на солідних аргументах.

Марнотратство фантастичних розмірів неможливо було б уникнути навіть тоді, коли б це не була група, яка розглядала б усе включно до економіки із свого вузького ідеологічного погляду. Відсутність будьякого критицизму, ба навіть будьякої важливої поради неминує приводить до марнотравства і змертвіння. Власне, завдяки цій політичній і економічній всемогутності неможливо уникнути марнотратства навіть при найкращих намірах. Дуже мало уваги звертають на кошти проєкту і на їх відношення до цілості економіки. Ніхто не питає скільки видатків коштує хліборобській нації сільське господарство, що закростіло зерез забобонний комуністичний страх перед селянством і через нерозсудні вкладання у важку індустрію. Ніхто не питає, чого коштує капіталовкладення у непродуктивні галузі індустрії? Які видатки на непродуктивну систему транспорту? Чого коштує низькооплачуваний робітник, що завше працює поволі? Чого коштує погана якість продукції? Ніхто не рахує цих коштів, та й неможливо їх скалькуювати.

Подібно, як з адмініструванням економіки, комуністичні вожді поступають з усім всупереч тому, чого самі навчають, тобто поступають згідно зі своїми особистими поглядами на справу. Керуючись політичними моментами, правляча група визначає, що є "життєво доконечне", що має "ключеву важність", що є для руху вирішне. І ніщо не може стояти їй наперешкоді у виконанні справ, бо група не боїться, що може втратити владу і власність.

Час від часу провідники дозволяють критику чи само-

критику, коли затримується прогрес або стає очевидним марнотратство. Тоді Хрущов критикує Сталіна за його сільсько-господарський план, Тіто критикує свій власний режим за надмірні капіталовклади і розтрату мільярдів. Охаб критикує сам себе за “умовне” занедбання життєвого рівня країни. Але суть остається та сама. Ті самі люди продовжують ту саму систему майже тими самими методами аж доки крах і “неправильності” не стають очевидними. Втрати вже не можна повернути, а режим і партія не несуть відповідальності за втрати. Вони “відмітили” помилки і ці помилки будуть “виправлені”. І так починається наново. Не було випадку, щоб якийсь комуністичний вождь потерпів за непродуктивні капіталовкладення чи за марнотратство засобів. Але багатьох усунули за “ідеологічні ухили”.

В комуністичній системі злодійство і непродуктивна затрата коштів є неминучі. І причиною цього є не нужда, що спонукує людей красти “народну власність”, а факт, що є враження, що власність ні до кого не належить. Все вартісне неначе тратить вартість і таким чином виникає атмосфера, сприятлива для злодійства і марнотратства.

Але найбільші втрати в комуністичній економіці годі навіть охопити розумом. Це — марнотратство людських сил. Повільна, непродуктивна праця мільйонів незацікавлених робітників разом із заборонаю усякої іншої праці, що не вважається за соціалістичну, — є невидимим гігантським марнотратством, що його жадний комуністичний режим не в силі оминати.

Як довго і як далеко може народ витримати таку систему? Наближається момент, коли індустріалізація, необхідність якої колись неминуче призвела до комунізму, через свій дальший розвиток зробить комуністичну форму правління і власності зайвою”.

“НА БІЛЬШОВИЦЬКОМУ ІДЕОЛОГІЧНОМУ ФРОНТІ”

Осип Горновий, визначний публіцист українського підпілля і член Організації Українських Націоналістів залишив по собі цінну спадщину критичних статей на ідеологічно-

програмові теми, в тому нищівну критику більшовицької системи. Його праці вперше друковані в підпільному виданні “Шлях до волі” й окремими брошурами; Осип Горновий згинув в Україні в боротьбі з військами МВД в 1950 р. Нижче містимо уривок з його праці “На більшовицькому ідеологічному фронті”.

“Дотеперішні зміни в більшовицькій ідеології треба схарактеризувати як натягування марксизму — до речі нахабне натягування — до практичної більшовицької політики. Його названо “розвитком” марксизму в нових історичних умовах. Сьогодні кремлівські верховоди, офіційно не зрікаючись марксизму і далі вносять до своєї ідеології зовсім одверто нові елементи, які неможливо навіть натягнути на марксистський копил, бо вони тріщать на ньому. Сьогоднішні зміни мають характер одвертої перебудови більшовицької ідеології.

До перебудови своєї ідеології змусило більшовиків само життя. Ножиці між натягуваною теорією і практикою стали вже такі великі, що далі вже нікуди було їх розхилати. Могли лопнути кожної хвилини.

Щоб краще висвітлити стан на більшовицькому ідеологічному фронті, ми коротко зупинимось на відхиленнях практичної політики більшовиків від їхньої теорії й ідеології.

Почнемо від національного питання. В теорії більшовики твердять, що Радянський Союз склався на основі добровільності, що національне питання у нього розв'язане на ґрунті рівності і дружби всіх народів, які входять до його складу. Та вся політика більшовиків, починаючи від їхнього приходу до влади, в кричущим запереченням цього всього. Після перемоги жовтневої революції більшовицькі імперіалісти, прикриваючись революційними гаслами, використовуючи революційний запал російських мас, поневолили майже всі народи колишньої царської імперії, які після її розвалу розпочали будівництво власних, незалежних держав. Це був перший крок у напрямі відновлення російської імперії, це було врятування ціві тюрми народів більшовиками. Другим великим кроком у цьому напрямі було утворення Радянського Союзу (1922 р.). Це було скріплення росій-

ської імперії. Полягало воно фактично у скасуванні всіх автономних прав союзних республік та в цілковитому їхньому підкоренні московському імперіалістичному центрові.

Сьогоднішні союзні республіки являють собою ніщо інше, як звичайні більшовицькі адміністративні губернії з губернаторами — секретарями компартії на чолі. Всякі Верховні Ради республік мають лише декоративне значення, а т. зв. уряди — це нижчі адміністративні клітини імперського центру в Москві. Всі вони не висловлюють справжньої волі і прагнень народів, від імені яких виступають. Народ їх не вибрав і не наділював їх своїм довір'ям. Ні Верховні Ради, ні уряди союзних республік не мають будь-якої самостійної дії, вони роблять тільки те, що їм наказує Москва.

З господарського погляду національні республіки являють собою колонії російсько більшовицької метрополії, а російський народ, точніш, його частина — імперіалістична верхівка і зграї імперіалістичних погоничів панують над ними. Всі не-російські народи СРСР перебувають у становищі поневолених, гноблених і визискуваних народів.

Так виглядають фактичні відносини між націями і людьми в СРСР. Але їхнє відображення в теорії цілком протилежне. Національний гніт і колоніальні відносини називаються рівністю і дружбою народів; тоталітарний тип держави — найвищою формою демократії, антагоністичне класове суспільство і експлуатація людини — соціалістичним суспільством, прагнення трудящих до знищення більшовицького ладу — морально-політичною єдністю. Як видно, це відображення в теорії зовсім не відповідає дійсності, правдивим відносинам, що існують в житті. Між ними лежить бездонна прірва...

Важке становище трудящих мас в СРСР ускладнює і побільшує та обставина, що працюючі маси не мають жодного впливу на керівництво державою, що вони цілком від того керівництва відсунені і позбавлені будь-яких демократичних прав і свобод. Так звана політична основа соціалістичного суспільства — ради, що нібито є найвищою формою демократії це лише демократичні куліси для диктатури

сталінської кліки. Народні маси СРСР не мають своїх справжніх представників у жодному державному органі — від найвищого до найнижчого. Вони не мають змоги вільно вибирати. Вибори в СРСР — це не вільний вияв волі народу, а насильне примушування працюючих голосувати за сталінських кандидатів, вигідних класові більшовицьких експлуататорів.

Отже советський лад — це не соціалістичний лад, бо при ньому існують класи експлуаторів і експлуатованих, існує експлуатація людини, бо працюючі маси не користаються жодними демократичними правами. Працюючі СРСР не хочуть капіталізму і не хочуть сталінського лжесоціалізму. Вони хочуть і прагнуть справжнього безкласового суспільства, дійсно народньої демократії, вільного життя у власних самостійних державах, прагнуть тим самим знищення сталінських паразитів і їхньої імперіалістичної держави”.

Писана дванадцять років тому праця О. Горнового і сьогодні не втратила своєї актуальності. Як швець шкірою, крутить наслідник Сталіна, його колишній вірний соратник Микита Хрущов нежитездатною догмою марксизму-ленізму. під тиском життя змушений тут і там поступатись, але в основі система національного поневолення не-російських народів, система експлуатації трудящих і далі остається наріжним каменем СРСР — найбільшої в історії тюрми народів. Але як і всякому насильству, — кінець її неминучий!

“І. Б.” ч. 13 - 14, 1958.

ЩО ТАКЕ СОЦІАЛІЗМ

Польська студентська молодь у Варшаві масово розповсюдила статтю відомого польського комуніста, редактора Л. Колаковського: “Що таке соціалізм”. Хоч стаття ще до сьогодні не з’явилась друком, все ж таки вона в багатьох тисячах примірників була прочитана в столиці та інших великих містах Польщі. Подаємо деякі уступи з цієї статті:

“Треба вняснити, що таке соціалізм. Але насамперед

треба сказати — що не в соціалізмом. Отже соціалізмом НЕ Є:

суспільство, в якому неповинна в жодному проступку людина кожної ночі чекає приходу поліції;

суспільство, в якому нещасливий той, хто говорить, що думає, а щасливець — хто не говорить, що думає;

суспільство, в якому декому гарно живеться тільки через те, що він не думає;

держава, війська якої перші входять на територію іншої країни;

держава, в якій за вихвалювання провідників одержують привілеї;

держава, в якій можна бути засудженим без суду;

суспільство, в якому провідники самі себе призначають на пости;

держава, яка забороняє своїм громадянам виїзд за кордон;

держава, яка має більше сексотів, ніж шпитальних піклувальниць, і більше людей по в'язницях, ніж ліжок для хворих по шпиталях;

держава, в якій число урядовців росте скорше, ніж число робітників;

держава, яка змушує людину бути злодієм;

держава, в якій в більшості випадків захисники і прокурори мають на підсудного той самий погляд;

держава, яка продукує високоякісні реактивні турболітаки і дуже погане взуття;

суспільство, в якому більшість людей шукає порятунку в похміллі;

народ, який пригнічує й експлуатує інші народи;

держава, яка хоче, щоб усі її громадяни мали однакові погляди на філософію, політику, економію, літературу й етику;

держава, в якій встановлено відповідальність громадян за їхніх предків;

держава, в якій частина населення дістає зарплату в 40 разів вищу, ніж решта населення;

держава, яка не відрізняє визволення від поневолення;
держава, в якій плани міст є державною таємницею;
суспільство, в якому завжди заздалегідь відомі наслідки
виборів;

держава, в якій є невідільна праця;

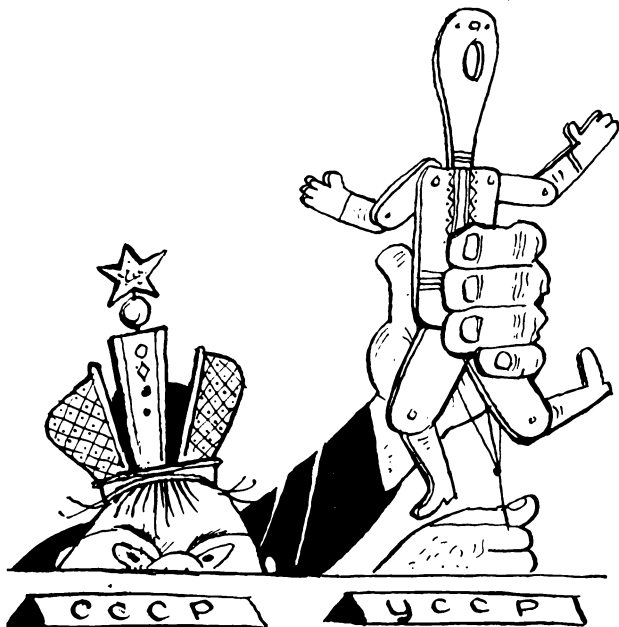
держава, яка може переселити цілий народ проти його
волі;

держава, в якій робітники не мають впливу на уряд;

держава, яка вірить, що тільки вона одна може ря-
тувати людство;

держава, яка історію використовує як наймита політики.

"І. Б." ч. 6, 1957.

III. ФАКТИ ПРО ДІЙСНІСТЬ В УКРАЇНІ

“СУВЕРЕНІТЕТ” УРСР

Кожна держава, справді суверенна, представляє і захищає інтереси свого народу, зокрема на міжнародному полі. В цій діяльності якраз і полягає головний зміст суверенітету в зовнішньому вияві; а інституції, що її виконують, це амбасади і дипломатичні представництва.

В ряди-годи, для замілення очей світові, Москва і її українські вислужники теж згадують про “суверенітет УРСР” і навіть виступають на його “оборону” на форумі Організації Об’єднаних Націй. Діставши готовий текст від Москви, з дорученням говорити “від імені” українського народу, вони заодно лають всіх, хто не служить їх московському господареві, і особливо суперничають між собою в нікчемних обвинуваченнях представників української вільної боротьби за кордонами батьківщини. Останнім часом вони починають хвилюватися і лаяти також тих політиків з вільних країн, які виявляють симпатії до українського народу і його вільної боротьби. Такою, між іншим, була промова Л. Е. Кизи в ООН, що її текст поміщений на сторінках радянської преси.

Пригляньмося: як виглядає в дійсності “суверенітет” УРСР і які його прояви, зокрема назовні?

Не зважаючи на те, що УРСР є формально незалежна республіка, а до того ще її член ООН. — по сьогоднішній день ця “суверенна держава” не має у вільному світі ані одного дипломатичного представництва і не дозволяє відкривати чужинницькі амбасади в Києві. Коли англійці в 1947 р. просили дозволу на відкриття посольства в столиці України, Москва назвала це прохання “ворожим виступом”. Якщо хтось із чужинців бажає сьогодні відвідати Україну, то по

візу треба звертатися не до Києва, а до Москви. “Суверенна” УРСР не лише не проводить будь-яких інформаційних акцій про Україну за кордоном, не лише фальшує і збіднює українську історію, унеможлиблює культурний обмін України з закордоном, але замовчує саму підметність українського народу. І коли цій політиці колоніального приниження України протидіє українська еміграція і коли її праця на користь українського народу має успіхи, — Москва кпдається брудною лайкою.

З доручення Москви, так званий “представник” УРСР в ООН виступав на захист суверенності інших народів, домагається виведення англійських військ з Кіпру, бувши одночасно німим свідком колоніального поневолення своєї власної країни. Стверджуємо прикрий факт: люди українського походження, такі як Паламарчук, Кизя і їм подібні, до такої міри запродалися Москві, що використовують форум міжнародної організації не для захисту українських інтересів, але для клевети і знеславлення українських патріотів, які борються за повне визволення і державну незалежність українського народу.

Українська політична еміграція і також вільний світ добре знають, що паламарчук и кизя не являються представниками України, а тільки наказоприємцями Москви. Ми віримо, що український народ позитивно оцінює допоміжну службу української еміграції для звільнення нашої батьківщини від московської займанщини і комуністичного режиму.

“Інформаційний Бюлетень” ч. 3, 1957.

БІЛЬШОВИКИ ЗА САМОВИЗНАЧЕННЯ НАЦІЙ, ТІЛЬКИ НЕ В СРСР

Сорок років тому, коли поставала Комуністична Партія України, старий український більшовик Затонський висміював ворожість більшовиків до українського національного відродження. В одній своїй статті, іронізуючи над своїми однопартійцями, Затонський писав ніби від їхнього імені: “Ну, хай вже буде навіть самостійна Україна (я що вже

не можна без цього) десь у Австралії... Самовизначуйтеся, аж до відокремлення (щоб тобі ні дна, ні покришки), але навіть ж тут, безпременно у моїй партійній вотчині?"

Отож, коли тепер більшовицька пропаганда в Україні настирливо твердить, що КПУ забезпечила національне відродження українського народу, то найкращим свідком в цій справі може бути хочби ота цитата з Затонського. Тези ЦК КПУ до її 40-річчя пишуть, що "утворення КПУ відіграло надзвичайно важливу роль в успішній боротьбі трудящих України за... розквіт української соціалістичної нації", а старий більшовик Затонський (та хіба тільки він один!) свідчить, що діячі КПУ проклинали розквіт української нації...

Але наведена цитата з Затонського звучить особливо актуально в світлі сьогоднішніх подій на Середньому Сході. Російські більшовики виступають сьогодні палкими оборонцями арабських народів від імперіалістичного поневолення, а в себе в СРСР вони нещадно здушують прагнення мусульманських народів Середньої Азії і Кавказу до незалежного існування. Що більше, вони просто русифікують усі народи СРСР, хочуть злити їх з росіянами в один "советський народ", що є сьогодні псевдонімом російського народу. Бо весь "советський народ" має говорити одною російською мовою і вважати російську імперську історію за свою рідну.

"Самовизначуйтеся!" — кричить на весь світ більшовицька дійсність словами старого більшовика Затонського: "Самовизначуйтеся аж до відокремлення (щоб тобі ні дна ні покришки), тільки не в моїй партійній вотчині!", тобто, тільки не в СРСР! "Хай буде навіть самостійна Україна, тільки десь у Австралії, а не в СРСР!"

Отож, більшовики за унезалежнення несамотійних націй, але за унезалежнення від Англії, Франції, Голландії і т. д. Тільки не від Росії! Але за таке унезалежнення був і Гітлер. Він теж підтримував рух Індії проти Англії, взагалі поневолених його конкурентами націй. А сам тим часом нищив українців, поляків, сербів і так далі й таке інше. В цьому російський імперіалізм більшовиків мало чим

відрізняється від нацистського імперіалізму Гітлера. Не даром обидва ці імперіалізми вигадали насильницьке виселення цілих народів з їхніх земель.

Коли б арабські країни попали під більшовицьке самовизначення націй, з ними було б те саме, що в тепер з Україною, Латвією, Литвою, Естонією, Грузією, Узбекистаном, Азербайджаном і так далі, і так далі... Тому то ті народи Азії і Африки, що скинули колоніальне ярмо і стали самостійними державами, як от Індія, Індонезія, арабські країни не пристали до очолюваного Москвою "соціалістичного табору". Не допомогли ні мільярди грошей, які Москва витрачала для тих країн, ні мільярди гарних слів та заяв. Більше того, навіть комуністична Югославія не захотіла піти у підвладний Москві "табор соціалізму". Російський великодержавний шовінізм, справивши і справляючи свою криваву тризну над Україною, народами Середньої Азії, Кавказу, над Угорщиною та іншими народами, тим самим провалив плани Леніна про здобуття на свій бік колишніх колоніальних країн. Ми певні, що російський великодержавний шовінізм приведе ЦК КПРС до ще більших поразок і розвалу самої російської імперії, що тепер злегка замаскувалася під назвою СРСР і "соціалістичного табору".

"І. Б." ч. 8/18, 1958.

ДЕМАСКУЕМО НАСИЛЬНИЦЬКУ РУСИФІКАЦІЮ УКРАЇНИ

Москва і її прихвостні-малороси завдають собі останніх місяців багато труда, щоб переконати українськйй народ що Українська РСР, така як вона є тепер — це справжня держава, що вона досягнула великих успіхів на всіх ділянках національного й економічного життя і, не лише догнала але — вже перегнала своїми досяганнями такі західно-європейські держави як Італія, Франція чи навіть Велико-Британія. І не лише виростає наша країна на могутню державу внастріч — кажуть вони: "Україна вийшла на світову арену, її голос звучить на всіх міжнародних нарадах і асамблеях...". так хвалився недавно в Києві другий секретар ЦК КПУ. Леонтій І. Найдек. Всі ці досягнення, запевняють більшо-

вицькі борзописці, стали можливі завдяки ленінській політиці, завдяки “дружбі” України з Росією.

За такою димовою заслоною брехні приховує сьогодні Москва жахливу дійсність поневоленої і русифікованої України. Бо коли правда, що Україна суверенна держава, що вона “вийшла на світову арену”, то —

Ч О М У — не має вона безпосередніх дипломатичних та консульських взаємин з іншими державами?

Ч О М У — в Організації Об’єднаних Націй десять років “відкривають” і ніяк до кінця відкрити не можуть постійне українське представництво?*

Ч О М У — міністер закордонних справ УРСР поводить під час сесій генеральної асамблеї ООН в Нью-Йорку, як лакей Громика?

Ч О М У — міністер закордонних справ Паламарчук не прийняв пропозиції уряду Судану встановити з Україною дипломатичні стосунки?

Ч О М У — на світовій виставці в Брюсселі “суверенна” Українська РСР не має окремого павільону?

Ч О М У — нема офіційного представництва від України на міжнародних з’їздах, от хоча б з нагоди геофізичного року, чи в міжнародних організаціях, як от міжнародній Червоний Хрест і т. п.?

Ч О М У — на більшості міжнародних з’їздів українські вчені, письменники, митці виступають не як делегати України а як члени російської делегації, і при тому ще й промови свої виголошують по російськи?

Ч О М У — на партійних з’їздах Москва не допускає делегації КПУ тоді коли там виступають делегації компартій таких значно менших країн як Албанія або Болгарія?

* Рік після появи цієї статті УРСР врешті відкрила своє постійне представництво при Організації Об’єднаних Націй. Але на відкритті і скінчилося. Представництво УРСР в Нью Йорку не проявляє ніякої діяльності.

- Ч О М У — українські спортсмени виступають на міжнародних спортивних змаганнях під російською фірмою і на запитання журналістів бояться навіть признатись, що вони українці а в крайньому разі називають себе “хахлами”, як то зробив на олімпіаді в Австралії славетний бігун — чернигівець Кущ?
- Ч О М У — в “суверенній” Україні треба боротися за кожне українське слово, за українську мову в установах, на залізниці, підприємствах, на пошті, в університетах, в раднаргоспах та інших державних закладах?
- Ч О М У — конституції УРСР не записано, що в Україні державною мовою є українська мова?
- Ч О М У — всі важніші республіканські газети і журнали України обов'язково виходять також російською мовою, мають собі обов'язкову російську “пару”: “Радянська Україна” — “Правда України”, “Вітчизна” — “Советская Украина”, “Колгоспне Село” — “Колхозное Село” і т. д. і чому українці в РСФСР не лише не мають ані одної української газети, але навіть не можуть легко виписати українську газету чи книжку з Києва?
- Ч О М У — переважна більшість радіопередач “суверенної” України передаються російською мовою?
- Ч О М У — в “суверенній” Українській РСР на листах поштової штампи російською мовою?*
- Ч О М У — в “незалежній” Українській РСР всі прибутки від промисловости, торгівлі, сільського господарства, усі податки забирає Москва а уряд Укра-

**В останньому часі помічається впровадження двомовних поштових штампів. Це і все, що признала Москва “суверенній” УРСР: недіяльне представництво УРСР в Нью Йорку і двомовні поштові штампи в деяких областях УРСР. А де є інші прикмети суверенности?*

їни не має коштів на будівництво лікарень, житлових будинків, доріг і т. д.?

Ч О М У — в “суверенній” Українській РСР яка, за словами Хрущова, Кириченка, Подгорного й інших, економічно є нібито могутніша за Францію, Англію та інші європейські країни, а матеріальний добробут українського населення є в десятки разів нижчий за життєвий рівень робітників у тих країнах?

Ч О М У — в такій “найбагатшій країні” Європи нема капіталів на будівництво обробної промисловості, без якої населення країни засуджене на колоніальні злидні?

Таких запитань можна поставити сотні і тисячі. Але відповідь на всі ті тисячі питань тільки одна:

ТОМУ, ЩО УРСР ЦЕ ДЕРЖАВА, ЩО ІСНУЄ НЕ В ДІЙСНОСТІ А НА ПАПЕРІ! ДЛЯ ПРОПАГАНДИ! ТОМУ, що так званий київський уряд і його міністри не господар в себе вдома, але покірне знаряддя у руках московських імперіалістів; **ТОМУ,** що Москва тримає Україну в колоніальній неволі і не дозволяє, щоб про неї знав світ як про справді самостійну націю; **ТОМУ,** нарешті, що для українців в московській, советській імперії відведена роля народу присудженого на русифікацію, народу призначеного на гній для імперіалістичних планів Москви.

Великодержавні імперіалісти в Москві добре знають чие сало з'їли. Тому вони не тільки самі кричать, що національне питання в СРСР навіки розв'язане і що зокрема Україна є самостійна, суверенна держава, але наказують кричати про “суверенність” УРСР також підневільному Москві урядові УРСР а навіть й українським поетам і письменникам.

“І. Б.” ч. 16 — 17, 1958.

УБИВЦІ В РОЛІ ПРОКУРАТОРІВ

Газета “Правда України” від 24 жовтня 1957 року повідомила була про розстріл чотирьох членів українського визвольного підпілля на Волині, за те, що вони в роках 1942 —

1949, нібито вбивали “совєтських громадян”. Водночас в журналі “Жовтєнь” появляються статті Юрія Мельничука, в яких він приписує безкінєчні злочини українському визвольному рухові.*

Шельмувати визвольну боротьбу українського народу — це давній звичай Москви. Найбільш шляхетні пориви українського народу до національної і соціальної волі, його боротьбу за державну незалежність в 1917 — 1920-их роках, боротьбу за культурне відродження в 1920-их роках, визвольну боротьбу УПА в час другої світової війни, боротьбу за вільний розвиток української культури, боротьбу проти нахабства русифікації і проти терору, сексотства і колоніальної експлуатації України, — все це плямують московські більшовики як злочин, зраду і агентуру.

Виникає питання: хто ж то виступає в ролі прокурора проти українського визвольного руху? Хто, наприклад, робить закид воякам УПА за те, що вони “замордували 16 селян, в Дермані, на Волині, а трупи вкинули до криниці”. А ось хто:

1. В січні 1918 року Ленін вислав в Україну збройні банди Муравйова, які жакливо погромили населення Києва, розстрілювали також жінок, дітей і старих. Розбої Муравйова були такі великі, що, як свідчить російська більшовичка Євгенія Бош у своїй книжці “Год боротьбы”, самі більшовики вимагали виведення його частини з Києва.

2. Щоб зломити опір українського народу, Ленін наказував голові уряду УРСР Х. Раковському в телеграмі від 29 травня 1919 року: “Декретуйте і проведіть в життя повне розбробення населення, розстрілюйте на місці безпощадно

* Від часу надрукування цієї статті, совєтська преса в Україні принесла багато інших нападів на український визвольний рух. Були також дальші повідомлення про розстріли учасників українського руху органами терору Москви в Україні, зокрема останньо, в м. Червоноармійську, Ровєнської області. Редакція Збірника

за всяку сховану вінтовку.” (В. І. Ленін: “Статті п речи об Україні”, Київ: Партиздат ЦК КПБУ, 1936, ст. 313).

3. У другій половині 1932 і на початку 1933 років Москва декретувала і провела в життя повне розграбування в українських селян їхнього хліба. Прислані з Москви в Україну кати і місцеві сталінські яничари багнетами колу-пали стіни хат, валили печі, шукаючи хліба та забираючи до зернини всі запаси харчів. Це призвело до найжахли-вішого в історії людства організованого голоду в Україні, в якому вмерло більше ніж п'ять мільйонів українців.

4. Тоді, і в другій половині 30-их років, Москва про-вела жахливий розгром української культури, громадських діячів та, взагалі, української інтелігенції. Розгромлені бу-ли міністерства освіти, юстиції, Українська Автокефальна Православна Церква, Всеукраїнська Академія Наук, театр “Березіль”, тодішні літературні організації, а навіть вер-хівка партії КПУ. Порівняйте офіційні документи з того часу і ви побачите, що в 1937 році зникли всі 9 членів політбюро ЦК КПУ, а із 59 членів ЦК КПУ, вибраних на 13 з'їзді в червні 1937 року, роком пізніше, на 14 з'їзді в червні 1938 року остався тільки один. Не дивлячись на та-кий погром, Микита Хрущов погрожував на тому ж 14 з'їз-ді КПУ так: “Подекуди сидять ще замасковані вороги... їх розгромимо і доб'ємо до кінця”. (гляди “Більшовик Укра-їни”, липень 1938, ст. 25). Розміри тодішнього масового “добивання ворогів” в Україні видні з факту, що в самій Вінниці МВД таємно закопало в парку культури і відпочинку 9,432 звірські замордованих ним українських селян, ро-бітників і інтелігенції.

5. Напередодні вибуху німецько-совєтської війни в 1941 році, МВД розстріляло або замучило на смерть тисячі в'яз-нів у тюрмах у Львові, Дрогобичі, Рівному, Умані й інших містах України. Подібні знущання переводило МВД в Укра-їні і після війни, зокрема над бійцями УПА, знищивши ти-сячі синів і дочок українського народу, і мільйони заслав-ши на Сибір, в концтабори і тюрми, де багато з них пере-бувають і досі.

Ось деякі документи тодішнього терору московських ко-

муністичних найманців, які беремо з двох тодішніх офіційних видань організованого визвольного руху: “Ідея і Чин” орган Проводу Організації Українських Націоналістів (ОУН) ч. 9 за 1945 рік і ч. 10 за 1946 рік та “Самостійність”, орган Української Головної Визвольної Ради (УГВР), ч. 1 за 1946 рік. Оба видання були друковані в Україні, в підпіллі. Вони подають між ін. такі інформації:

а) 6 грудня 1944 року в селі Касперівці, Тарнопільської області, сталінські кати розстріляли двох нічому неповинних молоденьких хлопців і голову сільради.

б) 12 грудня 1944 року у присілку Хрипилів, с. Шитівці, Тарнопільської області, 6 міліціонерів і 1 енкаведист із Заліщик запалили хату, а господаря, 60-річного старика Йосипа Мандзюка і селянку Варвару Товарянську, зав'язавши їм руки колючим дротом і виколотивши очі, живцем вкинули в огонь.

в) У селі Слобідка, Шелуківського району, Вінницької області окупанти покарали двох жінок карою по п'ять років тюрми за присвоєння одного мішка колгоспної половини.

г) 19 березня 1946 року в селі Узинь, Станиславської області НКВД арештувало двох господарів: Вовка Василя і Вовка Олексу. Їх забрали ніби до Станиславова до тюрми. Коли по чотирьох днях їхні жінки понесли їм у місто передачу до тюрми, по дорозі знайшли трупи своїх чоловіків, змасакровані, з виколеними очима.

г) 4 травня в с. Комарів, Станиславської області, кватируючі енкаведисти арештували молодих дівчат Мельничук Марію і Затварницьку Марію. Їх масово гвалтували, причому їх страшенно били, обидвом повикручували ноги, а Марії Мельничук виламали ще й руку.

д) У місяці червні в селі Гаї, Львівської області енкаведисти арештували одну дівчину. У неї вирізали груди, поламали їй руки і ноги.

е) 31 березня 1946 року в селі Сплісько, Львівської області, банда енкаведистів вночі напала на родину Токарських і Панчуків. Обі родини в цілому знищили, а саме, в родині Токарських — господаря — 58 років, його жінку — 53 років, дві дочки, одна 20 років, друга 17 років. В ро-

дині Панчуків енкаведисти замордували господаря, років 46, господиню, років 43 і двоє дітей, віком 8 і 4 роки.

в) 23 травня 1946 року в селі Добряни, Львівської області НКВД з Дорпфелду напало на місцевого священника о. Леоніда Щирбу. Родичів священника енкаведисти загнали в підвал, а його самого застрілили за те, що не хотів прийняти російського "православ'я".

ж) 6 липня 1946 року в селі Дуброва, Станіславської області банда енкаведистів напала на хату Федорко Олені. Вони кинули в хату гранату, яка важко поранила господиню і її дочку Зиновію. Друга дочка Марія вхопила на руки поранену сестру і почала втікати. Її дігнали бандити і закололи обі дівчини багнетами. Причиною цього вбивства було те, що Олена Федорко відмовилася стати сексоткою НКВД.

6. Як признав Хрущов на 20-му з'їзді КП РС, Москва планувала виселити всіх українців з України, але це не вдалось тому, що українців занадто багато. Хрущов не додає, що Москва побоялась тодішнього організованого збройного і політичного виступу українського народу.

Москва обвинувачує членів українського визвольного підпілля у вбивстві 16 селян в Дермані, але вона не допустила до Дермані ніяких чужинецьких обсерваторів, журналістів, лікарів, які могли б ствердити хто насправді і коли повбивав 16 українських селян і за що. Відомо, наприклад, що знищивши в Катині на Поліссі в 1940 році 4 тисячі польських вояків, московські більшовики довгий час намагались перекинути відповідальність за цей злочин на своїх тодішніх спільників по терору над народами — німецьких гітлерівців.

Вигукуючи "лови злодія" Москва пробує відвернути увагу українського народу від вчинених нею в Україні злочинів. Але пам'ять українського народу добра. Він добре знає, хто ось уже сорок років усіває мільйонами українських трупів степи України і всього СРСР, і хто досі позбавляє Україну національної і соціальної свободи та державної незалежності. Український народ знає також ціну тим при-

служникам, які, не маючи ні совісті, ні таланту, покривають ганьбою ім'я і звання українського письменника, — похолуйськи вислужуються гнобителям України та плюгавлять власний народ і його визвольну боротьбу.

“І. Б.” ч. 1/12, 1958.

ПРИКЛАДИ НАХАБНОЇ РУСИФІКАЦІЇ

СУВЕРЕНІТЕТ УКРАЇНИ НА ПРАКТИЦІ

Лондон, Англія. — В половині червня 1957 р. члени советської амбасадн в Лондоні влаштували конференцію для англійської преси, під час якої говорили про “радісне і щасливе життя в СРСР”, про індустріалізацію, електрифікацію і розкоші колгоспників. Після рефератів були запитання. Один англійський журналіст спитав, чи радянські республіки можуть вийти з Радянського Союзу, якщо б більшість населення цього захотіла. Відповідь московського дипломата була така: “Ні одна радянська республіка не потребує виходити з СРСР, бо всім добре”. Тоді англієць, очевидячки незадоволений такою відповіддю, повторив запит, ще раз уточнюючи: “чи партія і радянський уряд погодилися б на вихід з СРСР України, якій радянська конституція гарантує самостійність і право виходу з Союзу? Московський представник СРСР знову відповів: “Україні немає потреб виходити з СРСР”.

ГАЛЬМУЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ГАЗЕТИ

Як повідомляє “Літературна газета” в Києві, 14 травня 1957 р., чиновники-русифікатори в Україні всякими способами перешкоджають доступі української преси до українського читача. В кореспонденції зі Львова читаємо: “Щоб передплатити “Літературну газету”... передплатникам у Львові доводиться пробивати кам'яну стіну байдужості з боку відділів Союздруку”. Таких прикладів гальмування українських часописів Союздруком дуже багато. В радян-

ській пресі раз-у-раз подибується скарги, що неможна виписати українських газет, журналів і купити цікавих українських книжок. Ще трудніше дістати українську книжку чи журнал — тим українцям, що живуть в Сибірі, Казахстані та інших районах поза кордонами УРСР. Скоріше можна дістати на Україні українську книжку в російському перекладі, ніж в оригіналі. Зате російських видань в Україні не бракує.

В УКРАЇНСЬКІЙ БИБЛІОТЕЦІ В УРСР
— Не прийшли часом якісь українські книжки?..

УКРАЇНЬКА ВИВІСКА — РОСІЙСЬКИЙ ЗМІСТ

Орган міністерства освіти УРСР, двомісячник “Українська мова в школі”, ч. VII, 2, за березень-квітень 1957 р., подає, що “в системі МО УРСР в 1956 на 1957 навчальному році працюють 29 516 загально-освітніх шкіл”, і “що на базі семирічних шкіл відкрито в 1957 р. ще 280 середніх шкіл, а загальна їх кількість перевищує 6000”.

Однак, цей орган міністерства освіти сором'язливо промовчує, що четверта частина шкільної молоді України вчиться в школах з російською мовою навчання; що тоді, коли 3 мільйони росіян в Україні мають вдсятеро більше шкіл ніж їм відсотково належить, — 4 мільйони українців в РСФСР не мають ні однієї школи з українською мовою навчання. А відсутність в російських школах України випускного іспиту з української мови, себто “державної мови республіки”, та обминання української мови й літератури при вступних іспитах до різних вищих шкіл, таки в цій же “суверенній” УРСР, невинно виправдують “індивідуальними недоліками”. До речі, справи вищого шкільництва підлягають безпосередньо Москві — там, а не в Києві, затверджують плани вимог для вступних іспитів.

І тому заклик органу міністерства освіти УРСР, побоювати згадані “індивідуальні недоліки”, треба спрямовувати на адресу апаратчиків в Москві. Зрештою, чи не найвищий час, щоб “суверенна” УРСР почала вирішувати власні справи сама, а не чекала наказів з Москви.

Наступний, вже рафінований метод русифікації становить собою видавничу політику Укркниготоргу. Зводиться вона до того, що коли вже й видають український взірець методичної літератури в видавництві “Радянська школа”, то його тираж прямо смішний. Коли на 319 252 вчителів і 10 573 наукових робітників тиражі книжок ніколи не перевищують 10 000, а підготовлений Науково-дослідним інститутом педагогіки УРСР збірник статей “Література в школі” з'явився накладом аж на цілих... 350 примірників, то маємо справу з яскравим доказом тільки паперової суверенності УРСР і з нахабними кпинами над українською мовою й літературою.

ДЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЙСЬКО?

Ще на першому етапі існування УРСР принаймні роблено було спроби, творити українську радянську армію на територіальній основі. До реформи, переведеної маршалом Тухачевським в 1934 р., українська радянська армія нарахувала 10 стрілецьких та 4 кінні дивізії, що відбували службу на території УРСР і вживали, як офіційної, української мови. Ця армія мала українську школу червоних старшин у Харкові та українські відділи в інших військових школах на території УРСР, а Літературне об'єднання Червоної армії і флоту (ЛОЧАФ) друкувало свої видання українською мовою і таким шляхом постачало українським воякам військову літературу рідною мовою.

Під сталінським проводом Червона армія все дужче й дужче ставала російською армією, а під час чистки Єжова були ліквідовані тисячі українських офіцерів, в тому числі й командири армій: командарм Дубовий і Дубовенко; розстріляно всіх командирів українських дивізій; чистка не проминула й команди першої пролетарської дивізії в Москві — Петровсь ого, сина тодішнього всеукраїнського старости, якого помилувано щойно після смерті Сталіна.

Коли на початку останньої світової війни сотні тисяч радянських вояків кидали зброю, бо не хотіли воювати за кривавого Сталіна і його зненавиджений режим, Москва ще раз удалась на підступ і пішла нібито на творення української армії. X сесія Верховної Ради УРСР ухвалила закон про створення МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УРСР ТА ПРО СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ЧАСТИН.

В I-ій армії IV Українського фронту, що складалася в переважній більшості з українців, видавали українською мовою військову газету "За честь батьківщини", в якій працювали видатні українські радянські письменники, тоді офіцери армії. Проте, як тільки війна скінчилася, весною 1945 р., газету переіменено на російську: "За честь родини" і редакторами стали росіяни, а про постанову Верховної Ради забуто.

Від того часу і аж по сьогоднішній день совітська ар-

мія стала одним з головних знарядь русифікації неросійських народів: стала армією російського шовінізму та імперіальної політики. Постанова ж X Верховної Ради УРСР про створення українського міністерства оборони й української армії стала ще одною пустою фразою більшовицького режиму.

ХТО МАЄ ВУХА Й ОЧІ — ЧУЄ І БАЧИТЬ РУСИФІКАЦІЮ

“Радянська Культура” від 29 серпня 1957 р. (ч. 69) в статті “Слово про нашу культуру” між іншим пише: “Буржуазні націоналісти, які продали свої розтлінні душі американським імперіалістам, з піною на губах силкуються довести, що на Україні немає української культури, не чути української мови. Собака гавкає — вітер несе. Нам нічого зараз переконувати в зворотньому: хто не сліпий — той бачить, хто не глухий — почує”.

Американський професор Дж. Решитар, що недавно побував у Києві, хотів на власні вуха й очі переконатися як стоїть справа. Переконавшись, що в Києві, столиці “суверенної” УРСР, таки майже не чути української мови, Решитар спитав співробітників української Академії Наук чому в столиці України не говорять українською мовою. Збентежені співробітники АН УРСР почали мнятися і вписувати, мовляв, за царя Київ був центром русифікації і російська мова — це залишок минулого.

Але не тільки в Києві мало чути українську мову. Наприклад, делегати УРСР до Об’єднаних Націй говорять між собою російською мовою. По російськи говорять майже всі члени мистецьких ансамблів УРСР, що побували поза кордонами СРСР. Хто не сліпий, той може кожночасно побачити, як русифікують Україну, глянувши на любе фото в котрійнебудь радянській газеті. Там тільки в ряди годи видно український напис на фотах магазинів чи заводів, скрізь переважають написи російські. На листівках, на поштових марках, на залізничних станціях, на летунських майданах — там тільки російські написи а до того ще й зрусифіковані назви: для прикладу: Львов, Ровно, Харков і т. п.

А поштові штемплі “суверенної” УРСР? Справді, годі заперечити те, що бачать очі і чують вуха, а вони бачать і чують нахабну русифікацію!

“І. Б.” чч. 4, 9, 1957.

ЗА РЕАБІЛІТАЦІЮ ЗНИЩЕНИХ СТАЛІНСЬКИМ ТЕРОРОМ БРАШИХ СИНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ТА ЇХ ІДЕЙ

На 20 з'їзді КПРС були частково розкриті злочини Сталіна і совєтська преса почала писати про нібито реабілітацію жертв цього маніяка.

Із заборонених до того часу українських прізвищ, порядком цієї “реабілітації”, згадали декого із старих комуністів, як от Затонського і Буденка, а з письменників — Блакитного й Микитенка. Варто пригадати, що В. Затонський і І. Микитенко, до часу їх знищення, належали до виконавців московського погрому української культури в першій половині 1930-их років. Дозволили повернутись із заслання письменникам Антоненку-Давидовичу, В. Гжицькому, Миснику та деяким іншим, що чудом врятувались і перетерпіли десятиріччя каторги. Гжицького зразу змусили усунути з його роману “Чорне Озеро” всі місця, що викривали воєнничий російський колоніалізм у відношенні до народів Алтаю. Правда, згадали ще про М. Скрипника, Леся Курбаса, Миколу Куліша, Олександра Шумського, Михайла Волобуєва, Матвія Яворського та ще про декого. Згадали їх тільки для того, щоб далі бити їх за український “буржуазний націоналізм”. Зате повної реабілітації, як “вірний більшовик-ленінець”, дїждався П. П. Постишев, один з найбільших катів українського народу.

Ще гірше виглядає справа про засудження самої сталінської політики у відношенні до всього українського народу. З уст Хрущова чи його співробітників досі не рийшло ні одне слово засуду масового голоду, організованого в Україні в 1933 році Сталіном, Молотовим, Кагановичем, Постишевим і іншими. Радянська преса і далі замовчує цю гапєбну подію, надїючись, що про неї забув народ. Ніхто із

ще живих організаторів того масового народолюбства в Україні не став перед судом. Правда, на 20 з'їзді Хрущов говорив про сталінське виселення людей з України, але мільйонам, насильно вивезених громадян України, і досі не дозволили повернутись на батьківщину.

З СУЧАСНИХ ІЛЮСТРАЦІЙ
ДО "КОБЗАРЯ"
(в московським перекладі)

"Обніміте, брати мої,
Найменшого брата..."

СОВЕТИ ПРОГЛОСИЛИ
РЕАБІЛІТАЦІЮ СКРИПНИКА

— Котре ж то буде Скрипник?

Більше того — сучасна Президія ЦК КПРС продовжує сталінську політику в Україні. З України далі вивозять тисячі української молоді на будівництво імперії в Азії. Не зменшується колоніальний виписк населення і багатств України. Мікоян тільки на словах засудив великодержавних шовіністів, які за життя Сталіна фальшували історію України. Досі найняті Кремлем "історики" продовжують це ганебне діло. Вони опльовують визвольну боротьбу українського народу за незалежність і заставляють українців величати Івана Грозного, розпинателів України Петра Першого і Ка-

терину за їх, мовляв, “прогресивне” колоніальне поневолення українського народу.

Поскільки сучасна Президія ЦК КПРС замовчує за сталінською звичкою імена знищених українських діячів, ми хочемо нагадати хоч про декого з них. Повний список усіх жертв сталінського терору можна буде скласти тільки тоді, коли будуть відкриті архіви Чека, ГПУ, НКВД, МВД і МГБ.

В 1956 році була видана в Нью Йорку Колумбійським університетом праця нашого земляка Юрія Луцького, тепер професора університету в Торонто (Канада) про погром Москви над українською літературою в 20-их і 30-их роках. Книжка називається: “Literary Politics in the Soviet Ukraine 1917 — 1934...”, by George S. N. Luckyj, New York 1956.

В 1958 році проф. Н. Полонська-Василенко опублікувала в Мюнхені, в Німеччині, книжку “Українська Академія Наук. Нарис історії. Частина II. 1931 — 1941”.

Луцький і Полонська перераховують частину знищених або переслідуваних письменників і діячів науки. Ось деякі із них:

Видатніші письменники і поети: Бобинський, Гжицький, Десняк, Досвітний, Драй-Хмара, Епик, Филипович, Яловий, Йогансен, Івченко, Хвильовий, Коцюба, Коваленко, Крушельницький, Микола Куліш, Кулик, Кириленко, Мисик, Осьмачка, Підмогильний, Плужник, Валеріян Поліщук, Пилипенко, Семенко, Шкурупій, Слісаренко, Старицька-Черняхівська, Борис Тенета, Вразливий, Загул, Зеров, Косинка, Влизью, Фальківський, Буревій.

62 менше видатні письменники, між ними: Чупринка, Ярошенко, Лебединець, Малицький, Савченко, Степовий, Поліщук, Вороний, Коляда і інш.

Літературні критики: Єфремов, Бойко, Коряк, Лебідь, Овчаров, Музичка, Шамрай, Дорошкевич, Річицький, Ніковський, Березинський та інші.

Полонська-Василенко подає документований огляд знищених або переслідуваних, тобто арештованих і вивезених діячів української культури і науки, що гуртувалися навколо Української Академії Наук. Вона подала 25 прізвищ

та приводить докази, що число репресованих в 30-их роках українських діячів науки перевищує тисячу чоловік. Ось деякі із названих нею прізвищ:

Історики: Михайло Грушевський, Михайло Слабченко, Матвій Яворський — всі три академіки. Інші співробітники Академії: Ю. Гермайзе, М. Горбань, М. Грищенко, О. Грушевський, В. Камінський, О. Камишан, П. Клименко, К. Кушнірук, М. Любинський, Й. Ліберберг, М. Марченко, О. Назарець, П. Нечипоренко, В. Пархоменко, В. Романовський, Є. Рудинська, Ф. Савченко, М. Симашкевич, Т. Слабченко, П. Смірнов, Є. Сташевський, М. Тищенко, П. Федоренко, В. Шамрай та багато інших.

Археологи: С. Баран-Бутович, С. Гамченко, В. Грунченко, П. Козар, Ф. Козубовський, П. Коршак, С. Магура, О. Макаренко, М. Рудинський, Т. Тесля та інші.

Мистецтвознавці і музейознавці: академік Ф. Шмідт, І. Врона, Р. Заклинський, Н. Коцюбинська, К. Мощенко, С. Таранушенко та інші.

Етнографи, етнологи: В. Білий, К. Грушевська, К. Квітка, О. Кисіль, О. Онишук, Д. Ревуцький, Л. Шульгина, Д. Щербаківський та інші.

Сходознавці: академік А. Кримський, Т. Грунін, П. Лозів, Г. Лозивич та інші.

Літературознавці й філологи: С. Єфремов, В. Перець, О. Андрієвська, В. Дурдуківський, Г. Іваниця, О. Ізюмов, К. Копержинський, О. Курило, М. Новицький, О. Синявський, Я. Стешенко, Є. Шабльовський та багато інших.

Філософи: академік С. Семковський, Володимир Юринець.

Педагоги: В. Дога, О. Скоророда-Зачинаєв та багато інших.

Правники: академіки М. Василенко, О. Малиновський; співробітники: К. Василенко, М. Гершов, В. Дронников, Є. Єзерський, А. Крістер, З. Моргуліс, М. Пухтинський, П. Соєнко, І. Черкаський, Б. Язловський і інші.

Економісти: академік М. Птуха, А. Артемовський, Асаткін, В. Ганчель, М. Пожарський, С. Сидоряк, О. Шміголь і інші.

Математики, фізики, хеміки: академіки О. Гольдман, В.

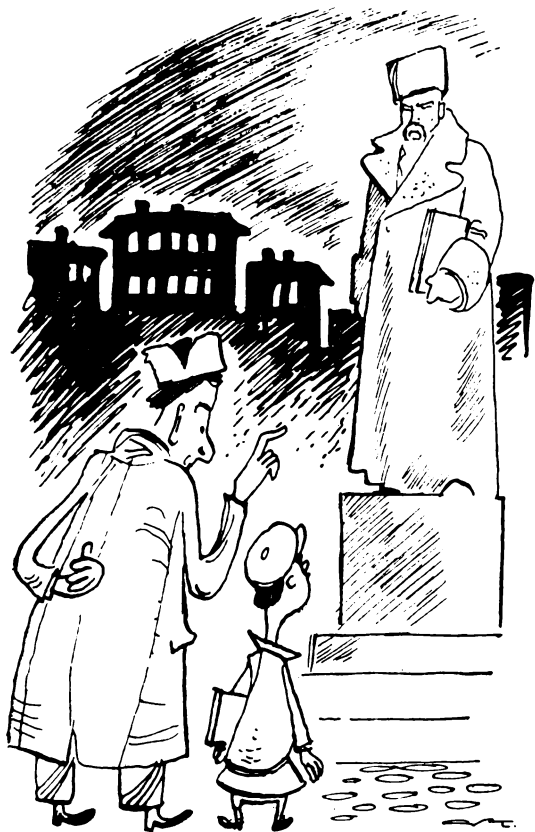
Затонський, М. Кравчук; співробітники: М. Куренський, Г. Холодний, В. Чудінов і інші.

Транспортна механіка: академік П. Супруненко. — Зоологи, біологи, мікробіологи, ботаніки: академік І. Ангол, Ю. Артоболевський, М. Вознесенський, М. Кривеньок, Г. Ручко, О. Яната і інші. Геологи: академіки В. Різницько, М. Світальський, О. Соколовський; співробітники: М. Безбородько, Ф. Голинський, К. Жуковський, В. Крокос, Ф. Лисенко, С. Педан, Ф. Полонський і інші. Гідролог: академік Е. Опоков. Географ: академік С. Рудницький. Медики: А. Барбар, О. Крупський, М. Нецадименко, М. Свенсон, та інші. Директори Всенародної Бібліотеки України: С. Пастернак, Н. Миколенко, В. Іванушкін.

Вкінці Полонська підраховує, що із 24 дійсних членів Наукового Товариства ім. Шевченка, що до 1939 року перебували на території СРСР, 14 заарештовано або заслано і їх доля невідома.

Отакі жнива сталінського терору над українською культурою.

За що московські великодержавні шовіністи знищили тих видатних українських патріотів разом з мільйонами селян і робітників та інтелігенції? Чи вони проповідували революцію, насильну зміну ладу, відрив України від Росії? Так, деякі з них бачили єдиний вихід для України з московського пекла в негайному, повному усамостійненні України від Росії. Тим вони висловлювали прагнення всього українського народу, який як і кожна інша нація, хоче і має право бути господарем на своїй землі. Але велика більшість з них, а може й усі, живучи у накинений Україні Москвою дійсності, шукали компромісу з Росією. При тому, деякі з них були ідейні комуністи. Але вони бачили, як під маскою комунізму Москва протаскує на Україну старі колоніальні імперські порядки, і протестували проти них. Вони вимагали рівності України, боролися за здійснення в житті права України на державну суверенність, на вільний розвиток української культури, економіки, обороняли права української меншості в РСФСР, вимагали вільного зв'язку з закордоном тощо.

- Бачиш, це Шевченко. Він був
засланий на Сибір.
— То він теж американський шпiон?

Якби Кремль на ділі дотримувався справжнього пролетарського інтернаціоналізму і рівності націй, то він не тільки не боявся б таких вимог, а сам пішов їм назустріч. Але червоні реставратори російського імперіалізму відповіли знищенням носіїв ідеї свободи і розвитку націй. Сучасні керівники КПРС не засудили кривавих московських катів України. Цим вони доказують, що при потребі і самі можуть повторити політику голоду і терору проти України, її населення і її культури. Щоб забезпечити себе від такого лиха, український народ мусить як найбільш рішуче і наполегливо вимагати публічного засудження всіх злочинів вчинених над народами СРСР в часи сталінщини та дійсної реабілітації невинно знищених жертв.

Український народ платить важкі жертви в умовах СРСР — він дає свою працю, свої багатства, свої знання, своїх синів в армію — він має право жити життям вільної нації. Зокрема український народ вимагає, щоб негайно були засуджені всі вчинені над ним злочини.

"І. Б." ч. 8/18, 1958.

ЧОМУ НЕ РЕАБІЛІТУЮТЬ МИКОЛУ ХВИЛЬОВОГО?

13 травня 1933 року, пострілом у скроню, вкоротив собі життя найвизначніший український радянський письменник, член КПУ Микола Хвильовий. Це була найбільша втрата для української літератури цього страшного року.

Самогубство Хвильового викликане злочинною терористичною політикою московського імперіалізму у відношенні до України і української культури. Штучно створений голод на Україні 1933 року, коли цілі села вимирали з голоду і лишалися пустою, погром української культури і літератури, арешти найближчих друзів Хвильового — усе це переповнило чашу страждань цієї визначної людини і громадянина, і він, на знак протесту проти московських злочинів на Україні, покінчив демонстративним самогубством. "Умираю, бо люблю життя" — такі були його останні слова в передсмертному листі до друзів.

Після викриття злочинів Сталіна у доповіді Хрущова.

на закритому засіданні ХХ-го з'їзду КПРС, почалась дуже обережна і боязлива "реабілітація" декотрих безвинно знищених українських письменників, але Хвильового не тільки не реабілітували, а й далі обходять його мовчанкою, а коли згадують, то тільки... лайкою. Чим же заслужив Хвильовий таку "ласку"? Чому не реабілітують цю найбільшу жертву сталінського терору?

Більшовицька партія не може простити Хвильовому, як членові КПУ, його сміливих викривань російського великодержавного шовінізму на Україні. Устами Аглаї з роману "Вальдшнепи" Хвильовий заявив: "Партія потихеньку та полегеньку перетворюється на "собірателя земель руських", відновляючи під назвою СРСР нову російську імперію з старими її властивостями московського централізму і поневолення народів, а лозунги 17-го року сьогодні стали фарисейством і матеріалом для спекуляції". Полемізуючи з московським професором марксизму, Аглая каже: "Хіба від твого матеріалізму не залишились тільки ріжки та ніжки? Хіба ви не кастрували життя цим пошлим обоженням "кремлівського мрійника"?.. Та це ж той самий руський інтелігент-інтернаціоналіст, який з охотою говорить про самовизначення націй... тільки не тих, що входять у Радянський Союз, який всюди бачить петлюрівщину... і не помічає свої устрялівщини, який і досі думає, що українська культура існує... як австрійська інтрига, який показуючи Європі досягнення руського генія, виводить на арену й інші народи Союзу... як цікавий "зоо" ображених руським царатом мавп. Словом, — це саме той інтернаціоналіст, який під своїм космополітизмом ховає звичайнісінький собі зоологічний націоналізм".

В книзі "Україна чи Малоросія" Хвильовий писав: "Треба бути послідовним: або ми визнаємо національне відродження, або ні. Коли визнаємо, то й робимо відповідні висновки... Росія самостійна держава? Самостійна. Ну, так і ми самостійні"... Оскільки українська нація кілька століть шукала свого визволення, оскільки ми розцінюємо це, як непереможне її бажання виявити й вичерпати своє національне офарблення... Пора покінчити з контрреволюційною ідеєю будувати на Україні російську культуру".

І наче заповіт звучать слова Хвильового в “Думах проти течії”: “Неси наші мислі в найглухіші закутчини республіки і всюди підтримуй нас. Тільки сильним зусиллям ми виведемо нашу “хохландію” на великий історичний тракт”. І, врешті, устами Аглаї у “Вальдшнепах” приходить капітальне ствердження: “що український націоналізм не дає і не дасть спокою російському мракобесію” і що в його особі виходить на історичну арену молодий — прогресивний фактор”.

Як бачимо, Микола Хвильовий був не тільки талановитим письменником, але й великим українським патріотом, який свій дар блискучого публіциста скерував, як зброю проти московської колоніальної політики на Україні. Факт, що партія не дозволяє реабілітувати цю жертву сталінського терору, сьогодні є доказом, що більшовики по сьогоднішній день продовжують цю саму великодержавну-колоніальну політику в Україні, як і за часів Сталіна. Український народ з найбільшою пошаною згадує Хвильового, як борця за визволення, і ніколи не відмовиться від його літературної спадщини. Найкраще вшануємо творчість і заслуги Хвильового для української визвольної справи, коли читатимемо його твори, коли українські письменники і діячі культури вимагатимуть передруку його творів і будуть засуджувати московську цензуру над українською літературою.

“І. Б.” ч. 4, 1957.

ІV. УКРАЇНЦІ ЗА КОРДОНАМИ БАТЬКІВЩИНИ

УКРАЇНСЬКА ПОЛІТИЧНА ЕМІГРАЦІЯ

Поза кордонами України і сферою впливів СРСР перебуває численна українська еміграція: коло 2 мільйонів душ. Сюди входить заробітчанська еміграція, що в кінці XIX і на початку XX століття, з економічних причин, була змушена покинути рідний край і шукати прожитку за межами батьківщини. Після першої і другої світової війни на чужину подалися сотні тисяч українських громадян. Вони, хоч змушені були покинути батьківщину, а все ж і надалі залились вірними синами і дочками України; зберегли в своїх серцях любов до вітчизни і мірою своїх сил стараються допомогти своєму народові в його боротьбі за національне і соціальне визволення.

Українська політична еміграція бачить своє головне завдання в тому, щоб інформувати західний світ про становище України і приєднувати моральну, політичну і матеріальну допомогу для визвольної боротьби українського народу. Цю допоміжну акцію на користь українського народу наша еміграція провадить через політичні організації, що з них найважливіші — наступні:

ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ, скорочено — ЗП УГВР. УГВР, як політичний і керівний центр українського визвольного підпілля, постала на установчому конгресі 14 липня 1944 року в Україні. Для ведення допоміжної праці за кордонами України, на користь української визвольної боротьби, УГВР того ж року вислала з України Закордонне Представництво УГВР, на чолі з його головою о. д-ром Іваном Гриньохом, і Генерального секретаря закордонних справ — Миколу Лебедя. ЗП УГВР і Генеральний секретар закордонних справ

представляють перед західним світом визвольну боротьбу українського підпілля, інформують західний світ про становище в Україні і боротьбу українського народу за повне державне визволення.

В тісній співпраці із ЗП УГВР перебуває Організація Українських Націоналістів закордоном (скорочено ОУНз), і Місія УПА та Об'єднання колишніх вояків УПА. Дипломатичні акції, пресові конференції про становище в Україні, українська і чужомовна видавнича діяльність складають зміст праці ЗП УГВР і Генерального секретаріату закордонних справ, який, крім того, має свої політичні представництва у головних столицях Заходу. Для українців на батьківщині пресовий відділ Генерального секретаріату закордонних справ видає цей ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ.

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РАДА та її ВИКОННИЙ ОРГАН: президентом УНР в екзилі є тепер д-р Степан Витвицький, головою Виконного Органу Микола Лівіцький. Українська Національна Рада об'єднує частину українських політичних угруповань на еміграції, зокрема: Українську Револьюційно-Демократичну Партію, яку очолює відомий письменник і довголітній в'язень совітських концентраційних таборів Іван Багряний, та Селянську Партію, лідер якої — чарків'янин Володимир Доленко.

Формально не пов'язані з ЗП УГВР і ВО УНРадн — Закордонні Частини Організації Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери і ОУН під керівництвом полк. Андрія Мельника. Окремо від існуючих центрів діє ідеологічно-політична течія послідовників монархічно-гетьманської державної форми для України.

У всіх країнах, де поселилась наша еміграція, діють українські церкви: Автокефальна Православна, Греко-Католицька і Євангелічна.

Крім згаданих політичних центрів і угруповань, важливу політичну і суспільно-громадську працю ведуть центральні громадські організації українців в окремих країнах світу. На терені США діє політично-громадська репрезентація — Український Конгресовий Комітет, із президентами:

проф. Левом Добрянським і Дмитром Галичином. В Канаді півмільйонна українська громада об'єднана в Канадійському Українському Комітеті; в Англії працює Союз Українців Великобританії. Українська еміграція в Німеччині репрезентована Центральним Представництвом Української Еміграції в Німеччині (ЦПУН). В Аргентині українці згуртовані в Українському Центральному Представництві, а в Бразилії в Українсько-Бразилійському Комітеті. В Австралії — в Союзі Українських Організацій Австралії.

Крім цих більших зосереджень українців, є також менші українські колонії в Австрії, Бельгії, Іспанії, Голандії, Франції, Швеції і в країнах Південної Америки.

Українська еміграція співпрацює з емігрантами інших поневолених Московою народів, організує з нею спільні виступи та підтримує ті народи в боротьбі за здійснення права на державну самостійність. Одною з найбільш активних формацій для такого міжнаціонального співробітництва є Антибільшовицький Блок Народів (АБН). Він був організований в 1945 році і його голова — українець Ярослав Стецько.

Українські політичні центри і угруповання поза кордонами батьківщини становлять собою вияв тих українських сил, що в 1917 — 1921 рр., а згодом, під час другої світової війни, вели активну боротьбу за українську державу. Між окремими групами існують розбіжності в поглядах щодо правильності і доцільності шляхів, якими треба вести допоміжну акцію воюючій Україні; але не зважаючи на ці розходження, всі без винятку угруповання в більшості випадків згоджують і спільно проводять свої зовнішньополітичні дії: в боротьбі за право українського народу на повну державну незалежність.

“Інформаційний Бюлетень” ч. 5, 1957.

УКРАЇНЬКА ПРЕСА У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

У вільних країнах Заходу живе тепер понад 2 мільйони українців, преса яких налічує 106 назв газет і журналів, серед яких дві щоденні газети: найстарша щоденна

газета на американському континенті — “Свобода”, і щоденна газета “Америка”, обидві в США. Деякі назви газет і журналів і місця їхнього видання: “Сучасна Україна”, “Український Самостійник”, “Шлях перемоги”, “Християнський голос” — Мюнхен, Німеччина; “Українські вісті” — Новий Ульм, Німеччина; “Українське слово”, “Українець - Час” — Париж, Франція; “Українська думка”, “Визвольний шлях”, — Лондон, Англія; “Народна воля” — Скрентон, США; “Українські вісті” — Едмонтон, Канада; “Новий шлях”, “Український голос” — Вінніпег, Канада; “Гомін України”, “Вільне Слово” — обидві в Торонто, Канада; “Українське слово” і “Наш клич” — Буенос Айрес, Аргентина; “Праця” — Куритиба, Бразилія; “Єдність” — Сідней, Австралія. Журнали: “Українська літературна газета” — Мюнхен, Німеччина; “Епів” — Філадельфія, США; “Нові дні” — Торонто, Канада; “Пороги” — Буенос-Айрес, Аргентина; “Овид” — Чікаго, США; “Україна” — Париж, Франція; “Розбудова держави” — Денвер, США; “Авангард” — Мюнхен, Німеччина, й багато інших. Крім журналів на українській мові, появляються теж українські журнали на чужих мовах: англійській — 3, французькій — 1, італійській — 1, німецькій — 1, еспанській — 1.

“І. Б.” ч. 2, 1957.

РАДІОПЕРЕДАЧІ В УКРАЇНУ

Подаємо назви європейських і північно-американських радіостанцій, що передають свої програми українською мовою: ГОЛОС АМЕРИКИ і ГОЛОС КАНАДИ — передають щоденно; РАДІО З ВАТИКАНУ передає релігійні програми українською мовою кожного вівторка, від 20 — 20,15 год. зах. евр. часу, на хвилях 50,27; 31,10; 16,60; Згадані три радіостанції — це офіційні інституції даних держав і відзеркалюють в передачах політику своїх країн. ЕСПАНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ РАДІО — МАДРІД (щоденно від 17,30 — 17,45, на хвилях 31; 32; 42). ІТАЛІЙСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ РАДІО — РИМ (щоденно від 19,05 — 19,25 на хвилях 15; 19; 31; 42) — це незалежні передачі і їх ведуть україн-

ські редактори. Американський Комітет Визволення провадить передачі під назвою "Радіо Визволення", авдіції якого українською мовою подають півгодинними програмами протягом 20 годин на добу, на хвилях 17; 19; 25; 34. Авдіції ці відзеркалюють політику згаданого комітету.

ОКРЕМО, як нам відомо, працює радіостанція "НОВА УКРАЇНА", речник Українського Визвольного Руху. П'ятнадцятихвилинні авдіції радіостанції слухачі в Україні можуть почути кожного другого дня.

"І. Б." ч. 5, 1957.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА У ВЕЛИКОМУ СВІТІ

За кордонами СРСР працює тепер біля 80 українських письменників, що вирвалися з-під терористичної "опіки" московського ЦК КПРС. — Серед цих письменників — автори видатних повістей і романів: Д. ГУМЕННА — "Діти чумацького шляху", 4 томи, "Мана", "Велике цабе", "Хрещатий яр". ІВАН БАГРЯНИЙ — "Тигролови", "Сад Гетсиманський", "Огненне коло", п'єси — "Генерал", "Морітурі", "Розгром", збірка поезій — "Золотий бумеранг", сатирична поема "Антон Біда — герой труда". В. ДОМОНТОВИЧ (таємно зник 1949 року) — "Доктор Серафікус", "Без ґрунту", спогади "Болотяна люкроза", десятки оповідань і есеїв. І. КОСТЕЦЬКИЙ — "День святого", "Чудо про переможців", повний переклад сонетів Шекспіра. А. ЛЮБЧЕНКО (помер 1945 р.) — книга новель "Вертеп", "Його таємниця"; перший том нового роману. У. САМЧУК — "Марія", "Волинь", 3 томи, "Юність Василя Шеремети", 2 томи, "Ост", 2 томи, "П'ять по дванадцятій", В. ЧАПЛЕНКО — "Пиворіз", "Чорноморці", том перший, п'єса "Знайдений скарб", велика праця "Історія української літературної мови".

Крім названих романістів, десятки інших працюють в західних країнах. Назвемо імена декотрих визначних поетів на еміграції: Ю. КЛЕН-БУРКГАРДТ (помер 1947 р.) — поеми "Прокляті роки", "Попіл імперій", збірка "Каравели", пародії "Діаболічні параболи"; "Спогади про неоклясиків". Т. ОСЬМАЧКА — збірки "Сучасникам", "Китиці часу", "І

з-під світу”, поема “Поет”, повісті “Старший боярин”, “План до двору”, “Ротонда душогубців”. О. ОЛЬЖИЧ (син славнозвісного поета О. Олеся, замучений гітлерівцями в тюрмі 1944 р.) — збірки “Всжі”, “Рінь”, “Підзамча”. О. ОРЕСТ — збірки “Душа і доля”, “Держава слова”, антології перекладів з німецької і французької поезії. О. ЛЯТУРИНСЬКА — збірки “Гусла”, “Княжа емаль”, поема “Єронім”, “Бедрик”. О. ТЕЛІГА (розстріляна гітлерівцями в Києві 1942 р. за приналежність до підпілля ОУН) — збірки “Душа на сторожі”, “Прапори духа”. Ю. ЛИПА (лікар — загинув в рядах УПА, 1944 р.) — збірки “Світлість”, “Прозорість”, “Вірую”, тритомний цикл оповідань “Нотатник”, повість “Козаки в Московії”, — п’єси “Поединок”, “Мотря”, “Вербунок”, есеї “Призначення України”, “Бій за українську літературу”, “Розподіл Росії”. Л. МОСЕНДЗ (помер від сухот — 1948) збірка “Зодіак”, книга новель “Помста”, повість “Засів”. ОЛ. СТЕФАНОВИЧ — збірки “Поезії”, “Стефанос”. Б. КРАВЦІВ — збірки “Дорога”, “Остання осінь”, “Сонети і строфи”, “Під чужими зорями”, переклад з Біблії, “Пісня над піснями”, і з Рільке. Є. МАЛАНЮК — автор восьми збірок поезій: “Земна мадонна”, “Перстень Полікрата”, “Стилет і стилос” та інші. В. БАРКА — збірки: “Апостоли”, “Білий світ”, книга ліриклі “Океан”, роман “Рай”, есеї — “Жайворонкові джерела” та ряд інших.

Останніми роками виступила в українській поезії за кордоном блискуча група молодих поетів — модерністів, які дістали освіту в європейських та американських університетах: ЕММА АНДРІЄВСЬКА — збірка “Поезії”, книжка оповідань “Подорож”, роман “Герострати”. Ю. ТАРНАВСЬКИЙ — збірка “Життя в місті”, повість “Шляхи”. Б. БОЙЧУК — збірка “Час болю”. Б. РУБЧАК — збірка “Камінний сад”. В. ВОВК, І. ШУВАРСЬКА, Є. ВАСИЛЬКІВСЬКА, І. ШАНКОВСЬКИЙ та інші.

В атмосфері світоглядкової свободи, серед відкритих для користування скарбів світової культури, виявилися видатні сили в літературній критиці та історії української літератури: Д. Чижевський (професор Гейдельберзького та Гарвардського університетів) — численні праці з історії сло-

в'янських літератур; капітальна "Історія української літератури". П. ЗАЙЦЕВ — автор найкращої з написаних досі біографій Т. Г. Шевченка. Л. БІЛЕЦЬКИЙ — десятки статей про українську літературу; великий курс "Історія української літератури", 2 томи; редакція і коментар до повної збірки творів Т. Г. Шевченка, 4 томи. Ю. ШЕРЕХ-ШЕВЕЛІОВ (перед війною доцент харківського університету, тепер професор Колумбійського університету в Нью-Йорку) — капітальна праця "Українська літературна мова", "Походження білоруської мови", "Всеволод Ганцов. Олена Куріло, "Думки проти течії", "Модерний театр", "Чи криза людини визвольного руху" та велика кількість інш. есеїв. Ю. ЛАВРІНЕНКО-ДИВНИЧ — "На іспиті революції", "В масках епохи: Йосип Гірняк", "Американське малоросійство", "Український комунізм і політика совітської Росії супроти України" — англійською мовою, "Україна — Схід", десятки есеїв і критичних статей. Дивнич — колишній аспірант Інституту ім. Шевченка, Академії наук УРСР, і в'язень концлагеря на Таймирі, тепер разом з І. Кошелівцем редактор "Української Літературної Газети", що об'єднала навколо себе літературні сили на еміграції, і організатор об'єднання українських письменників "Слово". П. ГОЛУБЕНКО (кандидат філологічних наук) — "Вапліте", "Імперія і культура", низка статей про українську радянську літературу. В. ДЕРЖАВИН, Ю. СТЕФАНІК — син Василя Стефаника, Ю. ЛУЦЬКИЙ, М. ГЛОБЕНКО, І. КОШЕЛІВЕЦЬ, автор "Теорії літератури", есеїв і перекладів з французького письменства, й інші.

Окремі переклади на чужоземні мови знайшли високу оцінку в закордонній критиці. Про повість І. БАГРЯНОГО (в англійській мові) "Тигролови", рецензент "Нью Йорк Пост" писав: "Я не сподівався прочитати кращу повість цього роду від "Тигроловів" Багряного. Про поему В. БАРКИ (в німецькому перекладі Є. КОТТМАЄР) читаємо в часописі "Морген": "(Барка) променіює пишню оформленими і психологічно глибокими образами, доступ до яких не є легкий, але — коли його знайти — вщасливлюючий."

Українська література за кордоном, вільна від духо-

вбивчого диктату партійної ідеології, спромоглася створити сотні оригінальних творів: романів, повістей, оповідань, п'єс, поем, ліричних поезій, вибираючи в свою течію найсвіжіші елементи світової культури. Український літературний процес в його вільних, живих формах приневолений відбуватися в наші дні за кордонами УРСР.

"І. Б." ч. 4, 1957.

НОВІ ВИДАННЯ: "РОТОНДА ДУШОГУБЦІВ" і "ПОПІЛ ІМПЕРІЙ"

Нью-Йорк, США. — Дві видатні книжки появилися друком поза межами батьківщини: це повість Теодосія Осьмачки "РОТОНДА ДУШОГУБЦІВ" і велика поема-епопея Юрія Клена "ПОПІЛ ІМПЕРІЙ".

ТЕОДОСІЙ ОСЬМАЧКА був широко відомий в 1920-их роках в Радянській Україні своїми збірками поезій (як от "Круча") і перекладами Шекспіра (Макбет). В 1930-их роках під час московсько-більшовицького погрому України, Осьмачка був заарештований і мав бути розстріляний, як і його товариш Григорій Косинка. Але Осьмачка вдав божевільного і цим врятувався від розстрілу. Осьмачка був переведений із тюрми до кирилівської психіатричної лікарні в Києві звідки вирвався аж в 1941 р. під час війни. Він утік за кордон, де написав і видав три книжки поезій і три повісті — "Старший боярин", "План до двору" і "Ротунда душогубців". Головний герой "Ротунди душогубців" є Іван Брус — український письменник, що за свою любов до України, і до українського селянства, до української культури був заарештований і катований. Іван Брус має риси біографії самого Осьмачки. Книжка ця потрясаючої сили і напевне матиме успіх не тільки серед українського читача, але вона знайде читача і серед чужинців. Книжка вже перекладена на англійську мову і, мабуть, незабаром вийде друком в американському й англійському видавництвах.

ЮРІЙ КЛЕН був знаний до 1931 р. в Україні як Освальд Бурггардт. Разом з Максимом Рильським, Миколою

Зеровим, Драй-Хмарою, Филиповичем — він належав до групи так званих неокласиків, яку знищила Москва в 1930-их роках. Клен в 1931 р. мав щастя виїхати закордон, а тому уник такої смерти як Зеров чи такої ганьби як Рильський. "Попіл імперій" — це поема видана книжкою на 449 сторінок. Вона дає величезний образ подій 20-го століття, образ загибелі всіх імперій в тому й московсько-більшовицької. На попелищі советської імперії наступить весна народів Сходу. Велике враження робить в поемі подорож автора разом з Данте по містах, селах і каторжних таборах СРСР. Поема написана в дусі великих поем Данте, Гете і Красінського. Клен помер 30 жовтня 1947 р. і його поема видана на відзначення десятої річниці смерти поета. На тлі глибокого упадку української літератури під московським чоботом в УРСР, книжки Осьмачки і Клена являють собою не тільки вершини, а й тріумф української літератури над її ворогом Москвою.

"І. Б." ч. 9, 1957.

ЯК ЗНЕШКОДИТИ ДІЯЛЬНІСТЬ ЕМІГРАЦІЙНИХ ІСТОРИКІВ ЛІТЕРАТУРИ

Якось ото Л. Новиченко, А. Хижняк, Ю. Збаницький, Ю. Смолч, В. Козаченко, Л. Дмитерко, академік Олександр Білецький, П. Волінський — люди різних формацій і з різними ролями в українському літературному процесі — у столичному місті Києві раду радили, як їм на українську еміграцію стати. Доповідач за доповідачем і промовець за промовцем поверталися до діяльності українських емігрантів у галузі історії української літератури, засуджували ту діяльність і різні пропозиції висували, як її спаралізувати. Наради літературознавців у Києві дали старт радянським газетам і журналам для загального походу проти літературознавців і письменників, що діють на еміграції. Дивним дивом нечисленні історики літератури на еміграції завдають стільки клопоту цілій армії докторів і кандидатів філологічних наук, що вже не одно десятиріччя працюють серед стільки ж часу нещасливого українського народу.

Нам здається, що небезпека ця не така страшна, і наші земляки з науковими титулами і без них можуть її легко знешкодити, — бодай у галузі історії літератури. Може деяким землякам нашим, в Україні сущим, не зовсім ясно, як це зробити, як покласти край впливам “буржуазних націоналістів”. Щоб допомогти нашим не-буржуазним не-націоналістичним колегам по фаху впоратися з нашою тут діяльністю і протидіяти її впливам, ми дозволимо собі подати кілька порад.

Порада перша. Академік Олександр Білецький (давній науковий авторитет, якого визнає кожний) каже, що на Україні останнім часом видано твори Ботляревського, Квітки-Основ'яненка, Марка Вовчка, Нечуя-Левицького, Панаса Мирного, Лесі Українки, Павла Грабовського, Василя Стефаника, Івана Франка. Він не каже про те, що жодного з цих авторів не видано повної збірки творів. Інакше кажучи, нікому з простих смертних на Україні не приступні всі твори цих авторів. Даний тільки вибір, а часто навіть у межах вибору пороблено купюри в тексті. Природна річ, що “буржуазні націоналісти” користають з цього становища. Посилаючись на неприступні українському читачеві твори, вони заявляють, приміром, що Леся Українка в “Боярині” не надто позитивно оцінювала “російські впливи” на Україні; що Франко в своїх “Тюремних сонетах” називав Росію “розсадницею недумства і застою” і закликав народи вирватися з цього круга, а в своїй книжці “Молода Україна” критично ставився до соціалізму. Не мавши справжніх творів цих письменників, читач на Україні мимоволі вірить “запроданцям українського народу”, що всі ці письменники в дійсності теж були такими “запроданцями”, себто вимагали суверенності українського народу та його культури. Якби всі ці твори були видані, читач сам міг би бачити, хто має рацію, і українській еміграції не лишлося б що робити. Вона була б знешкоджена.

Візьмім Шевченка. Навіть найповніші видання його творів не включають його листів до брата, де Шевченко обурюється тими земляками, що вживають російської мови, а не української. Жодна збірка його поезій не включає малого

вірша, написаного 1859 р., “Якби то ти, Богдане”. Віршич цей загально відомий, але можна його нагадати, — ось він:

Якби то ти, Богдане п'яний,
Тепер на Переяслав глянув,
Та на замчище подививсь,
Їпився б, здорово упивсь!

Аміль тобі, великий муже,
Великий, славний, та не дуже!

Якби ти на світ не родивсь
Або в колисці ще упивсь,
То не купав би я в калюжі
Тебе, преславного... Аміль!

Так само виглядає справа і з історією української радянської літератури досталінського періоду. Після двадцятилітньої заборони читати і навіть бодай лайкою згадувати ту літературу раптом у Києві дістали з Москви дозвіл писати навіть історію тієї літератури. Але розпочата “реабілітація” знищених письменників і творів так і не відбулась на ділі, закінчившись процідженням кількох книжок і авторів. Ви скажітесь, що на еміграції видано деякі твори Миколи Куліша з перекрученнями в текстах і коментарях. Проста рада: негайно видрукуйте в Києві повну збірку творів Миколи Куліша без жадних купюр, допустіть на сцену без копюр всі п'єси Куліша, і еміграція в цій ділянці буде беззбройна. Не залишайте еміграції поля для активності і зніміть заборону з ліпших творів не тільки Тичини, Рильського, Бажана, а й з творів Хвильового, Зерова та інших жертв сталінізму. Ви пишете, що еміграція перекручує твори й історію української радянської літератури та літературної політики партії 1920-их і початку 1930-их років. Проста рада: видати в десятках томів усі твори того періоду, всі матеріали дискусій і постанов, біографії всіх письменників, в тому числі й тих, мученицьку смерть яких і досі в СРСР тримається в строгій таємниці, хоч цю таємницю знають уже навіть в Делі, не тільки в Києві.

Отже перша порада: дайте вашим читачам повні тек-

сти українських письменників давнього і недавнього минулого.

Порада друга: якщо ви пишете історії літератури або про окремих письменників, читайте їхні твори і виходьте з текстів. Оцінюйте факти, як уважаєте за потрібне, але не відкидайте їх відповідно до наперед усталеної тези. Не перетворюйте ваших студій “на відбитку цитат, переказів, ілюстрацій до вже висловлених тез”. Не треба показувати з еміграції, скільки “досліджень” з історії літератури пишуться в УРСР методом накладання останньої передової “Правди” на стареньку, вже бородату історію української літератури Миколи Петрова (1884). Петров каже: Петренко був романтик і наслідував Козлова й Лермонтова. Ви берете це, не прочитавши навіть поезій того бідолашного Петренка, додаєте — відповідно до “Правди” — епітета “прогресивний” чи там “реакційний” і повторюєте Петрова. Якби ви перечитали Петренка, Козлова й Лермонтова, ви бачили б, що твердження Петрова безпідставне.

Поклавши руку на серце, хіба ви не виходите в писанні ваших історій літератури з процентової норми — треба знайти стільки прогресивних письменників, а стільки реакційних? Зробивши письменника “прогресивним”, ви “забуваєте” всі твори, що не відповідають вашій настанові, і так фарбуєте письменника за письменником “сплошною красною краскою”, вишиваючи їх в “роздериротазівотну” уніформовану лінію “матеріалістів, атеїстів, однодумців російських соціал-демократів і взагалі... всього того, що вимагається від порядних письменників”.

Можна побюватися, що за довгі роки історики літератури на Україні розучилися цінити факти й працювати з ними. Тоді можна порадити для початку видати заборонені і невидані томи “Історії української літератури” Михайла Грушевського. Праці М. Зерова, А. Шамрая і багатьох інших. Зрозуміло, до них можна додати всі відповідні коментарі, включно з підходящими передовими “Правди”. Певна річ, що останні переважають.

Отже, друга порада: керуватися в дослідженнях історії літератури патосом фактів.

Порада третя: Вийшов на Україні перший том “Літературної спадщини”. Це добре, навіть дуже добре. Адже це передусім публікація нових текстів, нових джерел. З погляду тієї проблеми, що тут обговорюється, це “постріл по еміграційних істориках літератури”. Але — ба навіть кілька але. Чому видання має назву, перекопійовану з російської заслуженої серії “Литературное наследство”? Чи не можна було б спромогтися на щось самостійніше? Бодай відновити Айзенштокові “Українські пропілеї”, в яких адже не було жодного “буржуазного націоналізму” (тим більше, що і їхня назва була взорована на відповідному російському виданні М. Гершензона)? А вже коли така назва, то чому українське видання так невідгідно вражає своєю другосортністю при порівнанні з російським? Докази? Ось вони: російське видання добігає чверти сотні томів, а на Україні маємо неспівимий перший випуск. Російське видання має, крім неопублікованих текстів, цікаві огляди архівних матеріалів і історико-літературні статті, — нічого цього нема в українському виданні. Російське видання насичене неопублікованими або забутими ілюстраціями — українське ані не пробує змагатися в цьому. Нарешті, самий обсяг і формат українського видання виразно символізує провінційність і меншебратність.

Ситуація на Україні аж надто нагадує змальовану “революційно-демократичним” Шевченком у його посланії, тільки заступіть німців росіянами:

Що ж ти таке?

— Нехай скаже

Німець. Ми не знаєм. —

Отак то ви навчаєтесь

У чужому краю!

Німець скаже: — Ви могли. —

— Моголи! моголи!

Золотого Тамерлана

Онучата голі.

Німець скаже: — Ви слов'яни.

— Слов'яни! слов'яни!...

Слов'янського люду —

Всі знаєте. А свої
І по-своєму глаголять,
Дастьбі... Колись будем
Як німець покаже
Та до того й історію
Нашу нам розкаже.
О тоді ми заходимось!

Зверніть увагу: ми не кличемо вас до протипросійських виступів. Вони для вас неможливі. Наша третя порада геть простіша: виявляйте ініціативу, не малпуйте інших, майте почуття гордості за себе й свою націю. Бодай з формулою Типични: Любити свій край не є злочин, коли це для всіх.

І нарешті порада четверта. Передрукуйте історично-літературні твори еміграції. З усіма належними коментарями. Хай читачі самі побачать те, про що ви кричите: що ці твори безвартісні. Що вони перекручують і спотворюють історичну дійсність. Заперечуйте їх не гістеричним галасуванням і лайкою, бийте їх фактами. Тоді ми будемо раді бути розбитими, і читачі на Україні тоді побачать, дійсно побачать, що рацію маєте ви, а не ми. Ви скажете — еміграційні твори безвартісні й шкода паперу на них. Але ви втрачаєте не менше паперу на лайку проти “запроданців українського народу”. Скористайтеся тільки з цього паперу. В термінах ваги паперової маси еміграція українська не створила так уже багато. Але тоді, якщо ви маєте рацію, і ми спотворюємо історичну дійсність, а ви будете насвітлювати її об’єктивно, читачі побачать це на власні очі. Творчість еміграції втратить ту колосальну притягальну силу, яку вона має тепер — і ви про це знаєте з власного досвіду, панове Новиценю, Хижняк, Збанацький, Козаченко, Воллинський та інші — ми не пишемо ваших прізвищ малими літерами. Читачі на Україні тоді скажуть про праці еміграції: це все безвартісне — і викинуть на смітник.

Така наша четверта порада: знищте твори української еміграції не поліційними засобами, а ствердженням фактів і патосом історичної правди.

Коли завгодно, можна всі ці поради звести до однієї. Бийте нас не словами. Бийте нас фактами. Степан Крижа-

нівський боронить від “ворожих нападок” “соціалістичний реалізм”. Але “соціалістичний реалізм” небезпечний не для нас, а для споборників Крижанівського. Небезпека цього терміну полягає в тому, що цей політичний термін в самій літературі нічого не значить, і сам Крижанівський це добре знає, і це в об’єктивний зміст його промови. Після оперування терміном протягом уже чверть сторіччя він сам і всі інші не знають, який же зміст терміну.

“Соціалістичний реалізм” небезпечний тим, що він нічого не значить і нічого не значитиме.

Висновок простий. Поки історики літератури на Україні орудуватимуть порожніми фразами на зразок “соціалістичного реалізму”, — а це тільки один приклад з багатьох — доти вони не знешкоджають української еміграції.

Юрій ШЕРЕХ
Юрій ЛАВРІНЕНКО

(ВІД РЕДАКЦІЇ: Під таким заголовком появилась передова в “Українській літературній газеті” ч. 40 за підписами проф. Колумбійського університету Юрія Шевельова-Шереха і автора й літ.-критика Юрія Лавріненка, що в тридцятих роках закінчили університет й аспірантуру в Харкові. Їх статтю друкуємо з незначними пропущеннями.)

ЗАХІДНІ ДЕРЖАВИ ВШАНОВУЮТЬ РІЧНИЦЮ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Тоді, коли на батьківщині, під покришкою “суверенної” УРСР, Москва провадить свою колоніальну і русифікаційну політику, а український народ різними способами борониться і бореться за свої елементарні права, поза межами впливів СРСР зростає розуміння вільних народів і держав до визвольної боротьби українського народу, виявом чого є величні відзначування сорок першої річниці проголошення української незалежності у формі Української Народної Республіки.

Зокрема великих розмірів набрали ці святкування в США, в Канаді й Італії. В сполучених Штатах Америки відзначувалось 22-ге січня 1918 року і в попередніх роках, але цього року, під впливом інформацій про багатогранну боротьбу українського народу на батьківщині і, в наслідок наполегливих інформаційно-політичних акцій української еміграції, це відзначення набрало характеру великої політичної маніфестації на користь українського визволення і державного незалежного життя.

Передовсім відзначив цю велику українську дату американський Конгрес. 22-го січня 1959 р. палата репрезентантів започаткувала свої наради молитвою за Україну, що її прочитав перед зібраними конгресменами член Консисторії Української Православної Церкви о. Василь Олійник, після чого 38 конгресменів складали відповідні заяви симпатій українському народові і його визвольній боротьбі проти московського поневолення. В подібний спосіб відзначив свято української незалежності також і американський сенат. Сесію сенату 23 січня ц. р. відкрив молитвою український католицький священник о. Микола Бабак, а ряд сенаторів виголосили прихильні Україні промови. В одній з них сенатор з Конектікат, Томас Дадд, сказав: "Кожного 22-го січня припадає річниця, що має символічне значення для всієї людської історії. Цього дня, 41 років тому, український народ проголосив свою незалежність, розбиваючи цим кайдани віковичного, чужого панування. Але вже вкортці після того українцям було суджено стати першою жертвою комуністичної агресії. Замість волі і незалежності прийшли масові вбивства, планований голод, чистки і масові депортації... Коли ми сьогодні відзначаємо цей день проголошення української незалежності, ми робимо це тому, щоб заманіфестувати, що наш американський народ і уряд ніколи не погодяться вважати поневолення комунізмом народів за остаточний факт історії і, що ми впевнені в тому, що справжнього миру не буде доти, доки комунізм поневолює народи за залізною заслоною".

В заяві нью-йоркського сенатора К. Кітінга читаємо: "В цей день річниці української незалежності треба згада-

ти всіх тих героїв, які життя своє склали в боротьбі за волю України. Нам не вільно спочити, доки не дочекаємось того славного дня, в якому Україна займе належне їй місце в сім'ї вільних народів”.

Секретар кабінету Айзенгауера Р. К. Грей, в промові під час відзначування річниці 22-го січня на великому вічі в Філядельфії між іншим сказав: “Український народ став першою жертвою комунізму. Щойно тоді вільний світ усвідомив собі, що комуністична експансія це найгірший тип агресивного імперіалізму, що комунізм це тяжкий ворог свободи і національної незалежності... Америка мусить працювати в тому напрямі, щоб скріпити віру українського народу в ідеї свободи”.

Вершиною святкувань в американському Конгресі української незалежності була резолюція внесена сенаторами П. Бушом і Дж. Джевйтсом, згідно з якою запропоновано президентові США кожного року проголошувати день 22-го січня Українським Днем Незалежності в цілій Америці і запрошувати до відповідних відзначувань цього свята всіх громадян США.

Крім американського Конгресу відзначили день української незалежності губернатори двадцяти американських штатів. В спеціальних проклямаціях вони проголосили день 22-го січня “Українським Днем” і доручили вивісити на урядових будівлях українські, жовтоблакитні прапори. Так само повелися посадники всіх більших американських міст, передовсім Нью Йорку, Філядельфії, Чикаго, Дітройту й інших. Вони проголосили Український День і доручили вивісити українські прапори.

Від Лос Енджелес, в тихоокеанському штаті Каліфорнія, аж по Бостон над Атлантийським океаном; від південного штату Луїзіани до Північної Дакоти, у всіх більших скупченнях українців на цьому величезному просторі відбулися врочисті святкування, на яких крім українських промовців, переважно учасників українських визвольних змагань, виступили теж визначні американські діячі, між ними представники ветеранів. Один з них, Джозеф МекНамара, закінчив свою промову, на великій маніфестації в

місті Баффало, словами: "Не далекий той час, що український народ тріюмфуватиме над тиранією московського Брежньова".

В Канаді українці й канадці численними імпрезами теж відзначили річницю проголошення української незалежності, а в канадському парламенті з цієї нагоди виголосив промову сенатор М. Вал, — перший сенатор Канади українського походження.

100 визначних італійських політичних діячів відзначили в Римі, Італія, річницю української незалежності репрезентативною імпрезою, під час якої виступив з доповіддю про значення України в боротьбі проти російсько-більшовицького імперіалізму д-р Енріко Інсабато і д-р Атіліо Крепас.

Про відзначення великої історичної дати України принесла американська, канадська й італійська преса докладні звідомлення і прихильні для української визвольної боротьби коментарі.

Вшанування річниці проголошення української незалежності і вислови симпатій для українського народу і його визвольної боротьби політиками США і Канади це доказ, що правда про Україну, про її безпереривну боротьбу за волю і державне життя все більше поширюється на Заході і що ця боротьба знаходить собі приятелів. Рівночасно, ці святкування є доказом, що український народ має вже сьогодні у вільному світі прихильну для себе і своїх політичних цілей публічну опінію, з якою мусить рахуватися і Москва. Врешті, зріст зацікавлення українською справою виявлений в описаних маніфестаціях вимовно свідчить про вперту, успішну політичну працю української еміграції, що сплюю обставин виконує перед зовнішнім світом обов'язки речника воюючої України і в цей спосіб помагає визвольним змаганням українців на батьківщині.

"І. Б." ч. 11/22 1959.

У. ДОКУМЕНТИ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

У Н І В Е Р С А Л

УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ (УГВР)

Не збираючись відповідати на заєдно повторювані більшевицькі наклепи, мовляв, український визвольний рух виплигується чужим інтересам, в протинародній і т. п., ми подаватимемо в цій рубриці документи і факти з української визвольної боротьби останніх часів, які не потребують коментарів і які дадуть читачеві відповідь на всю забріханість більшевицької пропаганди.

Перед тридцятьма роками, 11 — 15 липня 1944 р., визвольна боротьба українського народу ввійшла в новий етап: з ініціативи командування Української Повстанчої Армії відбувся установчий конгрес представників українського визвольного руху, що під назвою **УКРАЇНСЬКА ГОЛОВНА ВИЗВОЛЬНА РАДА — УГВР** уконституювався як керівний орган визвольної боротьби українського народу. В цьому конгресі, а згодом в УГВР, взяли участь представники всіх українських земель, при чому значна частина осіб репрезентувала центральні і східні області України. Конгрес прийняв програму УГВР і видав у н і в е р с а л, в якому писалося:

“Український народе! Революційним здвигом, зброєю Твоїх найкращих синів Ти здвигнув в 1917 — 1922 рр. на руїнах тогочасних імперіалізмів, що Тебе віками поневолювали, храм волі — українську державу.... Віковічні вороги Твої зруйнували цей святий храм але ж Ти, український народе, зберіг його у своїй душі як священну спадщину предків. Продовж наступного чверть століття у боротьбі за волю української землі, за власну самостійну державу, Ти

віддав мільйонові жертви. І тепер вже п'ятий рік шаліє воєнна хуртовина, дрижить українська земля під полчищами чужих військ. НЕ ЗА ТВОЮ ВОЛЮ, український народе, ведуть імперіалістичні загарбники цю криваву та жорстоку війну. Вони несуть Тобі тільки руїну, поневолення і смерть...

Гряде доба національно-визвольної революції. Поневолені народи Сходу і Заходу в своїй безперервній революційній боротьбі прагнуть, щоб на руїнах ворожих імперіалізмів побудувати вільне життя у своїх незалежних державах. І український народ входить у вирішальну стадію своєї визвольної боротьби. Сучасне українське покоління хай буде горде, що саме йому доведеться в героїській боротьбі завершити будову української держави. Це велитенське завдання вимагає ще більшого ніж досі, завзяття, ще більшої відданості справі, а перш за все об'єднання всіх самостійницьких революційних сил під одним проводом. І тому, щоб об'єднати всі національно-визвольні сили українського народу, щоб з одного центру керувати його визвольною боротьбою, щоб перед зовнішнім світом репрезентувати його політичну волю та щоб протиставитися спробам ворогів української держави розбивати єдиний самостійницький український фронт, творилась УКРАЇНСЬКА ГОЛОВНА ВИЗВОЛЬНА РАДА. Вона переймає тепер керівництво визвольною боротьбою українського народу... Українська Головна Визвольна Рада присягає ТОБІ український народе, боротись за те, щоб ТИ був ВОЛОДАРЕМ НА СВОЇЙ ЗЕМЛІ".

"Інформаційний Бюлетень" ч. 7/8, 1957.

VI. ВІДПОВІДЬ ПАСКВІЛЯНТАМ

ВІДПОВІДЬ “КОЛГОСПНИКОВІ”

Між численними, листами, відгуками на наш “Інформаційний Бюлетень”, ми одержали кілька таких, що їх очевидно написали або подиктували органи КГБ. Щоб і їх не залишити без уваги, беремо один із тих листів за підписом “колгоспник” і відповідаємо:

Дорогий “Колгоспнику”!

Твого листа, земляче, ми одержали і як бачиш відповідаємо на нього, дарма, що в тому листі самісінька лайка. Але ми за те не гніваємось, бо завжди так буває, що коли людина не в силі заперечити чиясь думку, то прикриває своє безсилля злістю. Так і твоя, земляче, лайка свідчить про те, що, як кажуть, “нема чим крити”. Тому то ти й нагородив усяких недоречностей.

Ти називаєш нас іудами, що покинули свою батьківщину. Отже по твоєму виходить, що і Герцен, і Плеханов і Гарабальді і тисячі інших теж були іудами, бо покинули свою батьківщину. А раз воно так, то і твої боги Ленін і Сталін були іудами, бо вони теж були емігрантами. Бачиш, в яку калюжу Ти сам себе посадив?

Ні, земляче, вже віками політична еміграція була і останеться яскравим і незаперечним свідченням того, що в країні, яку вона залишає, не має політичної свободи. Подумай, чому комуністи Торез і Дюкло у Франції, Толіяті в Італії, Фостер в Америці і тисячі їм подібних можуть залишатись у своїх батьківщинах і вільно висловлювати свої погляди, а з СРСР і з усіх комуністичних країн сотні тисяч людей — селян, робітників й інтелігенції — втікає, ризикуючи втратити життя? Та тому, що у вільних країнах є свобода вислову думки, а у комуністів панує рабство і безправ'я! І той, хто в таких умовах залишає свою країну,

щоб не дати замовкнути вільному слову, щоб тим вільним словом допомагати своєму народові звільнитись від рабства, — той не “відцурався свого народу і рідного краю” — як ти пишеш, а служить своєму народові. Бо можна жити на батьківщині, але забути, що народ у неволі, ба навіть стати знаряддям гноблення свого народу, можна його “відцуратись” і дома. І, навпаки, можна бути поза межами свого рідного краю і служити йому, роблячи задля нього те, що заборонив робити на батьківщині чужий насильник. Мірою наших сил ми даємо народові те, що він найбільше потребує, що в і останеться найсильнішою зброєю в боротьбі за волю — даємо йому можливість почути вільне слово. Ось бачиш, і тебе знайшли, щоб і ти його почув та замислився чи добрий ти син свого народу.

Ти пишеш, що кожний мусить працювати, щоб звеличувати свою батьківщину. Добре пишеш, але пам’ятай, що побудова нових заводів, збільшення хлібозаготівель тощо, коли все це робиться коштом страшного визиску і обезправлення народу — не звеличує нашої батьківщини.

Ти кажеш, що ти недурний. Це дуже добре, але чого ж тоді дозволяєш обдурювати себе? Ти ж дуже добре знаєш, що твердження комуністів, нібито ми хочемо відновити колишній поміщицько-капіталістичний лад — безсоромна брехня. І вживає Москва цю брехню на те, що сама не може привабити народ створеною нею дістійсністю і принаймні намагається налякати народ його давним минулим.

Ми не хочемо відновлення старого! Ми не хочемо, щоб земля поверталась поміщикам, щоб фабрики і заводи повертались капіталістам, а уряд знову опинився в руках дворянства. Це ми найбільш рішуче відкидаємо і боремось за те, щоб земля повернулась селянам, бо це їхня земля, здобута ними тяжким трудом; ми за те, щоб фабриками й заводами керували робітники, працюючи на свою і цілого народу користь; і не за поворот дворянства ми заступаємось, і не за нових дворян-комуністів, а за те, щоб уряд вільно обирався всім народом і щоб уряд був слугою народу а не напaки.

Ти ж тільки задумайся над таким фактом: за 40 років

комуністичного панування в СРСР через Політбюро ЦК КПРС, тобто найвищий орган влади в СРСР, пройшло понад три десятки людей. З них тільки четверо померли своєю смертю, троє ще й сьогодні при владі (не рахуємо тих нових, що їх недавно включено до складу Президії ЦК КПРС і про яких ще не відомо як вони скінчать). А решта, майже тридцять чоловік проголошені... ворогами народу! Виходить, що сорок років народом правили його вороги. Та куди вже далі йти, коли сам Сталін, людина що 28 років самовладно керувала цілим життям країни, за словами його ж таки найближчого соратника і спадкоємця Хрущова був злочинцем, убивцею, невігласом у справах і з ознаками божевілья.

Будь чесним сам перед собою й замислись над усім цим.

Дурницю кажеш, нібито ми хочемо посварити український народ з росіянами. Ні! З російським народом, як і з усіма іншими народами, ми хочемо жити в дружбі і тому хочемо знищити те, що цій дружбі перешкадає і її унеможлиблює. Бо не може бути дружби між поневолювачем і поневоленим. Ти кажеш, росіянин нам брат по крові. А хочби й так. Хіба це щось змінює? Навіть в одній родині не буде дружби й ладу, якщо один привласнить собі права другого. Якже ж ти хочеш, щоб український народ, що в окремою нацією із своєю історією, культурою, мовою і всім тим, що властиве нації, міг примиритись із потоптанням його національних прав? Хто править тепер Україною? — ЦК комуністичної партії. А ну придивись до статуту партії і ти побачиш, що український ЦК прирівняний до кожного обкому, тобто є звичайним відділом ЦК в Москві. Отже править Україною Москва! Чому, після 40 років існування ніби “суверенної” УРСР в Україні й досі панівна мова — російська? Чому всі важніші газети й журнали в Україні (наприклад: “Радянська Україна”, “Комуніст України”, “Юний Ленінець” і т. п.) мають свого російського відповідника? Хіба ж в Україні стільки росіян, що й українців? А чому 3 мільйони росіян в Україні мають і свої журнали і газети і школи і театр, а 10 мільйонів українців в РСФСР не мають ані одної української газети й ані одної україн-

ської школи? Така, це, значить, “рівність” і “дружба” народів?

А хіба може “суверенна” УРСР встановляти податки і витрачати їх на добро свого народу? Знову ж ні. Вона позбавлена того права. А де українське військо, на яке має право кожна держава? Де дипломатичні представництва України по інших країнах? Значить — Україна є і в політичній і в господарській і в культурній неволі!!

А чи не чув ти, що Хрущов сказав у своїй таємній промові на XX-му з'їзді партії, що весь український народ Сталін хотів виселити на Північ, подібно до інгушів, чеченців та інших? А скільки мільйонів українців поклали свої голови у концтаборах? А скільки мільйонів були винищені голодом в 1932 — 1933 роках? Якже ж ти можеш казати, “іншої України нам не треба”? Який же ти син свого народу, коли ти байдужий до його сорокарічних мук?

Отже бачиш, не ми а ти відцурався свого народу!

Редакція “Інформаційного Бюлетеня”

“І. Б.” ч. 1/12, 1958.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

До редакції “Інформаційного Бюлетеня”

Шановна редакціє! В “Інформаційному Бюлетені” ч. 1 за січень 1958 р. вміщено відповідь на листа “колгоспника” з України. Відповідь наводить цитату з листа “колгоспника”, де сказано, що в Україні існує ідеальний лад і що “іншої країни нам не треба”. Ця заява “колгоспника” з України настільки важлива для українського народу, що змушує мене просити редакцію “Інформаційного Бюлетеня” дати й мені змогу висловитись на його сторінках.

Я належу до тих, які вважають, що нам таки потрібна інша Україна і хочу навести тут деякі факти, які, підтверджують законність і справедливість боротьби за іншу, кращу Україну.

За офіційними советськими даними за час від 1918 до 1955 р. із спільної державної скарбниці уряд СРСР вклав

в народне господарство СРСР 1,444 мільярди карбованців (у цінах 1955 р.). В тому числі на РСФСР припало 968,4 млрд. крб., або 67,1% до всієї суми (при питомій вазі людності РСФСР — 56,5% до всієї людності СРСР); на УРСР припало 236,8 млрд. крб., або 16,4% усієї суми (при питомій вазі людності УРСР 20,3%), і на інші 13 неросійських республік СРСР — 238, 8 млрд. крб., або 16,5% усієї суми (при питомій вазі людності тих 13 республік 23,2%). Таким чином за 37 років Україні не додано, згідно питомій ваги її людності, 56,1 млрд. крб., а іншим 13 республікам 95,9 млрд. крб. Ці гроші дісталися Росії на розбудову її народного господарства.

Якщо ці гроші перерахувати на одну особу людності у відсотках, то вийде, що капіталовклади на одну особу в Україні становили до капіталовкладів на одну особу в Росії 68,2% (на Україні менше проти Росії на 31,8%). Чи справедливо це, чи по-соціалістичному це і чи “іншої України нам не треба”, товаришу “колгоспнику” з України?!

Далі. За офіційними даними товарообіг за роки 1950 — 1955 становив: по РСФСР — кругло 1,659 млрд. крб., а по Україні 407 млрд. крб. Якщо розкласти це на душу населення (РСФСР — 113,2 млн. чоловік, Україна — 40,6 млн. чоловік), то виходить, що в Росії товарообігу припадає 14,6 тисяч крб. на одну особу, а в Україні 10 тисяч крб., або 68,4% проти Росії. Росія на третину більше забезпечена товарами ніж Україна. Чи справедливо це і чи існує в СРСР рівність народів?

Тепер декілька даних про освіту в Україні: В 1933 році в Україні навчалось в школах 5 мільйонів дітей, з них 4,5 млн., або 90%, навчалось українською мовою (з доповіді П. Постишева на XII з'їзді КП(б)У, 20. 1. 1934 р.). А через 23 роки, в 1956 р. з 5,5 млн. школярів в Україні українською мовою навчалось вже тільки 3.8 млн., або 69% (“Правда України” ч. 300 за 1956 р.). Зате в російських школах в Україні вчиться коло 1,4 млн. дітей, або 24,8% до всієї їх кількості. Тимчасом росіяни в Україні становлять тільки 16% усієї людності.

А от в РСФСР росіяни становлять 75% населення, а в російських школах там навчається 94% усіх дітей. А на 10 млн. українців в РСФСР нема ні одної української школи. Чи не є це русифікація і російський шовінізм?

Можна б навести ще багато різних прикладів русифікаційної і експлуатаційної політики Москви, але і вже сказаного досить, щоб ствердити, що нам так треба боротися за кращу Україну, за Україну незалежну від московських і всяких інших колоніальних експлуататорів.

“Інформаційний Бюлетень” ч. 4/15, 1958.

ПІДНІЖКАМ МОСКВИ — ВІДПОВІДЬ

Останніх місяців у радянській пресі й журналах досить часто появляються фейлетони - пасквілі спрямовані проти української еміграції. Ось, приміром, у львівському журналі “Жовтень” за липень цього року вміщено пасквіль “Лицарі зради й шахрайства” в формі листа з США. Автор цього пасквілю заховався під псевдонімом Трофима Львівського, бо, мабуть, соромно йому виступати під власним прізвищем. Про писанину Трофима Львівського можна найкраще висловитись його ж таки словами: “це брудне, відразливе сміття і отруйний бурян”. Автор навмисне змішав у цьому пасквілі українських політичних і культурних діячів із прізвищами й особами, що хочуть легко жити і яких сама українська еміграція давно викрила.

Чому такі пасквілі замовлено для серйозного журналу? Бо Москві дуже не на руку, що українська еміграція виявляє вільним народам світу правду про СРСР і поневолення нашого народу. І ніхто так, як Москва, не прагне того, щоб звести нашу еміграцію до ролі дурисвітів в роді Трофімів Львівських і йому подібних. Москва витрачає багато грошей на те, щоб поділити нашу еміграцію на групи, щоб розбивати дієву єдність. Москва ширить провокації на всіх ділянках життя еміграції, наказує оплугавлювати політичних, культурних і церковних діячів, закликає до повороту, ширить диверсії. І проти провокацій Москви та її вислужників наша еміграція бореться, бо, на щастя, вона живе

в країнах, де не панує ЦК КПРС і де людина може вільно думати, працювати й писати. Українська еміграція, як і кожна інша, не позбавлена улюб і помилок, але вона їх сама бачить і позитивною дією в допомогу своєму народові та широкою громадською критикою старається їх виправляти.

Дещо інший стиль має фейлетон Юрія Мельничука “На-те вам панове тертого хріну”, що появився в “Радянській Україні” за 23 вересня 1958 р. Юрій Мельничук полемізує в тому фейлетоні з відомим українським письменником Уласом Самчуком, що живе й видає свої нові твори на еміграції в Канаді. Мельничук закидає Самчукові співпрацю з гітлерівською Німеччиною й редагування ним, в час гітлерівської окупації, газети “Волинь”. В зв’язку з тим фейлетоном ми хочемо ствердити таке: кожний окупант, чи то гітлерівський чи московський, старається запрягти до свого воза поневолений ним народ, зокрема і його письменників. І народ засуджує або виправдує окремих людей, що піддалися насильству окупанта. Більше того, нам усім відомо, що радянський уряд виправдав деяких українських письменників, що з волі чи неволі працювали в гітлерівській пропаганді чи адміністрації. Це правда, що Улас Самчук редагував згадану газету “Волинь”, але не Мельничукові виступати в ролі прокурора, бо Мельничук служив і служить, чи може змушений служити, не своєму народові а поповолителю неліпшому від Гітлера. Читаючи повісті й романи Уласа Самчука, бачимо, що серед них нема ні одного, що виправдував би будь-якого поповолителя України: навпаки, Самчук викриває у своїх повістях і романах усіх окупантів України, чого не можемо сказати про письменницьку творчість Мельничука.

Юрій Мельничук стає навіть у позу героя і заявляє, що він “брав у свої руки дубину і різну іншу зброю та періщив нею ворогів України” й обіцяє, що ще буде періщити. В дійсності українському народові і навіть односельчанам Мельничука мало відомо про його героїчні вчинки. Але ми не хочемо сумніватися, що Мельничук ще буде періщити ворогів України. Додамо від себе, що за головного ворога України вважаємо тепер Москву й ЦК КПРС та всіх, хто

добровільно їм служити. Ю. Мельничук також пише, що він "член великої української соціалістичної нації, державної нації". Тимчасом кожному юнакові відомо, що не тільки в Україні, але й в усьому СРСР ніякого соціалізму немає, а є тільки голий державний капіталізм та диктатура партійних бюрократів. Чого ж тоді дурити самого себе?

Писати про Ярослава Галана, як героя українського народу, це дуже брудне і невдячне завдання і ніяк не повіримо словам Мельничука, що послідовників Галана сьогодні вже — легіон. Український народ гидиться зрадників чи шкурників, навіть як їх є тільки одиниці.

Улас Самчук має рацію, коли пише, що українська мова неповноправна в Україні і даремно лається на нього Мельничук. Досить, щоб ви самі, Юрію, пройшлися вулицями Києва чи Львова й послухали, яка розговірня мова переважає! Зайдіть до будьякої установи й розговоріться українською мовою; спробуйте купити залізничний квиток, скажімо, до Червонограду й переконайтесь, як вас приймуть й зрозуміють. Або, наприклад, спробуйте купити українські пластинки з козацькими думами. Ваші товариші вже пробували й шукали українських пластинок у Львові й писали про те на сторінках тої ж "Радянської України", де ви тепер лаєтесь й пишете неправду. Скажіть, будь ласка, якою мовою виступають члени ніби українського ЦК, обкомів і районів або члени уряду УРСР на своїх нарадах, публічних зборах чи навіть у приватніх розмовах? А якою мовою розмовляють діти багатьох українських письменників?

Ми прохаємо всіх, а зокрема й тих, що вправляються у фейлетонах-пасквілях, щоб не фальшували правди, а вели здорову критику, за яку будемо тільки вдячні. Ведіть здорову критику, а не вивертайте kota хвостом! Не страште нас також долею Геббельса, бо його, на жаль, наслідуйте ВИ і вам подібні, бо ви закриваєте і вдаєте, що не бачите національного і соціального поневолення України, русифікації народу і панування чужих народів бюрократів.

"І. Б." ч. 9/20, 1958.

ВІДПОВІДЬ ЮРІЮ СМОЛИЧУ

З доручення так званого “Комітету за повернення на батьківщину”, інституції КГБ, що має свій осідок в Східньому Берліні й займається пропагандою на користь повороту емігрантів до СРСР, її службовець, письменник Юрій Смолич написав брошуру “З народом чи проти народу”. В ній він намагається довести, що еміграції, передовсім українська, є проти народу і закликає до повернення на Україну. Нижче містимо уривки відкритої відповіді, що її дав Смоличу український письменник Василь І. Гришко в брошурі “Хто з ким і проти кого?”

“Центральною віссю цілої Вашої брошури є засуд так званої “орієнтації на зовнішні сили”. При чому — в “орієнтації на зовнішні сили” Ви обвинувачуєте всіх тих, кого Ви називаєте збірно “українськими націоналістами”, розуміючи під цим кожного непокірного українця.

Справді: Ви також проти орієнтації на зовнішні сили? Якщо ж Ви справді проти орієнтації на зовнішні сили, то будьте ж тоді хоч трохи послідовним бодай у своїй пропаганді з раменн тієї... зовнішньої сили, якій Ви сьогодні служите, тобто — пануючої сьогодні над Україною Москви. А то ж Ви тільки подивіться, який виходить скандал: обвинувачуючи нас в “орієнтації на зовнішні сили”, Ви в той же час у своїй брошурі заступаєте і з усієї сили обороняєте якраз найбільш одверту й безсоромну орієнтацію на одну з найбільше згубних для України зовнішніх сил — на Росію. Ваше становище на посаді “українця” при установі, якій Ви служите, є символічним для становища взагалі українців там, коли та установа закликає нас повертатися. Бож відомо, що не тільки в берлінському “Комітеті за повернення на батьківщину”, а й у всіх урядових установах на самій тій нашій нещасній українській батьківщині, що сьогодні називається “українською радянською державою”, українська мова стала вже, власне, мовою лише фахівців-мовників та письменників, що виконують обов’язки російсько-

українських тлумачів у зносинах тих установ з українським народом.

Погляньмо ж тепер правді в вічі й назвімо речі своїми іменами: що це за така установа — цей Ваш Комітет? Адже ні для кого не є секретом, що ця установа, очолювана досі відомим генералом советської розвідки — Михайловим, а тепер очолена також генералом розвідки — Вішневським, це не більше й не менше, як формально-правно легалізована в Німеччині під назвою “комітету” станиця діючої в Західній Європі советської розвідки. Цей “Комітет” провадить розкладово-диверсійну роботу серед мас політичної еміграції, переважно у формі шантажу, терору й вербування собі споміж емігрантів агентури. Отже — Ви а не хтось інший є агентом чужоземної розвідки і коли Ви голословно намагаєтесь обвинуватити когось в тому, то це з Вашого боку щонайменше безсоромність.

Таким чином і в питанні про “орієнтацію на зовнішні сили”, так само як і в питанні про “агентуру чужоземних розвідок”, Вам краще було б, як то кажуть “не викликати вовка з лісу”, бо занадто вже Ви самі в лісі тієї злощасної орієнтації заблукалися. Чи може Ви розглядаєте Україну як “невідому частину Росії”, таку собі “Малоросію”? Чи може Ви хочете сказати, що орієнтація на Росію й “єднання” з нею відрізняється від такої ж орієнтації на інші зовнішні сили? Мовляв, співжиття з Росією має в собі якісь такі особливі “вигоди” для України, що в зв’язку з тим “російська орієнтація”, так би мовити, “краща” від інших? Подивімося, які наслідки принесла та політична орієнтація на Росію, що її здійснила Ваша “Комуністична партія України” до війни і здійснює після війни. За офіційними советськими відомостями, поданими з Москви у Великій і Малій советських енциклопедіях, за час між двома советськими переписами 1926 і 1929 років кількість українців серед населення СРСР зменшилась з 31.194.976 осіб до 28.070.404 осіб, тобто — за цей час українців стало менше, ніж було на 3.124.572 особи, або на 10%. І це тільки за простим арифметичним підрахунком, бо коли взяти до уваги природний приріст населення за цей час, то число зниклих ук-

раїнців за несповна 15 років перевищує СІМ мільйонів душ! Значить, що в мирний час, без ніякої війни чи якоїсь катастрофи і лише в наслідок "єднання" України з Росією загинуло зпоміж самих тільки українців стільки, скільки загинуло людей з цілого СРСР в наслідок другої світової війни.

Вам, як українському "радянському" письменникові, мусіла б бути особливо небайдужою справа російсько-советського геноциду на Україні. Ви ж не зможете і не посмієте заперечити відомі всім розстріли й убивства в концтаборах відомих усім письменників, поетів, літературознавців, митців і вчених, переважно Ваших же колишніх співтоваришів. Їх список безконечний і ми нагадаємо тільки деяких для Вашої пригадки: Вороний Микола, Влизько О., Й. Гермайзе, М. Драй-Хмара, Г. Епик, С. Єфремов, М. Йогансен, М. Любченко, Л. Старницька-Черняхівська, Є. Плужник, Д. Фальківський, П. Филипович.

А тепер ще розглянемо Ваш "аргумент" відносно так званої "української радянської державности" УРСР. Ви цілком безсоромно заявляєте, що у тій "державі" "українська нація стоїть могутньо перед цілим світом". Що ж це за держава і в чому полягає її "суверенітет", коли ж вона навіть і згідно з конституцією СРСР не володіє своєю територією і не має свого власного громадянства, коли в ній нема ніяковісінької сили для здійснення свого суверенітету — нема не то що своєї армії, а й власної міліції? Та ж Москва досі ще не дозволила цій "державі" мати нормальні дипломатичні взаємини ні з одною державою світу. І як на сміх існує якесь чудернацьке "міністерство закордонних справ", ба навіть є собі такий "міністер закордонних справ УРСР" Паламарчук, але ніхто навіть не знає про їх існування. Така цілком маленька африканська держава, як Гана, є в міжнародному політичному житті більш відома, ніж УРСР. Бо та ж Гана має свої міжнародні зв'язки й свою зовнішню політику, а УРСР її не має!

А тому ясні ДЛЯ НАС висновки: бути з народом і стояти твердо проти Москви, виконуючи важливе завдання представництва перед світом боротьби нашого народу за во-

лю, державність і справжню незалежність. ДЛЯ ВАС — треба задуматись серйозно над питанням: хто з ким і проти кого ви йдете?
 "І. Б." ч. 10/21, 1959.

ФАЛЬШІВНИКИ ІСТОРІЇ ПРАВДИ

В радянській пресі послідовно ведуться неперестанові в засобах атаки на підпільну визвольну боротьбу УПА і ОУН під керівництвом УГВР. Заправляє цією акцією Москва, що змушує до опльовування української історії, культури, героїзму українських людей, що впали в боротьбі за національну і соціальну волю.

У відповідь на ці московські наклепи містимо фотостат одного з численних оголошень, що під час другої світової війни "прикрашували" мури українських міст. Український народ добре пам'ятає ці оголошення; він ніколи не забуде своїх дочок і синів, що впали в боротьбі проти гітлерівського окупанта і московського поневолювача.

ЯКБИ ШЕВЧЕНКО ЖИВ СЬОГОДНІ У СОВЕТАХ

... Коли хочеш грошей
 Та ще й слави, того дня,
 Співай про матишу,
 Про Парашу, радість нашу...

Набув щось таке, таке,
 Вискоб'яв котілось?
 Та не вимовля...

Жибі нелі черевцю,
 То підляб з на мужичи...

Мені тринадцятий минуло,
 Я нас агітує за салом...

До те шмат діла ділаєш,
 До ваши гуляють?

Видиш наші погугули,
 Не сміється в калитці.

Оголошення

За даними по §§ 1 і 2 (уважалося) для інформаційного надання прити німського для відбудови в Генеральних Губерніи від дня 2.10.1943 (Данни розширили для Генеральних Губерніи 4.12.43) акуратно дорозови суди при командирі (поліції) вилучені: Січ, Служби по розстріл Галичини, дні 19, 20, 21, і 22. і 1944.

на нелу смерти!

- 9) **Александр Дмитриев**, ур. 22.1914 в Стрый, українців, актор, робітник, жонатий, мешкав в Стрый, за сприяння банкітської.
- 9) **Александр Дмитриев**, ур. 11.1912 в Стрый, українців, селянин, жонатий, мешкав в Стрый, за сприяння банкітської.
- 10) **Шендеровський Іван**, ур. 27.6.1924 в Стрый, українців, селянин, нежонатий, мешкав в Стрый, за сприяння банкітської.
- 10) **Соболев Дмитро**, ур. 6.2.1907 в Калыні, українців, селянин, жонатий, мешкав в Калыні, за сприяння банкітської.
- 10) **Яков Іван**, ур. 2.2.1907 в Калыні, українців, бурякост, жонатий, мешкав в Калыні, за сприяння банкітської.
- 10) **Лещинський**, за домі Едзі, **Шендеровський**, ур. 5.3.1909 в Стрый, українців, господар, дитина, мешкав в Стрый, за сприяння банкітської.
- 10) **Сорокин Іванов**, ур. 24.3.1940 в Калыні, українців, селянин, жонатий, мешкав в Калыні, за сприяння банкітської.
- 10) **Менделєв Шри**, ур. 21.8.1913 в Кудачинці, служник, ісламська, мешкав в Дрогобичі, **Шендер**, ур. 11.8.1940 в Стрый, за сприяння банкітської.
- 10) **Владимир Шендер**, ур. 15.1.1916 в Чорткові, українців, жонатий, мешкав в Бориславі, вул. Крива, за сприяння банкітської.
- 10) **Федорівський Іван**, ур. 17.12.1912 в Сучавці, українців, жонатий, нежонатий, мешкав в Сучавці, за сприяння банкітської.
- 10) **Туз Шендеровський**, ур. 21.8.1917 в Сучавці, українців, вузлик, мешкав в Сучавці, жонатий, за сприяння банкітської.
- 12) **Шендер Іван**, ур. 25.9.1918 в Стрый, ур. селянин, нежонатий, мешкав в Стрый, за сприяння банкітської.
- 13) **Шендеровський Іван**, ур. 4.6.1901 в Молдавії, українців, робітник, нежонатий, мешкав в Росії, за сприяння банкітської.
- 13) **Шендеровський Іван**, ур. 9.12.1921 в Руді, українців, стельник, нежонатий, мешкав в Руді, за сприяння банкітської.
- 13) **Данил Іван**, ур. 15.1.1911 в Лышак Долиніні, українців, нежонатий, мешкав в Лышак Долиніні, за сприяння банкітської.
- 13) **Шендеровський** за домі Лявонію, **Шендеровський**, 46 років, земляр, мешкав в Росії, за сприяння банкітської.
- 13) **Шендеровський** за домі Дубовський **Алекс** 33 років, українців, земляр, мешкав в Руді, за сприяння банкітської.
- 10) **Шендеровський Іван**, ур. 13.1.1913 в Кротоуїні, українців, побережник, жонатий, мешкав в Кротоуїні, за сприяння банкітської.
- 10) **Федор Шендеровський**, ур. 10.8.1896 в Кротоуїні, українців, побережник, жонатий, мешкав в Кротоуїні, за сприяння банкітської.
- 80) **Петр Шендеровський**, ур. 22.1903 в Калыні, українців, актор, робітник, жонатий, мешкав в Калыні, за сприяння банкітської.

Присуд на особах названих під числами від 1 до 10 виконано дня 24.1.1944.
в Стрию на вузлу за зустріччя українськими бандитами дня 14.1.1944 українського
привласнення

BARRY BOONEN & STUBBS

Засуджені під числами 11 до 20 висті під уяву до помилування.

Лише один з найблизків 3 кілометрів у просторі Крейстгауптвахтінге Дрездені! Ступіть тутешній історик на палячий асфальт на містину, на особу прилежний до списків Вейсманнічів особу, доторкнись до найвищої ступіньки і промислий і впертий реульований Генеральний Губернір, а значить ще не буде радюсоловний, буде випущений пріємді такос над тана, кого лачиніть до лачин пошукавний і те в тиній формі, що в шпигель лачин нахисний над особю, а де стоїть, від окоромий Вейсманнічів, утиснуть пріємді лачин на ретині 10-мюльдринів.

Якщо людина не може бути конструктивним елементом, то відмовитись від права користування продукцією з певних своїх матеріальних цін; якщо ж ні, а була використана людина як елемент, то використати від певних засобів її особу із певних матеріальних, які не можуть бути використані.

Отже подвійне послання для учня: працювати або не, щоб через молитву
випередити або оприлюднити ілюмінативний розвиток або злочина, або через знання на
спів із, впровадженні в божу славу, або через думки на прикладі своїх, на бже
співаний притуку на тил, що із послання до ілюмінативного.

Copy, sent 04. 1. 1942.

Містимо теж з
фотостати летю-
чок Української
повстанчої Армії
(УПА), які були
поширювані під
час війни. Їх зміст
говорить за себе.

Радимо знайтися з цими документами і тим наймитам Москви, що ще сьогодні пишуть: "ваші націоналісти допомагали фашистам винищувати українське населення, руйнувати Україну і ніколи, чуєте, ніколи не боролися проти німецьких загарбників". (Журнал — "Жовтень", ч. 10, 1957 р.).

**Кров національ-
них борців за во-
лю свята! Геть
від неї брудні ру-
ки Москви і її
наймитів!**

"I. B."

u. 4/15, 1958.

СС. І провідник Поліції в Дистрикті Гарлем.

КРАСНОАРМЕЙЦЫ!

Уже четыре года спирепствует мировая война. Снесенные с лица земли десятки тысяч сел и городов, разрушенные целые края. Миллионы людей погибли в боях, миллионы стали на всю жизнь калеками.

Возникает вопрос — кто же начал эту страшную резню? Кому она нужна? В имя чего она продолжается?

Войну начали берлинская и московская клика. Гитлер и Сталин хотят господствовать над всем миром, хотят покорить себе все народы.

Берлинские и московские империалисты долго готовились к войне, долгими годами строили военную промышленность и за счет обнищания широких народных масс производили орудия убийства и уничтожения.

Берлинские и московские империалисты заключили в 1939 году разбойничий союз и пошли рука-об-руку против народов Европы. Общими силами разбили они Польшу и поделились другими европейскими государствами. В согласии со Сталиным Гитлер пошел против народов Западной Европы и затопил в крови Бельгию, Голландию, Норвегию, Францию. Подобно Гитлеру Сталин начал бандитское наступление на Финляндию. Нету в мире глупца, который поверил бы, что Финляндия могла чем-нибудь угрожать Советскому Союзу.

За что же тогда погибли наилучшие дивизии красной армии среди финских снежных пустынь, за что разрушено мирное финское государство, уничтожено столько народа?

Заключая разбойничий союз с гитлеровцами, кремлевские империалисты обеспечили немецкую армию хлебом, углем, нефтью и другим сырьем. Они, таким образом, помогли победить народы Западной и Средней Европы.

В 1941 году кремлевские и берлинские союзники поссорились за раздел Балканов и взяли один другого за горло. Против народов СССР двинула немецкая армия, обеспеченная хлебом, который кремлевские палачи вырвали изо рта своего народа. Боясь своего собственного пораженного народа, чувствуя свое бессилие — пошли московские изверги просить помощи в альянтских капиталистов.

За альянтскую помощь кремлевские заправилы исполняют службу цепной собачки, продолжая дальше войну, как подсобная сила в альянтской стратегии.

По приказу лондонских покровителей кремлевские палачи мобилизывают остатки населения и бросают их на гибель в немецкий огонь.

После победы над Германией роль кремлевских „вождей“ в альянтской стратегии будет окончена, тогда будет решена их незавидная судьба.

КРАСНОАРМЕЙЦЫ! Война вступила в критическую фазу. Подорванные военные силы, истощенные и уничтоженные тылы воюю-

ших империй. Зашатались престолы палачей, трещат в своих основаниях тюрьмы народов — империи. Подходит долгожданное время народных революций.

Против гитлеровских и большевистских палачей и поджигателей войны поднеслась волна могучих народных восстаний. Порабощенные народы выступили единым фронтом, чтобы развалить немецкую тюрьму „Новую Европу“ и большевистский СССР.

У великом революционном фронте идет украинский народ. Его борьбу организывает и проводит Украинская Повстанческая Армия. В УПА ведут борьбу национальные отряды порабощенных народов Азии и Европы за уничтожение немецкого и большевистского рабства, за новое справедливое устройство, за самостоятельные государства свободных народов.

УПА родилась и выросла в тяжелой борьбе с немецкими наездниками. Она защищала народ от террора и грабежей гитлеровских палачей, она будет продолжать свою священную борьбу и против большевистских палачей.

КРАСНОАРМЕЙЦЫ! Вы пролили много крови на военном фронте и своим героизмом и отвагой сократили издевательства немецких извергов над трудящимся народом. Разрешите ли вы себе, чтобы продолжали издеваться над этим же народом большевистские палачи? Разрешите ли вы, чтобы за вашей спиной продолжал свое дело палач — НКВД? Разве мало еще потерпелся народ немецких издевательств?

КРАСНОАРМЕЙЦЫ! Не идите против народа! Не выступайте против повстанческих отрядов. Не помогайте кремлевским тиранам подавлять революцию.

Соединяйтесь с народом, включайтесь в революцию. Совместным всенародным революционным взрывом разнесем тюрьму, сметем с лица земли народных палачей и поджигателей войны. Только революционным путем уничтожим кровавую империалистическую войну и построим новый порядок и надежный мир.

СМЕРТЬ ГИТЛЕРУ И СТАЛИНУ!

СМЕРТЬ ВОЕННЫМ ПОДЖИГАТЕЛЯМ

БЕРЛИНА И МОСКВЫ!

ДОЛОЙ ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКУЮ ВОЙНУ!

ПУСТЬ ЖИВЕТ РЕВОЛЮЦИЯ УГНЕТЕННЫХ НАРОДОВ!

**ПУСТЬ ЖИВУТ САМОСТОЯТЕЛЬНЫЕ ГОСУДАРСТВА
ВСЕХ НАРОДОВ!**

ДА ЗДРАВСТВУЕТ МИР И ДРУЖБА НАРОДОВ!

**Главное Командование
Украинской Повстанческой Армии**

Славка, октябрь 1943 г.

Армяне и другие народы Кавказа!

Поднимайтесь на борьбу с Вашими поработителями — империалистами Берлина и Москвы! Кроважидные империалисты, ослаблены взаимной борьбой, стоят уж у своего гроба! Для полного их провала нужен еще только один удар со стороны революционных масс! Этот удар будет им нанесен поработенными народами Европы и Азии.

Сегодня все народы стоят перед задачей перестройки мира на национальных началах. В основание его будет положено существование самостоятельных национальных государств народов Европы и Азии.

Империализм будет уничтожен! Народы Кавказа! В настоящий момент Вы должны поднять знамя борьбы за самостоятельные государства. Осуществить эту цель можно только, ведя борьбу против империалистов Берлина и Москвы. Борьба должна проходить по всей территории, захваченной империалистами. Поэтому каждый должен вести борьбу там, где он находится и в согласии с тем народом, среди которого переживаете.

Украинцы уже ведут борьбу с империалистами. На территории Украины действует Украинская Повстанческая Армия. Она ведет борьбу под лозунгом: „Свобода народов, свобода человеку!“ За самостоятельные национальные государства народов Европы и Азии!

Народы Кавказа! Входите в связь с УПА!

Организируйте свои национальные партизанские отряды в согласии с УПА. Общими силами поднимем революцию против империалистических хищников!

За самостоятельные государства Кавкаских народов!

За самостоятельную Украину!

За самостоятельные государства поработенных народов!

Ставка

июнь 1943 г.

ГЛАВНАЯ КОМАНДА
УКРАИНСКОЙ ПОВСТАНЧЕСКОЙ АРМИИ

Смерть гітлерівсько-сталінським
загарбникам!

Брати Червоноармійці! •

Українські повстанці вітають Вас, як своїх рідних братів по зброї. Ми з Вами сини одного народу і однієї землі. Нас з Вами однаково вішали і стріляли гестапівці і сталінські кати.

Ми не внали на коліна перед ворогами, а почали з ними криваву боротьбу. Ви на фронті, а ми в тилу знищували німецьких загарбників.

Бийте німецького гада — Гітлера, а після того разом з усім народом вдаримо на кремлівського людоджера Сталіна і його банду!

Червоноармійці! Не слухайте юдів-політруків, не слухайте агентів кривавого Сталіна, які цькують Вас на рідних братів-повстанців.

Українські повстанці, які і весь український народ, не хочуть німецької каторги і не хочуть білорізького Сибіру, не хочуть гітлерівської „Нової Європи“ ані сталінської тюрми ССРСР. Ми хочемо жити у вільних, приятних самостійних країнах без гітлерівської і сталінської терористичної диктатури.

Брати! Не виступайте проти самостійницького руху українського народу! Не стріляйте українських повстанців! Допомагайте їм на кожному кроці в їх сященній боротьбі, передавайте їм зброю!

Розпатійте ідею Національно-Визвольної Революції в ССРСР!

Поширюйте сітку підпільних національно-визвольних організацій у війську!

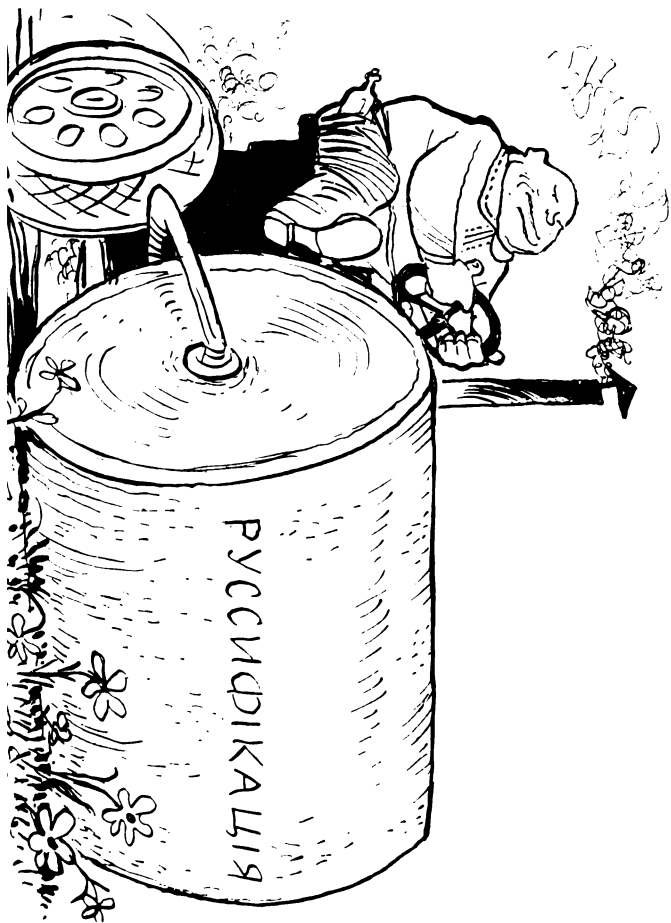
Цілими частинами переходьте на сторону Національних Повстанських Армій!

Смерть катам народів-Гітлерові і Сталінові!

За самостійні держави всіх народів Європи і Азії!

За Національно-Визвольну Революцію в ССРСР!

Українські Повстанці

З М І С Т :

	стор.
Від Редакції	3

І. ДО ПРОГРАМОВИХ ПИТАНЬ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ.

Наша програма	5
За який лад в Українській державі боремося	6
Народоправство	9
Національні меншості в Україні і український визвольний рух	11
За дружбу — не тюрму народів	14
Наше становище до російського народу	16
Трудова власність на землю	18
Децентралізація праці — централізація продукту праці	20
За соціальну справедливість	23
Державна власність — основна причина совет- ської соціальної несправедливості	24
Советське дворянство	25
Советський визиск робітника	26
Податкові полегшення для советських мільйонерів	27

Вони полягли, щобн жила Україна	32
Пам'яті поляглих за державність	33

II. КРИТИКА КОМУНІЗМУ.

Жовтнева революція — найжорстокіший кримінальний злочин в історії Росії	34
“Доктор Жіваго”	34
Догматизм у економіці	36
“На більшовицькому ідеологічному фронті”	40
Що таке соціалізм	43

III. ФАКТИ ПРО ДІЙСНІСТЬ В УКРАЇНІ

“Суверенітет” УРСР	46
Більшовики за самовизначення націй, тільки не в СРСР	47
Демаскуємо насильницьку русифікацію України	49
Убивці в ролі прокураторів	52

Приклади нахабної русифікації.

Суверенітет України на практиці	57
Гальмують українські газети	57
Українська вівіска — російський зміст	59
Де українське військо	60
Хто має вуха й очі — чує і бачить русифікацію	61
За реабілітацію знищених сталінським терором кращих синів українського народу та їх ідей	62
Чому не реабілітують Миколу Хвильового?	68

IV. УКРАЇНЦІ ЗА КОРДОНАМИ БАТЬКІВЩИНИ

Українська політична еміграція	71
Українська преса у вільному світі	73
Раріопередачі в Україну	74
Українська література у великому світі	75
Нові видання: “Ротонда душолюбів” і “Попіл імперій”	78
Як знешкодити діяльність еміграційних істориків літератури	79
Західні держави вшановують річницю української незалежності	85

V. ДОКУМЕНТИ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

Універсал У Г В Р	89
-------------------------	----

VI. ВІДПОВІДЬ ПАСКВІЛЯНТАМ

Відповідь “колгоспникові”	91
Лист до Редакції	94
Підніжкам Москви — відповідь	96
Відповідь Юрію Смолнчу	99
Фальшивники історії правди	102
Оголошення — на кару смерті	103
Красноармейцы!	104
Армяне и другие народы Кавказа!	106
Брати Червоноармійці!	107
Русифікація	108
Зміст	109

**Деякі адреси українських наукових,
харитативних і громадських інституцій та газет
поза кордонами України:**

А н г л і я

Англо-Українське Товариство
адреса: **Anglo-Ukrainian Society**
9, Westbury Rd.,
London, W. 5,
England

Українська книгарня
адреса: **Library and Book Supply**
49, Linden Gardens,
London, W. 2
England

А в с т р а л і я

Українська книгарня
адреса: **Library and Book Supply**
1, Barwon St.,
Glenroy, W. 9, Vic.,
Australia

К а н а д а

Український Канадський Комітет
адреса: **Ukrainian Canadian Committee**
722 McIntyre Bldg.,
Winnipeg, Man.,
Canada

Тижневик "Українські Вісті"
адреса: **"Ukrainian News"**
10967 - 97 St.
Edmonton, Alta.,
Canada

Тижневик "Наша Мета"
адреса: **"Our Aim"**
278 Bathurst St.,
Toronto, Ont.
Canada

Н і м е ч ч и н а

Українська Медична і Харитативна
Служба (Укр. Червоний Хрест)
адреса: **Ukrainischer Medizinischer**
u. Charitativer Dienst
(Rotes Kreuz)
Muenchen 2,
Dachauerstr. 9/11
Germany
(висилає безплатно ліки)

Злучений Український Американ-
ський Допомоговий Комітет
адреса: **Vereinigtes**
Ukr.-Amerikanisches Komitee
Muenchen 2,
Augustenstr. 46.,
Germany
(помагає в еміграційних справах)

Двотижневик "Сучасна Україна"
адреса: **Verlag "Sucasna Ukraina"**
Muenchen 2,
Karlsplatz 8/III
Germany

Робітнича газета "Вперед"
адреса: **Arbeiterzeitung "Vpered"**
Muenchen 50,
Postfach 323,
Germany

С. Ш. А.

Український Конгресовий
Комітет Америки
адреса: **Ukrainian Congress Committee**
of America
302 West 13th Street,
New York 14, N. Y. U.S.A.

Наукове Товариство
ім. Т. Г. Шевченка
адреса: **Shevchenko Scientific Society**
302 West 13th Street,
New York 14, N. Y. U.S.A.

Українська Вільна Академія Наук
(УВАН)
адреса: **Ukrainian Academy**
of Arts and Sciences
11½ West 26th Street,
New York, N. Y. U.S.A.

Щоденник "Свобода"
адреса: **"Svoboda"**
81 Grand Street,
Jersey City, N. Y. U.S.A.

Франція

Наукове Т-во ім. Т. Г. Шевченка
адреса: **Societe Sevcenko**
27, rue des Bauves,
Sarcelles (S. et O.),
France

Швеція

Українська Громада
адреса: **Ukrainska Hromada**
Box 62,
Huddinge Stokholm,
Sweden

ГРОМАДА

